

T.C
SORGUN KAYMAKANLIĐI
SORGUN REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

BAŞARISIZLIK NEDENLERİ ANKETİ
SONUC DEĞERLENDİRME

Hazırlayanlar : Erdal SOYDAŞ
Zafer BAYRAKER

SORGUN
2006

GİRİŞ

Eğitim ve öğretim etkinliklerinin temel amacı; öğrencilerde istenen yönde davranış değişikliklerini sağlamak olduğuna göre, bu etkinliklerin odak noktasını öğrenciler teşkil ediyor demektir. Böylece eğitim amaçları yönündeki davranış değişikliklerinin öğrencide ne ölçüde gerçekleştiği ve öğrenci başarısına (başarısızlığına) etki eden temel unsurların ne olduğunun ortaya konulması önem arz etmektedir.

Başarı “istenilen bir sonuca ulaşma yönünde bir ilerlemedir”. Başarı bu kadar geniş kapsamlı tanımlanmakla birlikte eğitimde başarı denildiğinde genellikle okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenlerce takdir edilen notlarla, test puanlarıyla ya da her ikisi ile belirlenen beceriler veya kazanılan bilgilerin ifadesi olan “Akademik Başarı” kastedilmektedir.

Akademik başarı genellikle, öğrencinin psiko-motor ve duyuşsal gelişiminin dışında kalan, bütün program alanlarındaki davranış değişmelerini ifade eder. Bununla birlikte okulda okutulan derslerle öğrencilerde sağlanması öngörülen davranış değişlikleri bilişsel davranışlarla sınırlı değildir.

Okul döneminde çocuk yepyeni bir yaşama başlamış ve farklı tavırlar geliştirme ihtiyacındadır. Bu dönemde aile ve öğretmen tutumları çocuğun okul döneminde başarılı olması açısından oldukça önem taşımaktadır. Okul başarısı öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerlemedir. Ancak başarı kavramının akademik başarı ile sınıflandırılmayacağı, bilgi ve beceri gibi bilişsel davranışlar kadar, ilgiler kişilik özellikleri ve tutumlar gibi bilişsel olmayan davranışları da içerdiği görülmektedir. Bu açıdan “başarısız birey yoktur”, “az ya da çok başarılı birey vardır” denilebilir; çünkü, her insanın başarabileceği ya da başardığı bir şey mutlaka vardır.

Başarısızlık kavramı ise daha çok çocuğun ya da gencin uzun süreli, (bir eğitim öğretim döneminden daha uzun süre) hemen her dersten, gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesi ve bu başarısızlığı bir türlü telafi edememesi durumu olarak kabul edilmektedir.

Okul başarısı için zihinsel olgunluk tek başına yeterli değildir. Duygusal olarak henüz olgunlaşmamış çocuklar, kendilerine bir hedef koymada güçlük çekerler ya da okul ortamının gerektirdiği sosyal becerileri edinemedikleri için okulda bulunmaktan zevk almazlar. Okuldan kaçma ve derslere karşı ilgisiz olma davranışı gösterebilirler.

Akademik başarısızlık öğrencinin gözlemlenen performansı ile tahmin edilen performansı arasındaki farklılık olarak tanımlanabilir.

AMAÇ

Bu araştırma öğrencilerin “*gelişim düzeylerinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesi ve bu başarısızlığı bir türlü telafi edememesi*” durumunun nedenlerini okul-aile-öğrenci bakış açılarıyla ortaya koymayı, “başarısızlık” nedenlerinin en aza indirilmesi yönünde yapılan çalışmaların etkililiği açısından sadece aile, sadece okul ya da sadece öğrenci yerine bunların etkileşimine dikkat çekmeyi, etkili olmayan öğretmen ve ana-baba davranışlarının ve gelişimi engelleyen faktörlerin neler olduğu konusunda farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular, okul başarısızlığının bireyin psiko-sosyal gelişimini engelleyen bir durum ve risk faktörü olarak “önlenmesi”ne yönelik yapılacak çalışmalara zemin oluşturacaktır.

PROBLEM

Anne- babalara, öğretmenlere, yöneticilere ve öğrencilere göre “başarısızlık nedenleri” nelerdir? Aile- okul – öğrenci bileşenlerinin birbirlerini ve “kendilerini” algılama biçimleri, farkındalıkları ne düzeydedir?

ALT PROBLEMLER

1. Sağlık problemlerinden kaynaklanan nedenler neler olabilir?
2. Öğrenciye bağlı nedenler neler olabilir?
3. Anne- babaya (aile) bağlı nedenler neler olabilir?
4. Okul ve öğretmene bağlı nedenler neler olabilir?

HAZIRLAYANLAR

Erdal SOYDAŞ :Bölüm Başkanı
Zafer BAYRAKER :Psikolojik Danışman

YÖNTEM

Araştırma modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin değerlendirilmesi.

Araştırma Modeli

Araştırma ile ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin başarısızlık nedenleri, aile-okul- bireysel özellikler ve çevre faktörlerine bağlı olarak tarama modeli kullanılmak suretiyle belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Sorgun İlçe Merkezi'nde bulunan ilköğretim ve ortaöğretim kurumları öğrencileri, yöneticileri ve öğretmenleri, öğrencilerin anne babaları oluşturmaktadır.

Örneklem 8 ilköğretim okulunda 381 kız, 440 erkek olmak üzere toplam 821 öğrenci, 12 okul yöneticisi 147 öğretmen ve 353 veli; 5 ortaöğretim okulunda 338 kız, 369 erkek olmak üzere toplam 707 öğrenci, 7 okul yöneticisi, 105 öğretmen ve 293 velidir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada psikolojik danışma ve rehberlik alanında kullanılan "başarısızlık nedenleri anketlerinin" ve bu konuyla ilgili daha önce yapılan araştırmalarda kullanılan araçların, araştırmacı tarafından araştırmanın amacına uygun hale getirilmesi ile geliştirilen "ilköğretim öğrenci anketi", "ortaöğretim öğrenci anketi", "okul yöneticisi ve öğretmen anketi", "veli anketi" kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

İlköğretim öğrencilerine, ortaöğretim öğrencilerine, öğretmen ve idareciler ile velilere yönelik olarak hazırlanan anketler, Sorgun Rehberlik ve Araştırma Merkezi Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Bölümünün koordinasyonunda okul yöneticilerinin ve sınıf rehber öğretmenlerinin desteğiyle okul psikolojik danışmanları tarafından uygulanmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Okul psikolojik danışmanları tarafından kendi okullarına ilişkin veriler düzenlenerek RAM'a gönderilmiş, burada bütün veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Maddelerin analiz edilmesinde frekans(f), yüzde (%) kullanılmıştır.

Anket Maddelerinin Sınıflandırılması: İlköğretim Öğrenci Anketi, Ortaöğretim Öğrenci Anketi, Öğretmen-Okul Yöneticisi Anketi ve Veli anketinde yer alan sorular aşağıdaki bölüm başlıklarına göre değerlendirilmiştir.

- I.BÖLÜM** SAĞLIK-BESLENME
II.BÖLÜM AİLE a) İmkân – Ortam b) Tutum – Davranış
III. BÖLÜM OKUL a) İmkân – Ortam b) Tutum – Davranış
IV. BÖLÜM BENLİK ALGISI – YAŞAM BECERİLERİ

ANKET MADDELERİNİN DAĞILIMI

	İlköğretim Öğrenci Anketi	Ortaöğretim Öğrenci Anketi	Öğretmen Okul Yöneticisi Anketi	Veli Anketi
I- SAĞLIK-BESLENME	5,6,25. Maddeler	20,40. Maddeler	29.Madde	
II. AİLE				
a) Ortam	1,2,3,13,22, 23,29,34. Maddeler	11,13,16,17. Maddeler	10.Madde	14,18 Maddeler
b) Tutum	4,21,26,30. Maddeler	7,15,18,37. Maddeler	1,5,7,15,19,35. Maddeler	3,12,13,15,16,17, 19. Maddeler
III. OKUL				
a) Ortam	11,20,33. Maddeler	6,21,22,23, 25,26,29,30. Maddeler	8,9,13,16,18,20,25,26,30,32,34. Maddeler	1,2,4,5,6,8,10. Maddeler
b) Tutum	9,16,19,24,273 6. Maddeler	10,14,24,28, 37. Maddeler	17,21,22,23,24,28,33. Maddeler	7,9,11. Maddeler
IV. BENLİK	7,8,10,12,14, 15,17,18,20, 24,27,28,31, 32,35,37,38. Maddeler	1,2,3,4,5,6,8,9,12 19,27,29,31,32, 33, 34,35,36,37 38,39. Maddeler	2,3,4,6,11,12,14,31.Maddeler	

Tablo : Anketlerde ilgili bölümlere yönelik yer alan soru maddeleri

I. BÖLÜM: SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ NEDENLER

İlköğretim Öğrenci Anketi

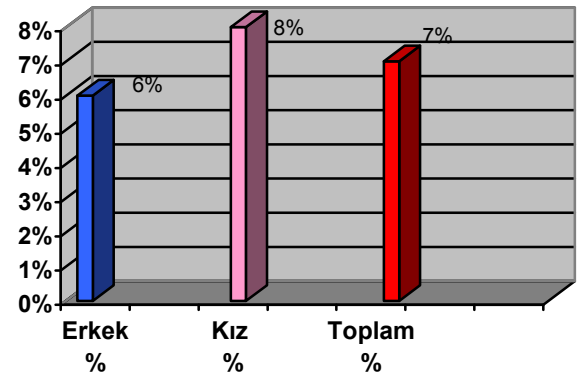
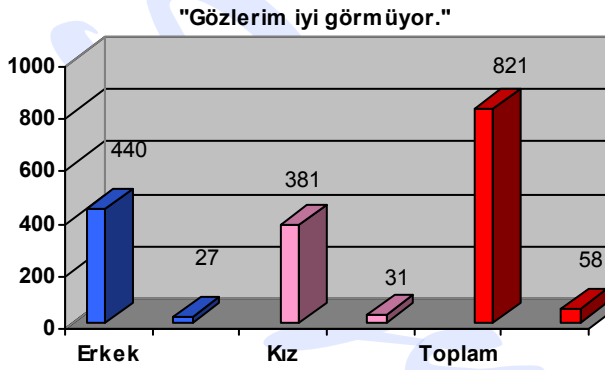
SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
5	Gözlerim iyi görmüyor.	58	% 7
25	Yeterince beslenemediğimi düşünüyorum.	52	% 6
6	Kulaklarım iyi duymuyor.	22	% 3

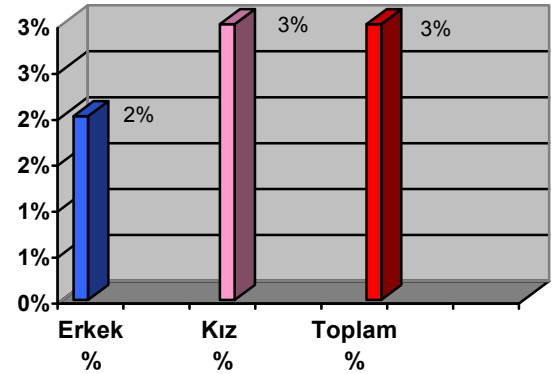
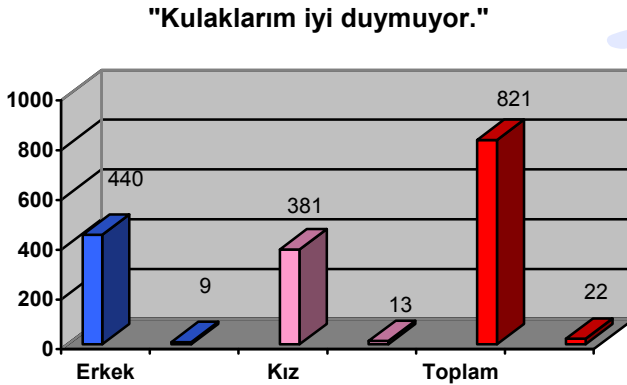
SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
5	31	% 8	25	35	% 8
25	17	% 4	5	27	% 6
6	13	% 3	6	9	% 2

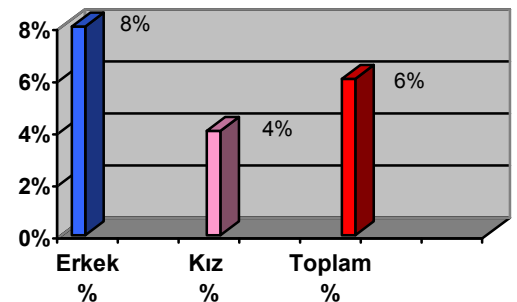
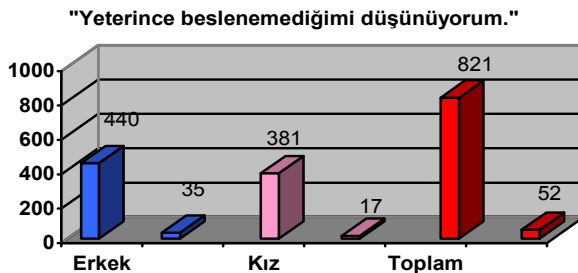
5.MADDE: “Gözlerim iyi görmüyor.” 27 erkek, 31 kız olmak üzere toplam 58 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 7’dir.

6.MADDE: “Kulaklarım iyi duymuyor.” 9 erkek,13 kız olmak üzere toplam 22 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 3’tür.

25.MADDE: “Yeterince beslenemediğimi düşünüyorum.” 35 erkek,17 kız olmak üzere toplam 52 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 6’dır.

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

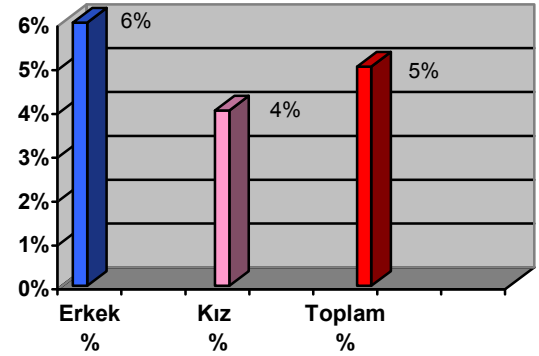
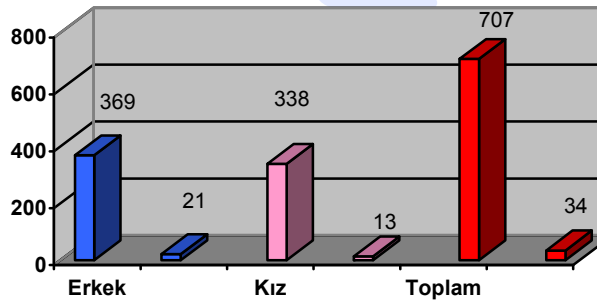
NO	MADDE	f	%
40	Gözlerimden rahatsızım.	109	% 15
20	Sağlıklı beslenemiyorum.	34	% 5

SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
40	58	% 17	40	51	% 14
20	13	% 4	20	21	% 6

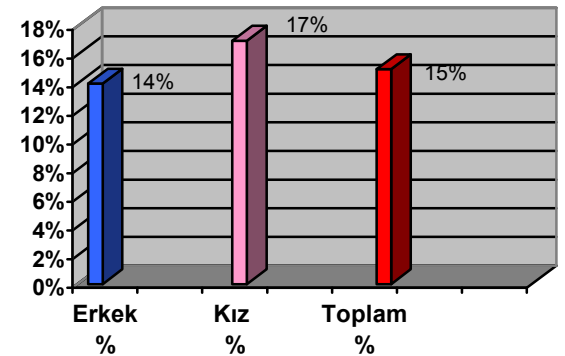
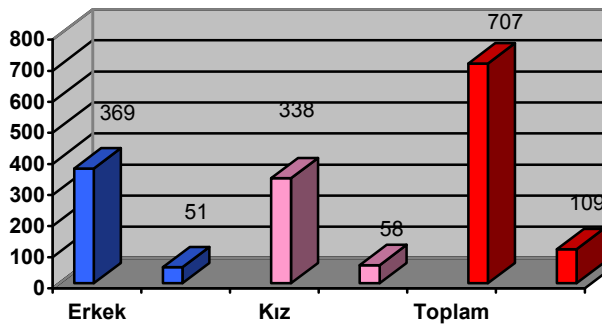
20.MADDE: “Sağlıklı beslenemediğimden.” 21 erkek,13 kız olmak üzere toplam 34 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 5’tir.

"Sağlıklı beslenemediğimden."

40.MADDE: “Gözlerimden rahatsızım.” 51 erkek,58 kız olmak üzere toplam 109 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 15’tir.

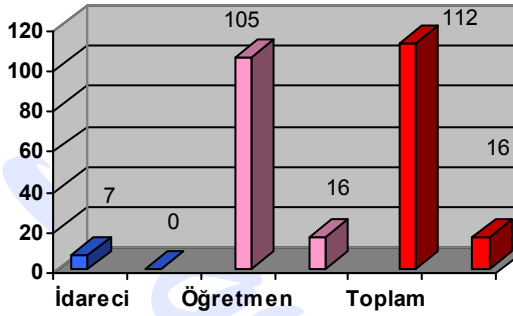
"Gözlerimden rahatsızım."

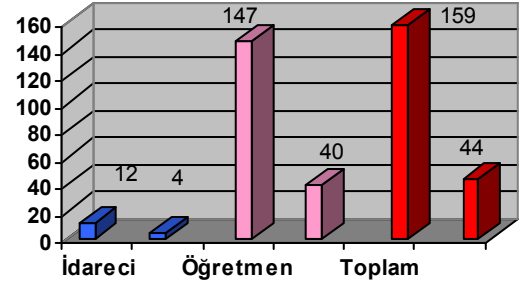
SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİ
Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

MADDE 29 : “ Okullarda beslenme alışkanlığının düzenli ve iyi olması konusunda uygun çalışmaların yapılmaması.” Ortaöğretimde 16 öğretmen (% 15) ; ilköğretimde 4 idareci(% 33), 40 öğretmen (% 27) işaretlemiştir.

Ortaöğretimde;

İlköğretimde;

II. BÖLÜM: AİLEYE BAĞLI NEDENLER

II. a) AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ

İlköğretim Öğrenci Anketi

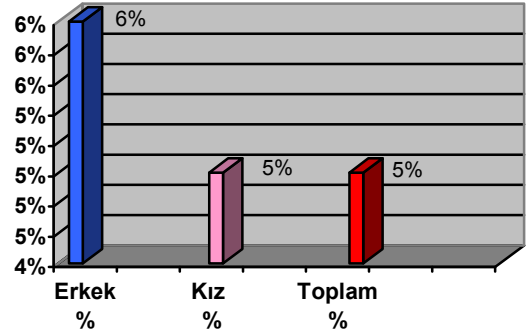
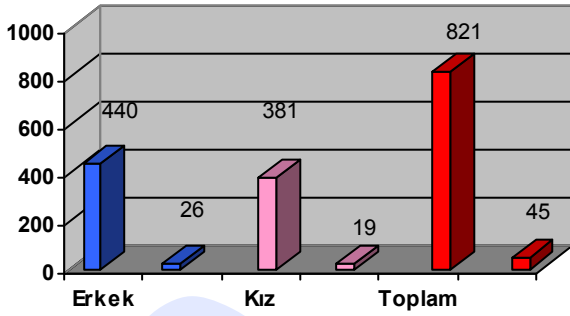
AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
23	Evimiz çok dar, ders çalışmak için ayrı odam yok.	150	% 18
3	Ev işlerine ve kardeşlerime çok zaman ayırmak zorunda kalıyorum.	119	% 14
29	Ders araç-gereçlerimin eksik olmasından.	106	% 13
13	Eve sürekli misafir gelmesi çalışmamı engelliyor.	64	% 8
2	Ailemdeki huzursuzluk yüzünden ders çalışmıyorum.	62	% 8
1	Ailemden ayrı olmam başarısızlığıma yol açıyor.	45	% 5
22	Evimizin soğuk olması ders çalışmamı engelliyor.	37	% 5
34	Annemle babamın ayrı olmasına üzülüyorum.	19	% 2

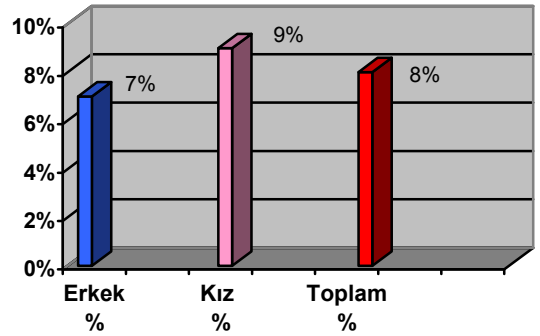
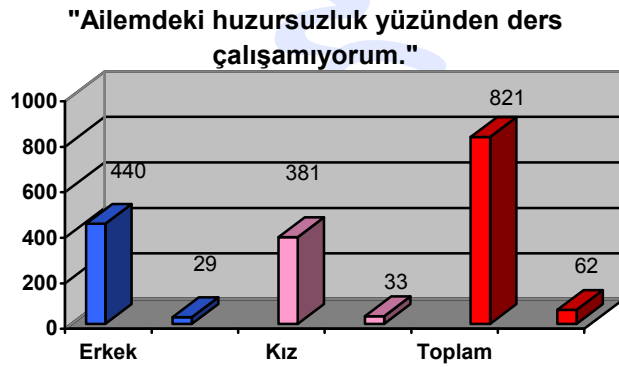
AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
23	70	% 18	23	80	% 18
3	58	% 15	29	64	% 15
29	42	% 11	3	61	% 14
13	36	% 9	2	29	% 7
2	33	% 9	13	28	% 6
1	19	% 5	1	26	% 6
22	19	% 5	22	18	% 4
34	10	% 3	34	9	% 2

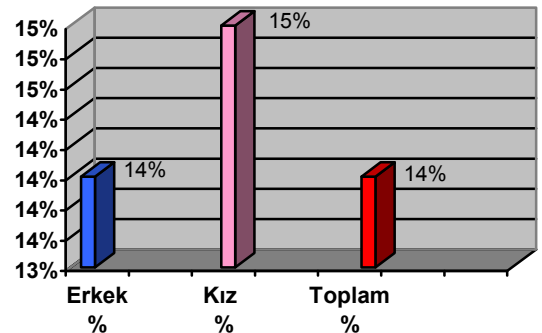
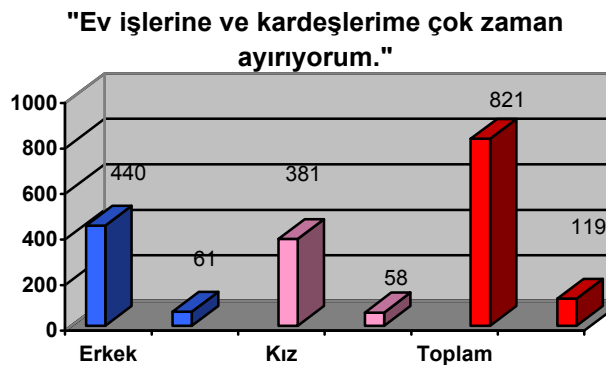
MADDE 1: "Ailemden ayrı olmam başarısızlığımı yol açıyor." 26 erkek,19 kız olmak üzere toplam 45 öğrenci işaretlemiştir.

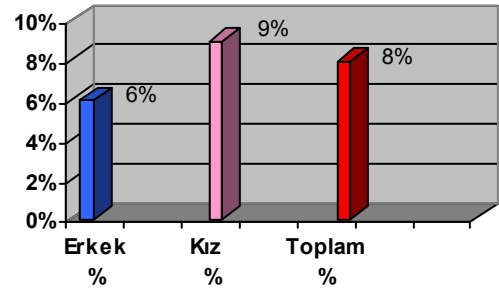
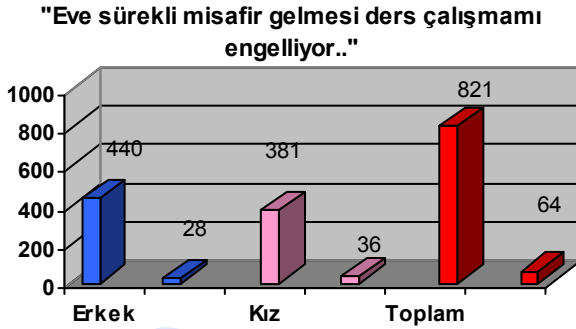
MADDE 2: "Ailemdaki huzursuzluk yüzünden ders çalışmıyorum." 29 erkek, 33 kız olmak üzere toplam 62 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılan öğrenciler içinde işaretleyenlerin oranı % 8'dir.

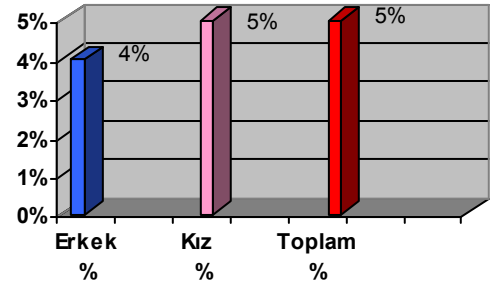
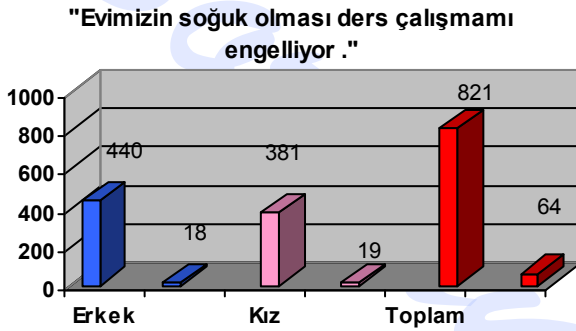
MADDE 3: "Ev işlerine ve kardeşlerime çok zaman ayırmak zorunda kalıyorum." 61 erkek, 58 kız olmak üzere toplam 119 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılan öğrenciler arasında işaretleyenlerin oranı % 14'tür.

MADDE 13: “ Eve sürekli misafir gelmesi ders çalışmamı engelliyor.” 28 erkek,36 kız olmak üzere toplam 64 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılan öğrenciler arasında işaretleyenlerin oranı % 8’dir.

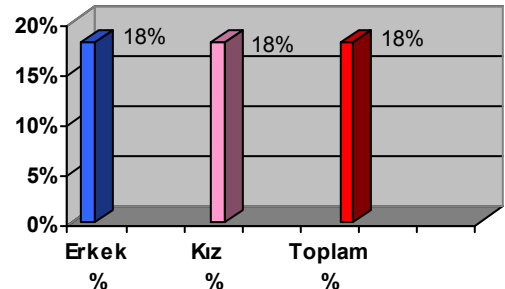
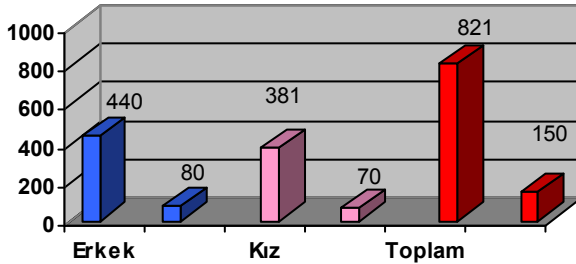

MADDE 22: “ Evimizin soğuk olması ders çalışmamı engelliyor.” 18 erkek,19 kız olmak üzere toplam 37 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar arasında işaretleyenlerin oranı % 5’tir.

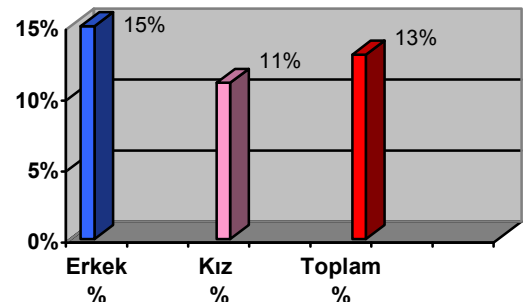
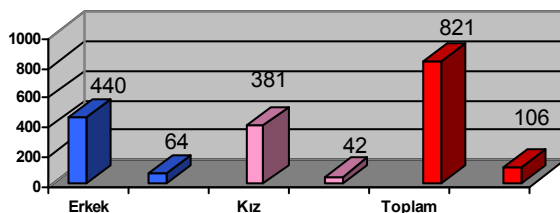
MADDE 23: “Evimiz çok dar, ders çalışmak için ayrı odam yok.” 80 erkek,70 kız olmak üzere toplam 150 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 18’dir.

"Evimiz çok dar,ders çalışmak için ayrı odam yok ."

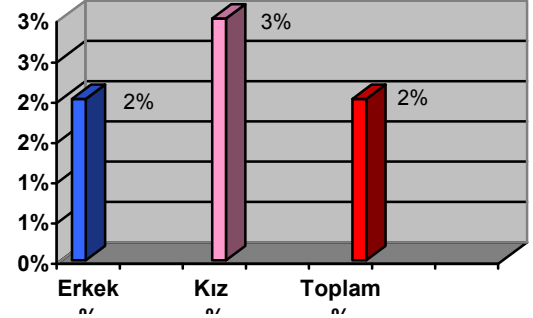
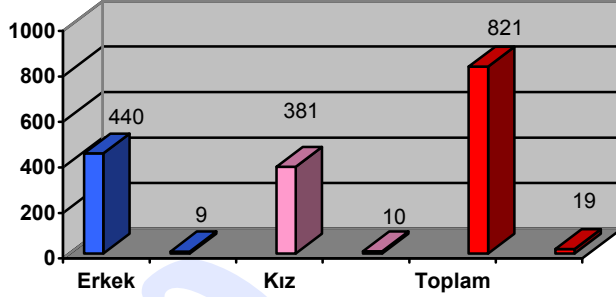
MADDE 29: “ Ders araç-gereçlerimin eksik olmasından.” 64 erkek,42 kız olmak üzere toplam 106 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 13’tür.

"Ders araç gereçlerimin eksik olmasından."

MADDE 34: “Annemle babamın ayrı olmasına üzülüyorum.” 9 erkek,10 kız olmak üzere toplam 19 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 2’dir.

"Annemle babamın ayrı olmasına üzülüyorum."

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

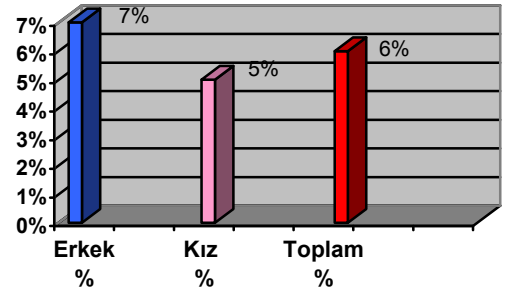
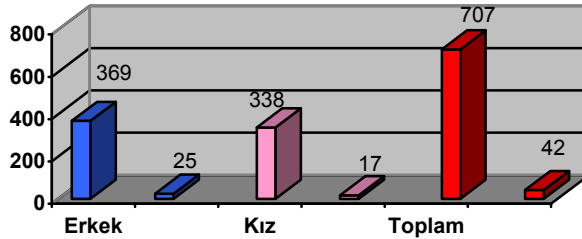
NO	MADDE	f	%
11	Ailemdeki huzursuzluk ve geçimsizlik yüzünden	42	% 6
17	Ev işlerine ve kardeşlerime çok zaman ayırmak zorunda olduğumdan	40	% 6
13	Annem ve babamın ayrı olmasından etkilendiğimden	18	% 3

AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

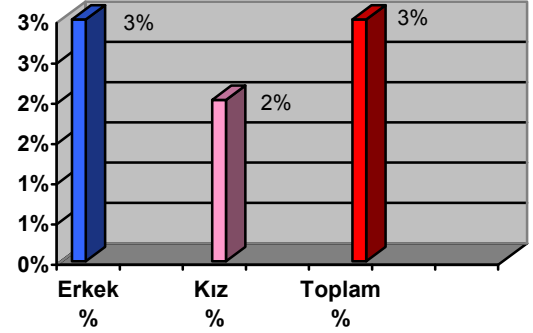
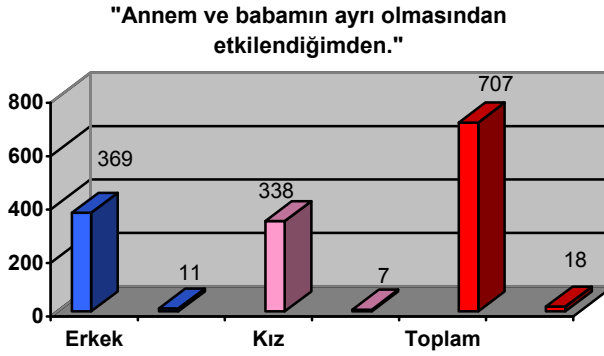
KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
17	20	% 6	11	25	% 7
11	17	% 5	17	20	% 5
13	7	% 2	13	11	% 3

MADDE 11: “Ailemdeki huzursuzluk ve geçimsizlik yüzünden.” 25 erkek,17 kız olmak üzere toplam 42 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 6’dır.

"Ailemdeki huzursuzluk ve geçimsizlik yüzünden."

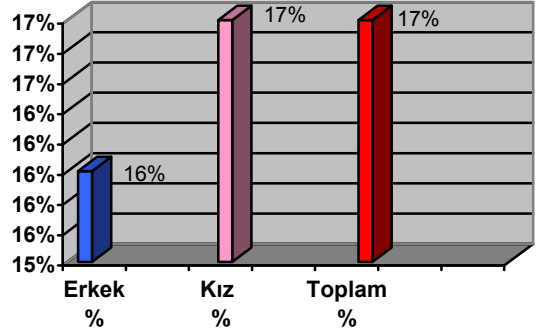
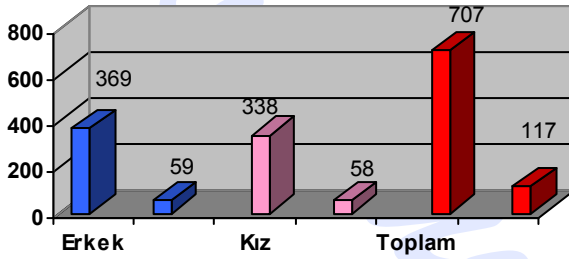

MADDE 13: “Annem ve babamın ayrı olmasından etkilendiğimden.” 11 erkek,7 kız olmak üzere toplam 18 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 3’tür.

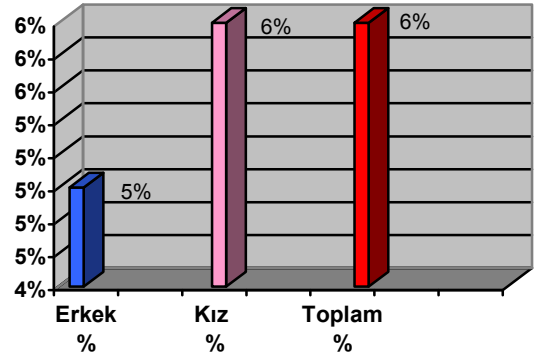
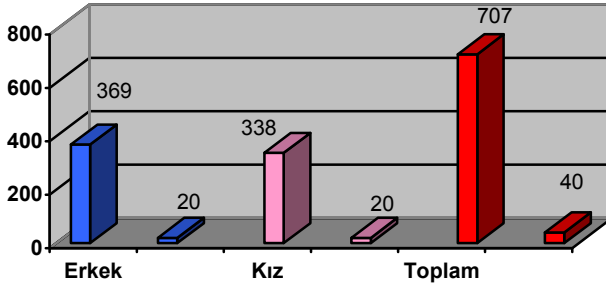
MADDE 16: “ Evde ders çalışmaya uygun ortam olmadığından.” 59 erkek,58 kız olmak üzere toplam 117 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 17’dir.

"Evde ders çalışmaya uygun ortam olmadığından."

MADDE 17: “ Ev işlerine ve kardeşlerime çok zaman ayırmak zorunda kalıyorum.” 20 erkek, 20 kız olmak üzere toplam 40 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 6’dır.

"Ev işlerine ve kardeşlerime çok zaman ayırmak zorunda kalıyorum."

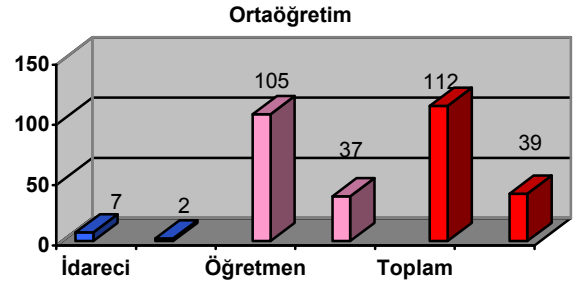
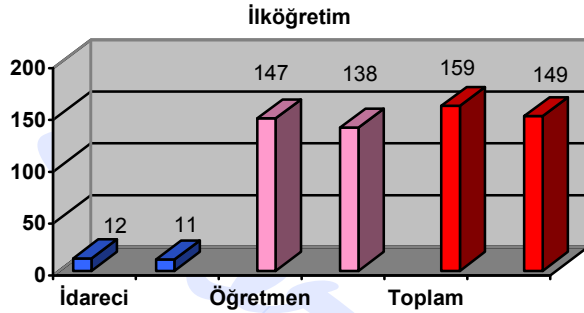
Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

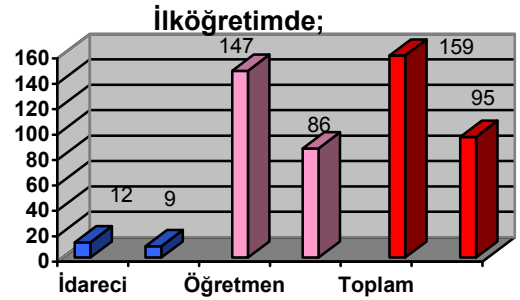
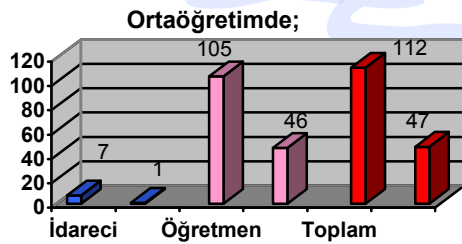
NO	MADDE	f	%
4	Öğrencinin verimli ders çalışması için uygun ortam hazırlanmaması	188	% 69
10	Aile içindeki sağlıksız ortam ve geçimsizlik	132	% 49

İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
4	149	% 94	10	47	% 42
10	95	% 60	4	39	% 35

MADDE 4: “Öğrencinin verimli ders çalışması için uygun ortam hazırlanmaması.” İlköğretimde 11 okul yöneticisi (% 92), 138 öğretmen (% 94) olmak üzere toplam 149 eğitimci (% 94) ; ortaöğretimde 2 okul yöneticisi (% 29), 37 öğretmen (% 35) olmak üzere toplam 39 eğitimci (% 35) işaretlemiştir.

MADDE 10: “ Aile içindeki sağlıksız ortam ve geçimsizlik.” Ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 1), 46 öğretmen (% 44) ; ilköğretimde 9 okul yöneticisi (% 75), 86 öğretmen (% 59) işaretlemiştir.

Veli Anketi

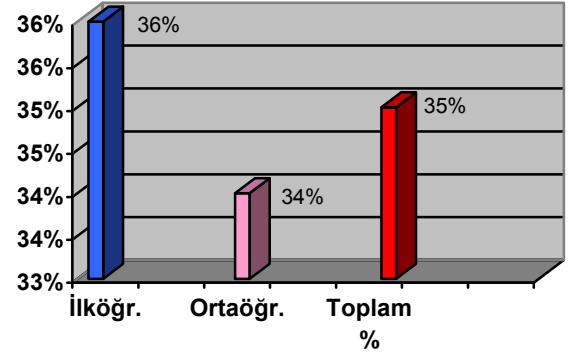
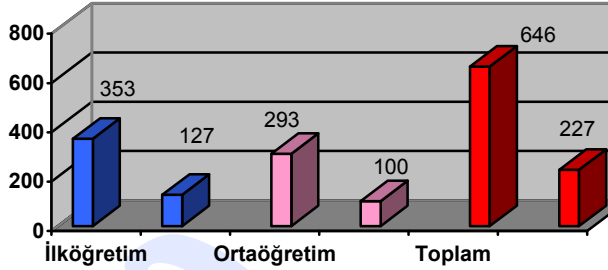
AİLE ORTAMI ve ÇEVRE İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN VELİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
3	İnternet cafe, kahvehane gibi mekanların, çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum.	455	% 70
14	Evde çocuğumun çalışması için sağlıklı bir ortam olmaması, çocuğumun başarısını olumsuz yönde etkiliyor	227	% 35
18	Ailevi sorunların çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum	156	% 24

İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
3	250	% 71	3	205	% 70
14	127	% 36	14	100	% 34
18	71	% 24	18	85	% 24

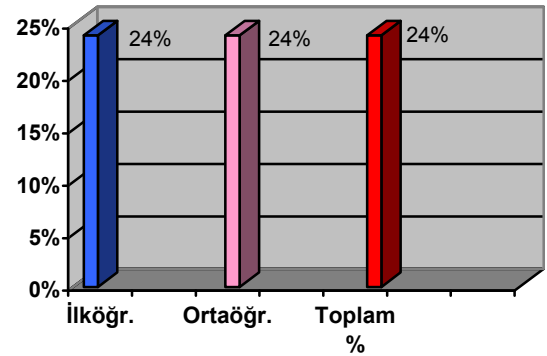
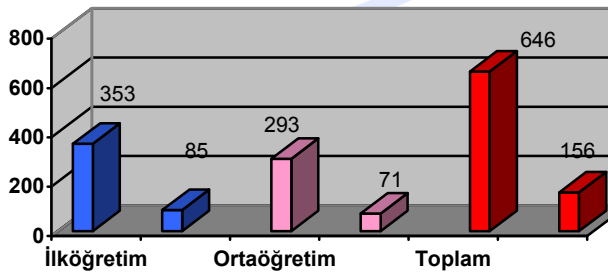
MADDE 14: “Evde çocuğumun çalışması için sağlıklı bir ortam olmaması, çocuğumun başarısını olumsuz yönde etkiliyor.” Ortaöğretimde 100 (%34), ilköğretimde 127 (% 36) olmak üzere toplam 227 veli (% 35) “evet” seçeneğini işaretlemiştir.

"Evde çocuğumun ders çalışması için sağlıklı ortam yok."

MADDE 18: “ Ailevi sorunların çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum.” İlköğretimde 85 (% 24),ortaöğretimde 71 (%24) olmak üzere toplam 156 (% 24) veli “evet” seçeneğini işaretlemiştir.

"Ailevi sorunlar çocuğumun başarısını olumsuz yönde etkiliyor ."

II. b) AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ

İlköğretim Öğrenci Anketi

AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

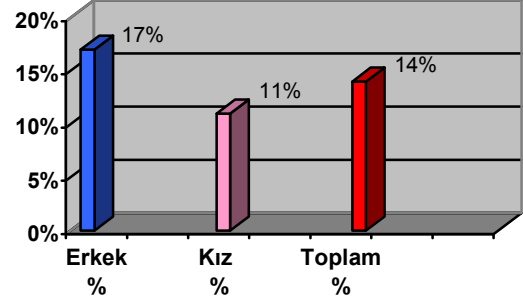
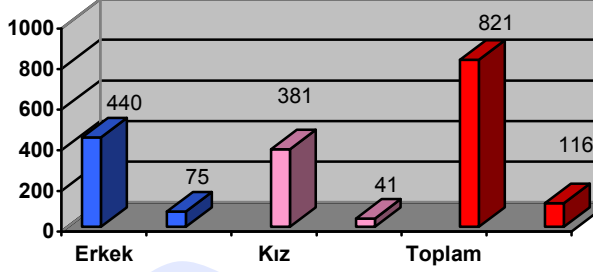
NO	MADDE	f	%
4	Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.	116	% 14
21	Ailem okumamı, üst öğrenime devam etmemi istemiyor.	102	% 12
30	Ailem benimle yeterince ilgilenmiyor.	95	% 12
26	Bir işte çalışıyorum. Bu nedenle derslere yeteri kadar zaman kalmıyor.	28	% 3

AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
30	65	% 17	4	75	% 17
21	54	% 14	21	48	% 11
4	41	% 11	30	30	% 7
26	5	% 1	26	23	% 5

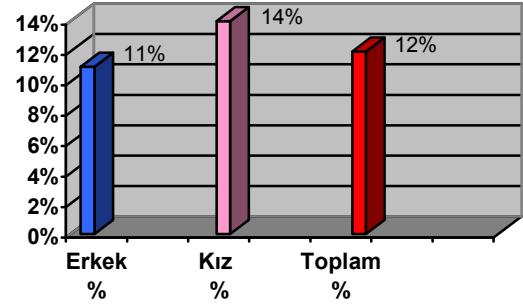
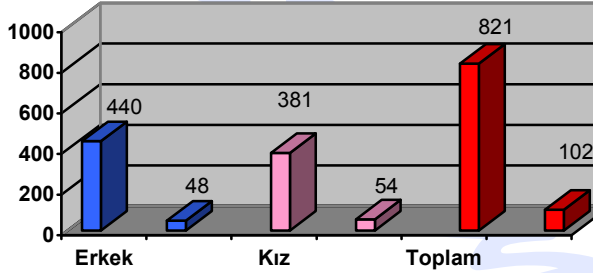
MADDE 4: “Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.” 75 erkek,41 kız olmak üzere toplam 116 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 14’tür.

“Ailemin sürekli ders çalış demesinden bıktığımdan.”

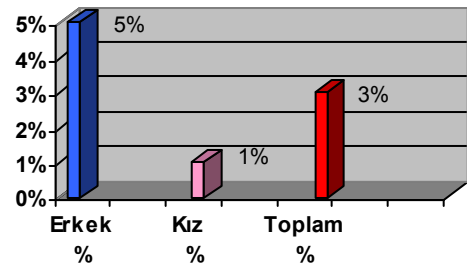
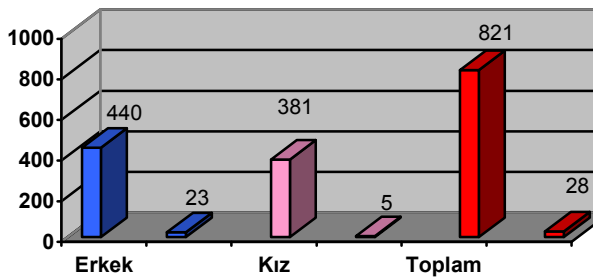
MADDE 21: “Ailem okumamı, üst öğrenime devam etmemi istemiyor.” 48 erkek, 54 kız olmak üzere toplam 102 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 12’dir.

“Ailem okumamı üst öğrenime devam etmemi istemiyor.”

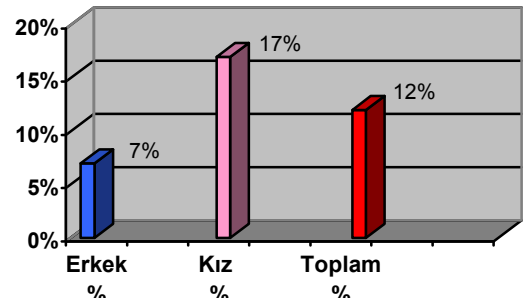
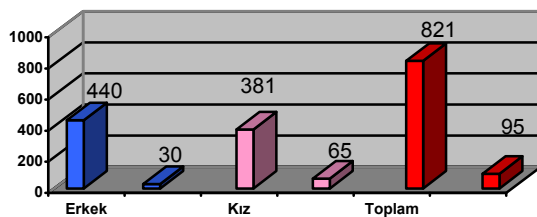
MADDE 26: “Bir işte çalışıyorum. Bu nedenle derslere yeteri kadar zaman kalmıyor.” 23 erkek, 5 kız olmak üzere toplam 28 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar arasında işaretleyenlerin oranı % 3’tür.

“Bir işte çalışıyorum.”

MADDE 30: “Ailem benimle yeterince ilgilenmiyor.” 30 erkek, 65 kız olmak üzere toplam 95 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar arasında işaretleyenlerin oranı % 12’dir.

“Ailem benimle yeterince ilgilenmiyor.”

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

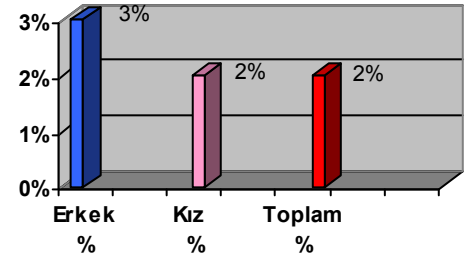
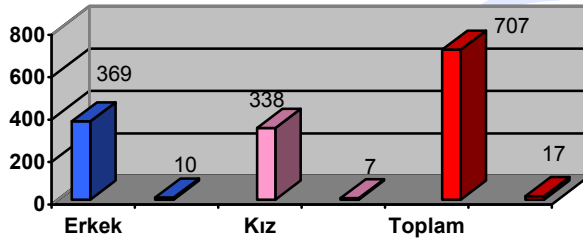
NO	MADDE	f	%
37	Okumanın bana ne kazandıracacağı konusunda bir fikrim yok	58	% 8
15	Ailemin çalışmamı desteklememesi, benimle yeterince ilgilenmemesinden	52	% 7
7	Ailem üst öğrenime devam etmemi istemiyor	17	% 2
18	Evde sözel ve fiziksel şiddet görüyorum,	16	% 2

AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
15	16	% 5	37	53	% 14
7	7	% 2	15	36	% 10
37	5	% 1	18	13	% 4
18	3	% 1	7	10	% 3

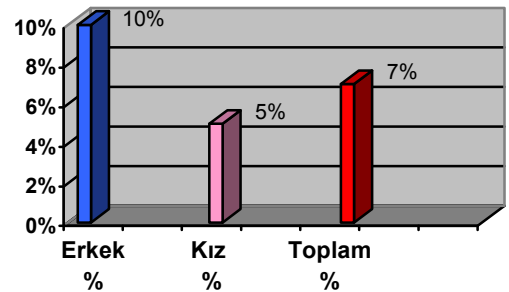
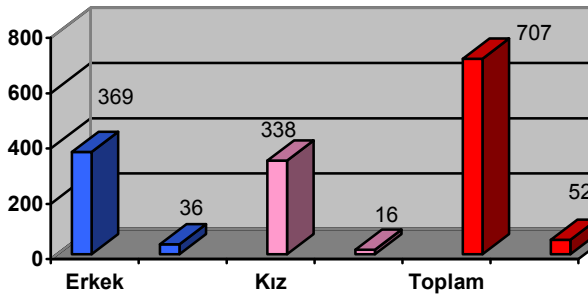
MADDE 7: “Ailem üst öğrenime devam etmemi istemiyor.” 10 erkek,7 kız olmak üzere toplam 17 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 2’dir.

"Ailem üst öğrenime devam etmemi istemiyor."

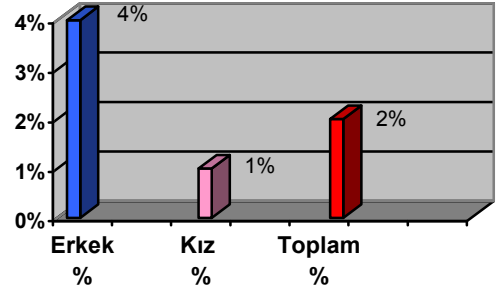
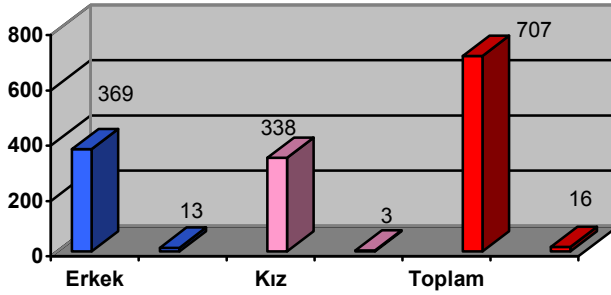
MADDE 15: “Ailemin çalışmamı desteklememesi, benimle yeteri kadar ilgilenmemesi.” 36 erkek, 16 kız olmak üzere toplam 52 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin oranı % 7’dir.

"Ailem çalışmamı desteklemiyor,benimle ilgilenmiyor."

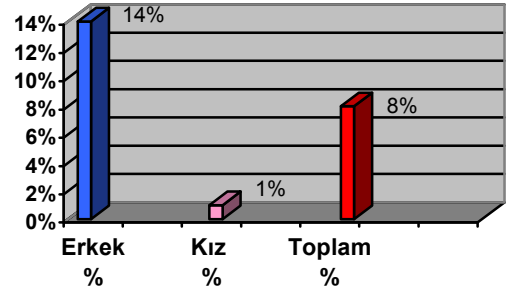
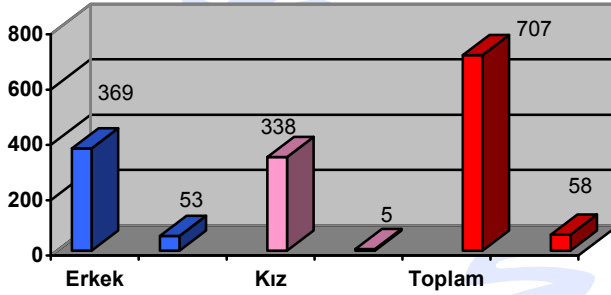
MADDE 18: “Evde sözel ve fiziksel şiddet görüyorum.” 13 erkek, 3 kız olmak üzere toplam 16 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar arasında işaretleyenlerin oranı % 2’dir.

"Evde sözel ve fiziksel şiddet görüyorum."

MADDE 37: “Okumanın bana ne kazandıracığı konusunda bir fikrim yok.” 53 erkek, 5 kız olmak üzere toplam 58 öğrenci işaretlemiştir. Ankete katılanlar içinde işaretleyenlerin sayısı % 8’dir.

"Okumanın bana ne kazandıracığı konusunda bir fikrim yok."

Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

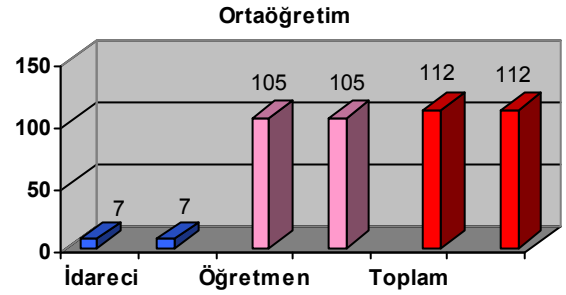
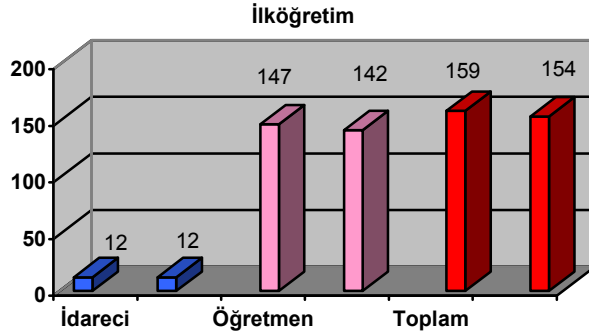
NO	MADDE
1	Ailenin ilgisizliği
5	Ailenin öğrencinin başarı durumunu takip etmemesi
7	Ailenin çocuk eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması
15	Ailenin çocuğu aşırı baskı altında tutması ya da serbest bırakması
19	Ailede anne ve babanın çocuğa farklı yaklaşımları
35	Ailelerin çocukların meslekî, eğitsel ve kişisel gelişimleri ile ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olmaması

İLKÖĞRETİM

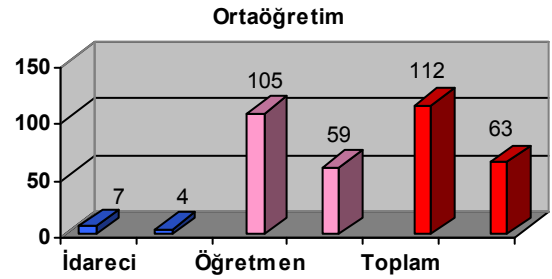
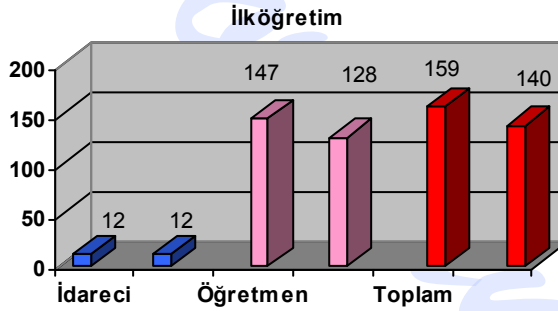
ORTAÖĞRETİM

MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
1	154	% 97	1	112	% 100
5	140	% 88	7	71	% 63
7	127	% 80	35	69	% 62
35	127	% 80	5	63	% 56
15	99	% 62	15	43	% 38
19	67	% 42	19	29	% 26

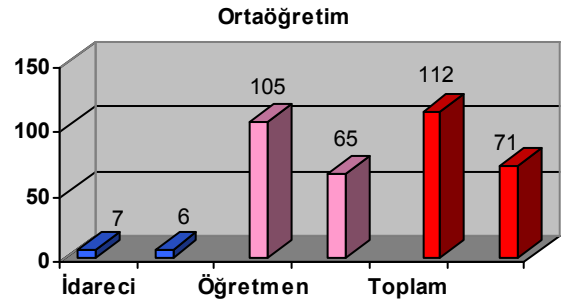
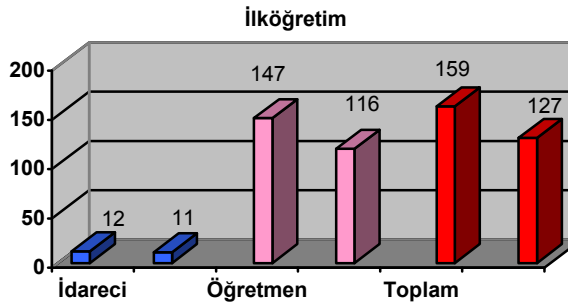
MADDE 1: “Ailenin ilgisizliği.” İlköğretimde 12 okul yöneticisi (% 100), 142 öğretmen (% 97) olmak üzere toplam 154 eğitimci (% 97) ;ortaöğretimde 7 okul yöneticisi (%100), 105 öğretmen (%100) olmak üzere toplam 112 eğitimci (% 100) işaretlemiştir.

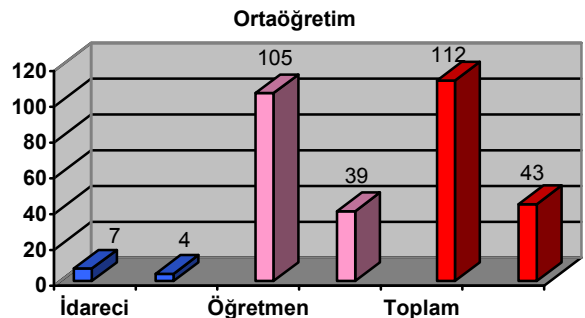
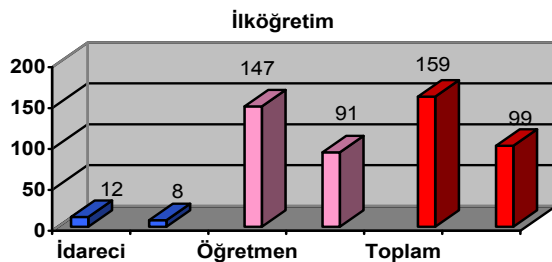
MADDE 5: “Ailenin öğrencinin başarı durumunu takip etmemesi.” İlköğretimde 12 okul yöneticisi (% 100), 128 öğretmen (% 87) olmak üzere toplam 140 eğitimci (% 88) ; ortaöğretimde 4 okul yöneticisi (% 57), 59 öğretmen (% 56) olmak üzere toplam 63 eğitimci (%56) işaretlemiştir.

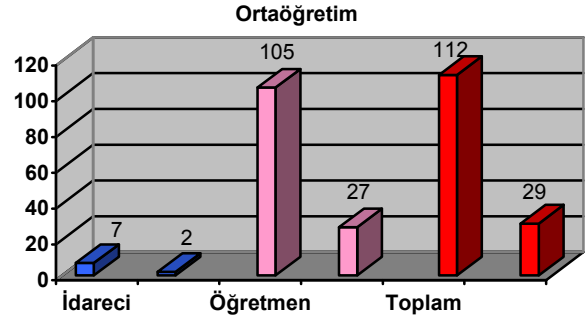
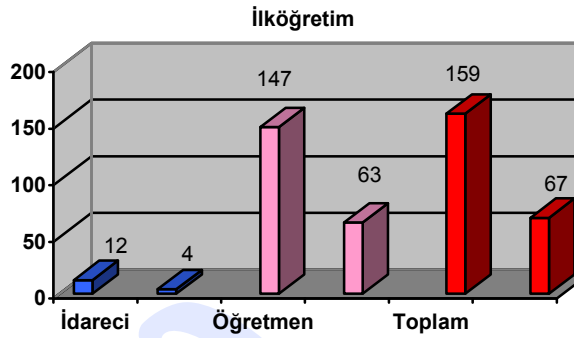
MADDE 7: “ Ailenin çocuk eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip olmaması.” İlköğretimde 11 okul yöneticisi (% 92), 116 öğretmen (% 79) olmak üzere toplam 127 eğitimci (% 80) ; ortaöğretimde 6 okul yöneticisi (% 86), 65 öğretmen (% 62) olmak üzere toplam 71 eğitimci (% 63) işaretlemiştir.

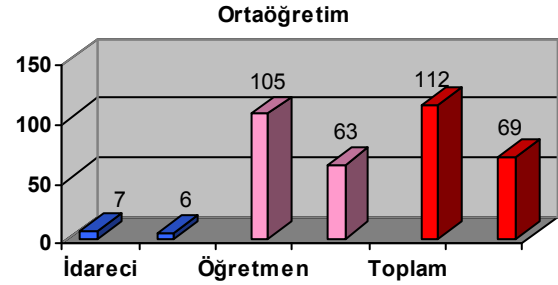
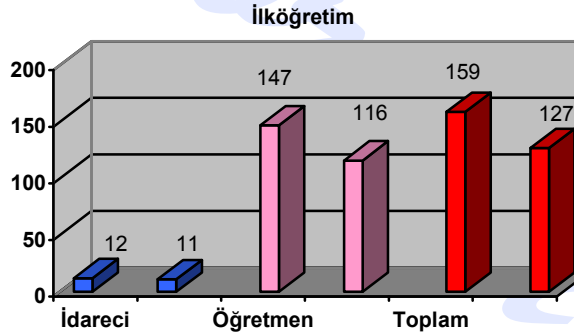
MADDE 15: “ Ailenin çocuğu aşırı baskı altında tutması ya da serbest bırakması.” İlköğretimde 8 okul yöneticisi (% 67), 91 öğretmen (% 62) olmak üzere toplam 99 eğitimci (% 62) ; ortaöğretimde 4 okul yöneticisi (% 57), 39 öğretmen (% 37) olmak üzere toplam 43 eğitimci (% 38) işaretlemiştir.

MADDE 19: “ Ailede anne ve babanın çocuğa farklı yaklaşımları.” İlköğretimde 4 okul yöneticisi (% 33), 63 öğretmen (% 43) olmak üzere toplam 67 eğitimci (% 42); ortaöğretimde 2 okul yöneticisi (% 29), 27 öğretmen (% 26) olmak üzere toplam 29 eğitimci (% 26) işaretlemiştir.

MADDE 35: “ Ailelerin çocukların meslekî, eğitsel ve kişisel gelişimleri ile ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olmaması.” İlköğretimde 11 okul yöneticisi (% 92), 116 öğretmen (%79) olmak üzere toplam 127 eğitimci (% 80); ortaöğretimde 6 okul yöneticisi (% 56), 63 öğretmen (% 60) olmak üzere toplam 69 eğitimci (% 62) işaretlemiştir.

Veli Anketi

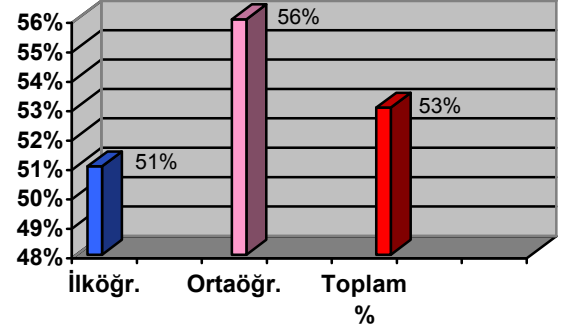
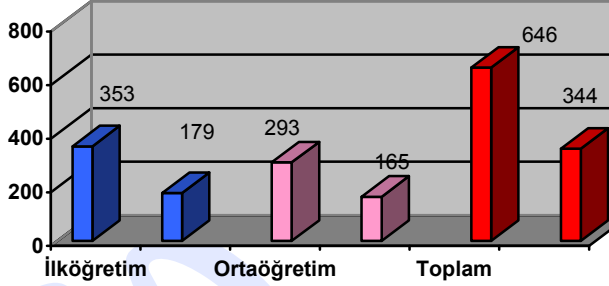
AİLE ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN VELİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
13	Çocuğuma başarısını artırmak konusunda nasıl yardımcı olacağımı bilmiyorum.	363	% 56
19	Çocuğumun fiziksel ve sosyal gelişimi ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olmadığım için, çocuğuma yardımcı olamıyorum.	355	% 55
12	Veli olarak çocuğuma yeterli zamanı ayırmadığımı düşünüyorum.	344	% 53
15	Çocuğumu arkadaş ve okul ortamında yeterince takip edememem başarısını olumsuz etkiliyor.	270	% 42
16	Çocuğumun eğitim sonucunda bir meslek edineceğine inanmıyorum.	267	% 41
17	Çocuğumla yaşadığımız kuşak çatışması başarısını olumsuz etkiliyor.	120	% 19

İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
13	195	% 55	19	179	% 61
12	179	% 51	13	168	% 57
19	176	% 50	12	165	% 56
15	170	% 48	16	148	% 51
16	119	% 34	15	100	% 34
17	86	% 24	17	34	% 12

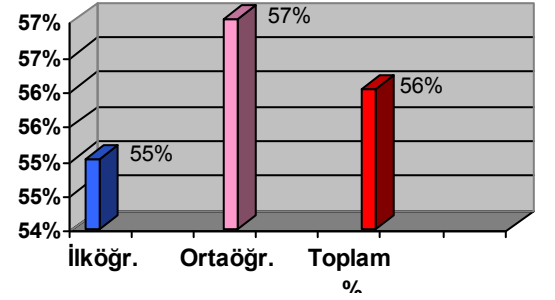
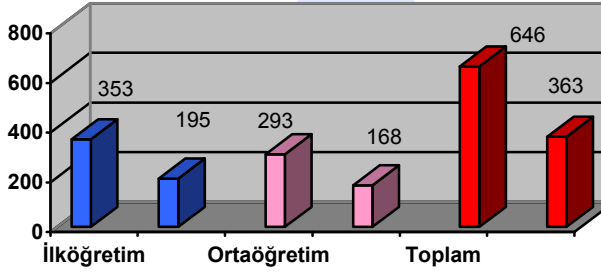
MADDE 12: “Veli olarak çocuğuma yeterli zaman ayırmadığımı düşünüyorum.” İlköğretimde 179 (% 51), ortaöğretimde 165 (% 56) olmak üzere toplam 344 veli (% 53) işaretlemiştir.

“Veli olarak çocuğuma yeterli zaman ayırmıyorum.”

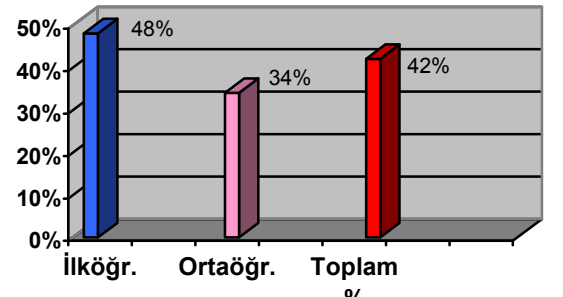
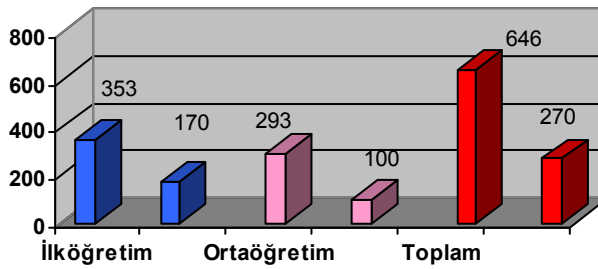
MADDE 13: “Çocuğuma başarısını artırmak konusunda nasıl yardımcı olacağımı bilmiyorum.” İlköğretimde 195 (% 55), ortaöğretimde 168 (% 57) olmak üzere toplam 363 veli (% 56) işaretlemiştir.

“Çocuğuma, başarısını artırmak konusunda nasıl yardımcı olacağımı bilmiyorum.”

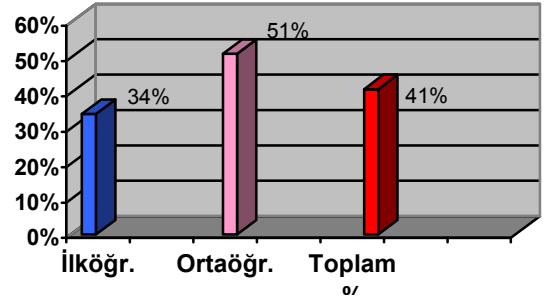
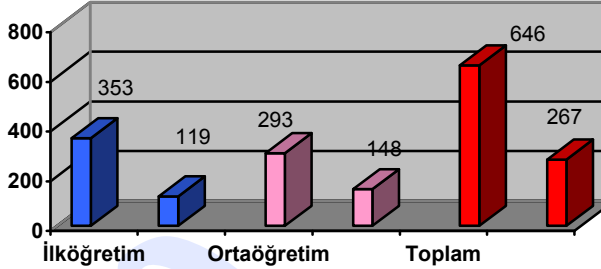
MADDE 15: “Çocuğumu arkadaş ve okul ortamında yeterince takip edememem başarısını olumsuz etkiliyor.” İlköğretimde 170 (% 48), ortaöğretimde 100 (% 34) olmak üzere toplam 270 veli (% 42) işaretlemiştir.

“Çocuğumu arkadaş ve okul ortamında yeterince takip edemiyorum.”

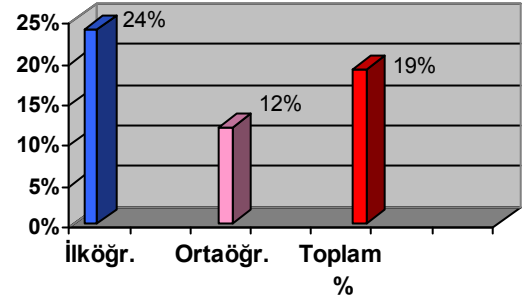
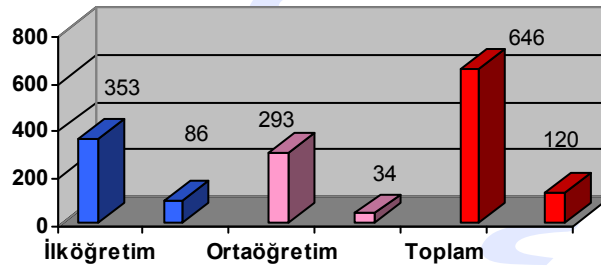
MADDE 16: “Çocuğumun eğitim sonucunda bir meslek edineceğine inanmıyorum.” İlköğretimde 119 (% 34), ortaöğretimde 148 (% 51) olmak üzere toplam 267 (% 41) veli işaretlemiştir.

"Çocuğumun eğitim sonucunda bir meslek edineceğine inanmıyorum."

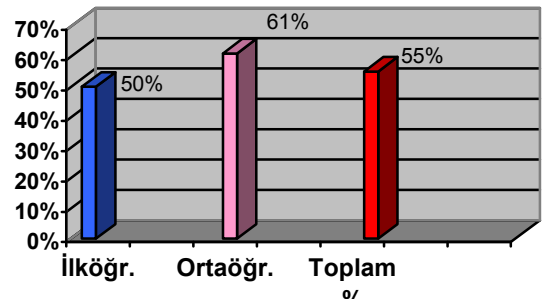
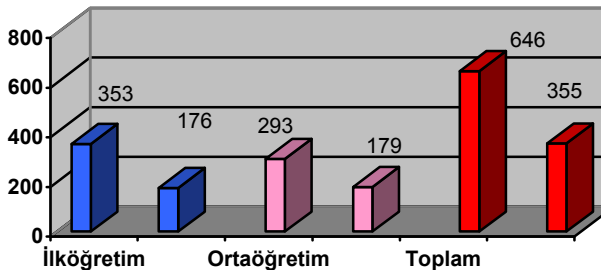
MADDE 17: “Çocuğumla yaşadığımız kuşak çatışması başarısını olumsuz etkiliyor.” İlköğretimde 86 (% 24), ortaöğretimde 34 (% 12) olmak üzere toplam 120 veli (% 19) işaretlemiştir.

"Çocuğumla yaşadığım kuşak çatışması başarısını olumsuz etkiliyor ."

MADDE 19: “Çocuğumun fiziksel ve sosyal gelişimi ile ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olmadığım için çocuğuma yardımcı olamıyorum.” İlköğretimde 176 (% 50),ortaöğretimde 179 (% 61) olmak üzere toplam 355 veli (% 55) işaretlemiştir.

"Çocuğumun içinde bulunduğu gelişim dönemi özellikleri konusunda bilgim az."

III.BÖLÜM : OKULA BAĞLI NEDENLER

III. a) OKUL ORTAMI İLE İLGİLİ

İlköğretim Öğrenci Anketi

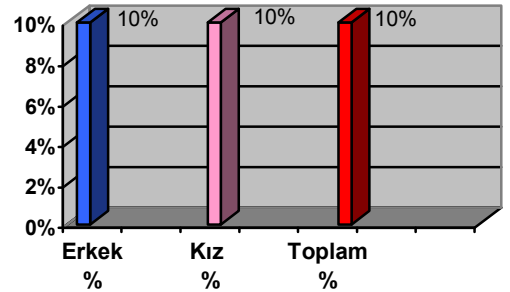
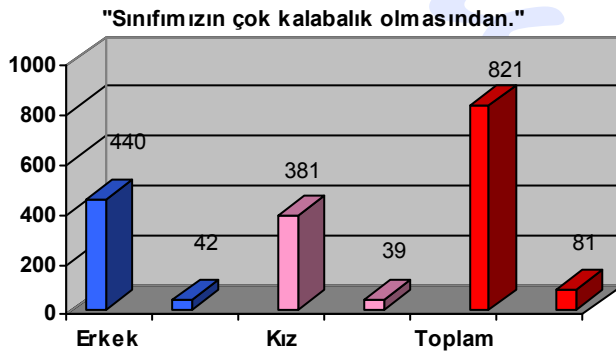
OKUL ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
33	Okulda problemlerimizle fazla ilgilenilmiyor.	159	% 19
20	Bu okulu sevmiyorum.	85	% 10
11	Sınıfımızın çok kalabalık olmasından.	81	% 10

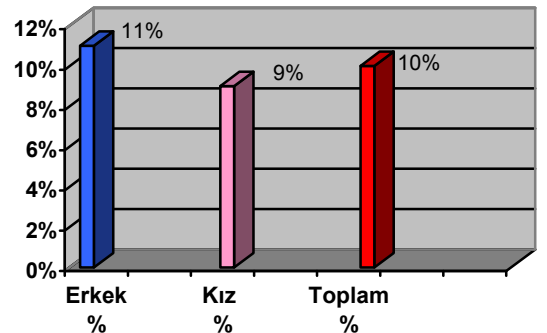
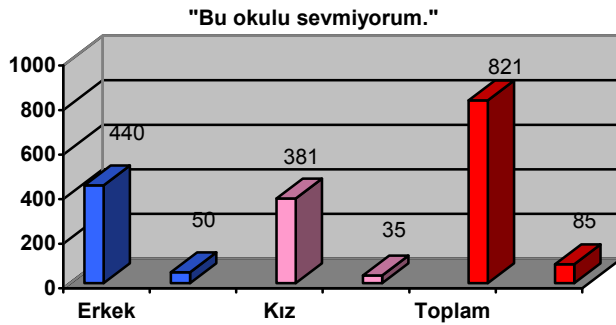
AİLE TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
33	84	% 22	33	75	% 17
11	39	% 10	20	50	% 11
20	35	% 9	11	42	% 10

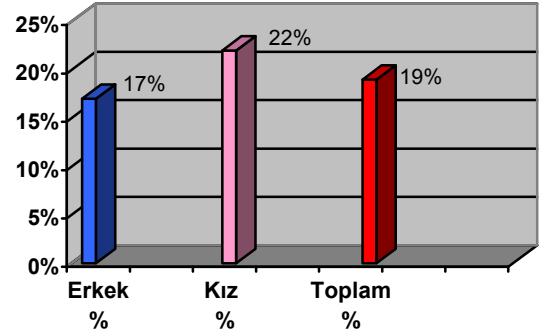
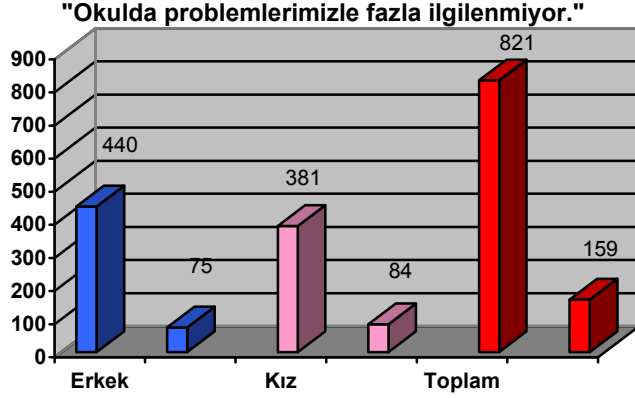
MADDE 11: "Sınıfımızın çok kalabalık olmasından." 42 erkek (% 10), 39 kız (% 10) olmak üzere toplam 81 öğrenci (% 10) işaretlemiştir.

MADDE 20: "Bu okulu sevmiyorum." 50 erkek (% 11), 35 kız (% 9) olmak üzere 85 öğrenci (% 10) işaretlemiştir.

MADDE 33: "Okulda problemlerimizle fazla ilgilenilmiyor." 75 erkek (% 17), 84 kız (% 22) olmak üzere 159 (% 19) öğrenci işaretlemiştir.

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

OKUL ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

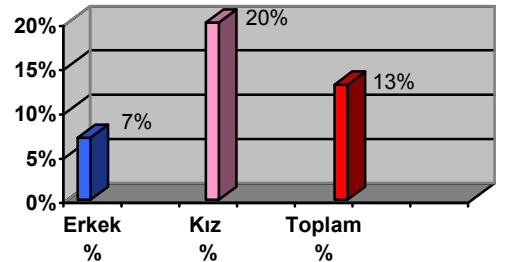
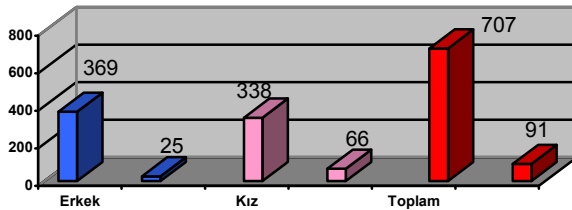
NO	MADDE	f	%
23	Okulda yeterli derslik ve araç olmaması	195	% 28
26	Okulda geçirdiğim zamanın çok sıkıcı olması	156	% 22
29	Bu okulu bir türlü sevedim.	146	% 21
30	Okulda problemlerimi anlatacağım kimse yok.	142	% 20
25	Okuldaki disiplinin yetersiz oluşundan,	121	% 17
21	Sınıfımızın çok kalabalık olması	91	% 13
22	Öğretmen olmaması nedeniyle bazı derslerin boş geçmesi	28	% 4

OKUL ORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
23	11	% 34	26	90	% 24
29	83	% 25	23	81	% 22
25	76	% 22	30	73	% 20
30	69	% 20	29	63	% 17
21	66	% 20	25	45	% 12
26	66	% 20	21	25	% 7
22	10	% 3	22	18	% 5

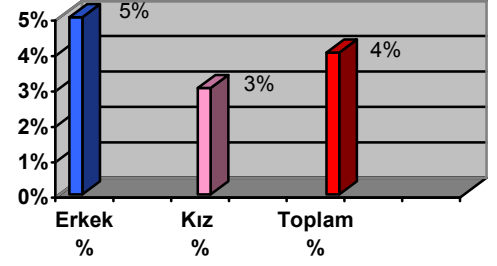
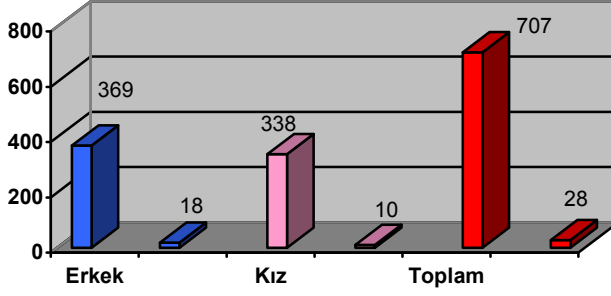
MADDE 21: "Sınıfımızın çok kalabalık olmasından." 25 erkek (% 7), 66 kız (% 20) olmak üzere toplam 91 öğrenci (% 13) işaretlemiştir.

"Sınıfımızın çok kalabalık olmasından."

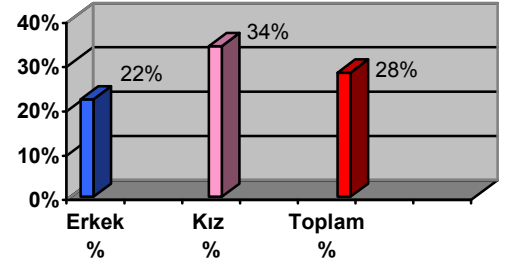
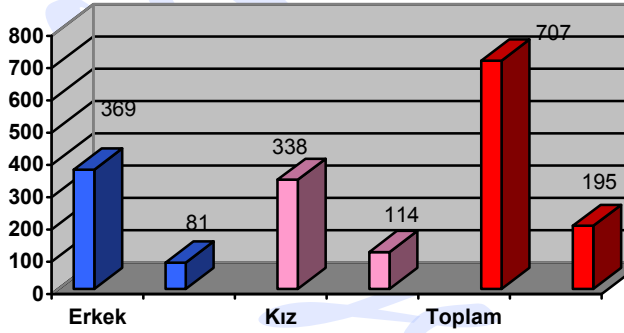
MADDE 22: "Öğretmen olmaması nedeniyle bazı derslerin boş geçmesinden." 10 erkek (% 3), 10 kız (% 3) olmak üzere toplam 28 öğrenci (% 4) işaretlemiştir.

"Öğretmen olmaması nedeniyle bazı derslerin boş geçmesinden."

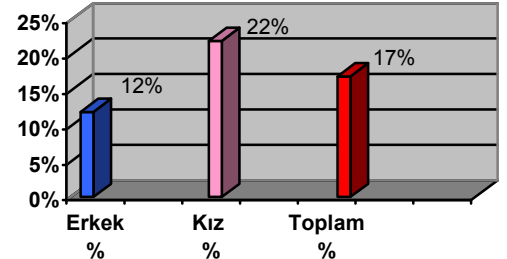
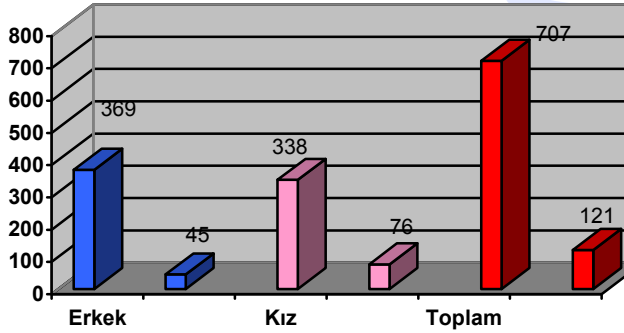
MADDE 23: "Okulda yeterli derslik ve araç olmamasından." 81 erkek (% 22), 114 kız (% 34) olmak üzere toplam 195 öğrenci (% 28) işaretlemiştir.

"Okulda yeterli derslik ve araç olmamasından."

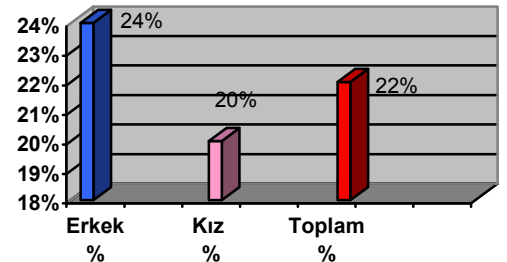
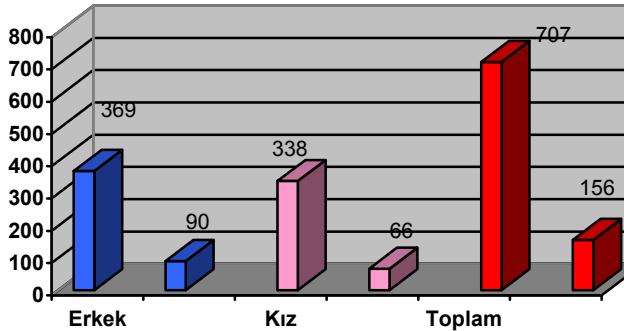
MADDE 25: "Okuldaki disiplinin yetersiz olmasından." 45 erkek (% 12), 76 kız (% 22) olmak üzere toplam 121 öğrenci (% 17) işaretlemiştir.

"Okuldaki disiplinin yetersiz olmasından."

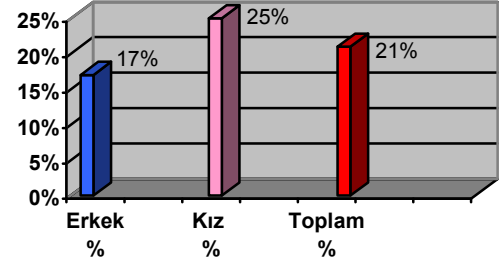
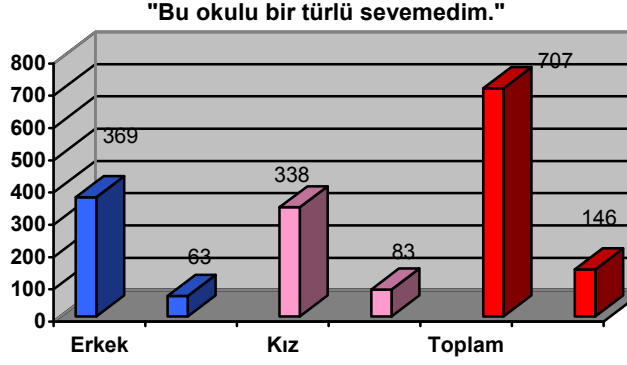

MADDE 26: "Okulda geçirdiğim zamanın çok sıkıcı olmasından." 90 erkek (% 24), 66 kız (% 20) olmak üzere toplam 156 öğrenci (% 22) işaretlemiştir.

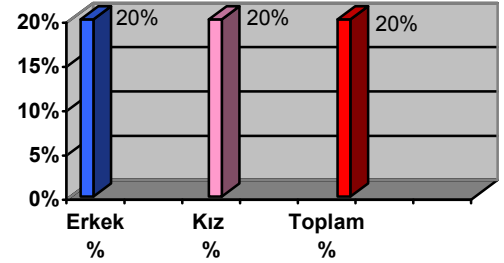
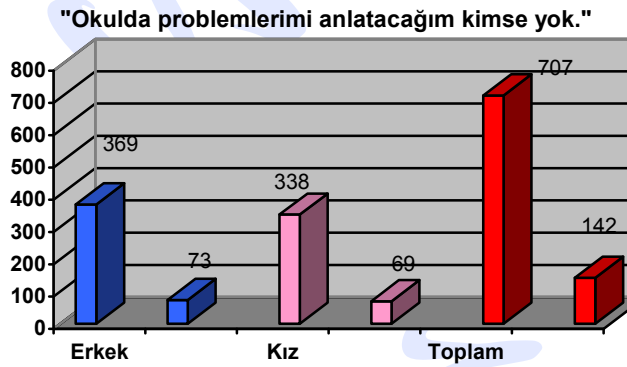
"Okulda geçirdiğim zaman çok sıkıcı."

MADDE 29: "Bu okulu bir türlü sevemedim." 63 erkek (% 17), 83 kız (% 25) olmak üzere toplam 146 öğrenci (% 21) işaretlemiştir.

MADDE 30: "Okulda problemlerimi anlatacağım kimse yok." 73 erkek (% 20), 69 kız (%20) olmak üzere toplam 142 öğrenci (% 20) işaretlemiştir.

Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

OKULORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

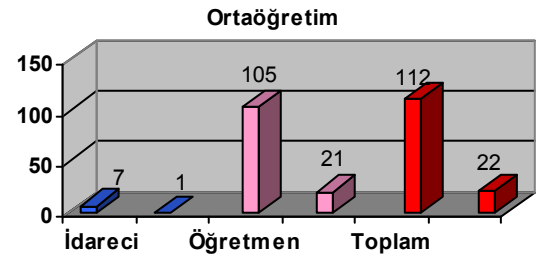
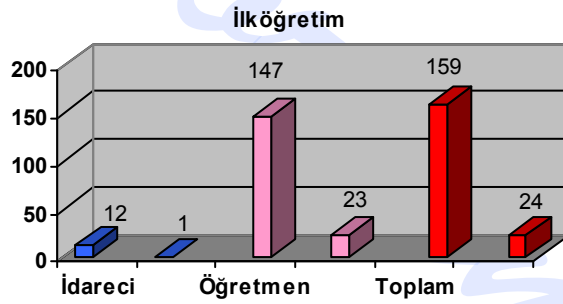
NO	MADDE	f	%
30	Öğrencilerin "meslek seçimi", "üst öğrenim kurumları" vb. yeteri kadar bilgi sahibi olmaması	116	% 43
34	Rehberlik servisinin çalışmalarının istenen düzeyde olmaması	97	% 36
32	Okulda çocuğun gelişimine yardımcı olacak sosyal, kültürel etkinliklerin yetersiz olması	93	% 34
9	Ders araç-gereç ve laboratuvar yetersizliği,	80	% 30
26	Başarılı öğrencilerin sınıflara dengeli dağılmaması	65	% 24
20	İkili eğitim-öğretim yapılması	47	% 17
8	Sınıfların kalabalık olması	46	% 17
18	Öğrencinin sınıfa, okula ve çevreye uyum sağlayamaması	40	% 15
13	Öğretmenlerin sık sık değişmesi	31	% 11
16	Okuldaki öğretmen kadrosunun azlığı,	14	% 5
25	İdareci sayısının yetersiz olması,	8	% 3

İLKÖĞRETİM

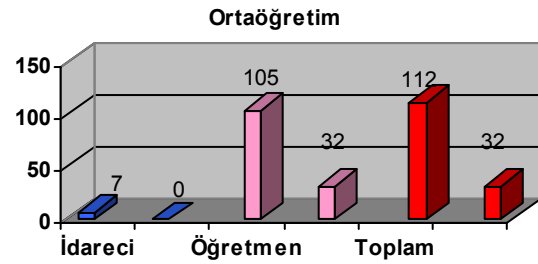
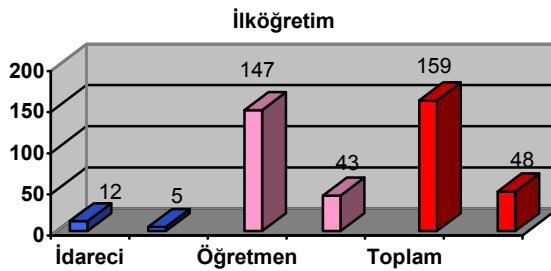
ORTAÖĞRETİM

MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
30	78	% 49	30	38	% 34
34	77	% 48	32	35	% 31
32	58	% 36	9	32	% 29
26	55	% 35	8	22	% 20
9	48	% 30	34	20	% 19
20	33	% 21	18	18	% 16
13	25	% 16	20	14	% 13
8	24	% 15	26	10	% 9
18	22	% 14	13	6	% 5
16	12	% 8	16	2	% 2
25	6	% 4	25	2	% 2

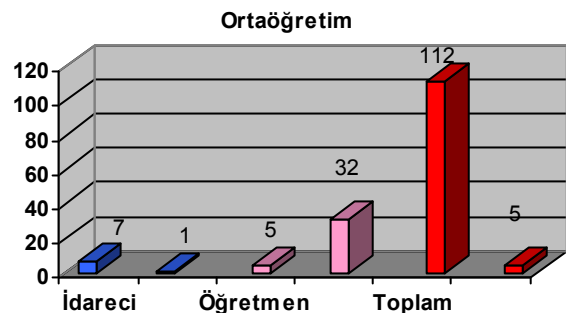
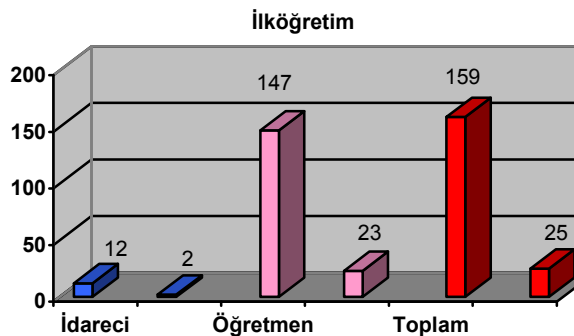
MADDE 8: “Sınıfların kalabalık oluşu” İlköğretimde 1 okul yöneticisi (% 8), 23 öğretmen (% 16) olmak üzere toplam 24 eğitimci (% 15); ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 14) 21 öğretmen (% 20) olmak üzere toplam 22 eğitimci (% 20) işaretlemiştir.

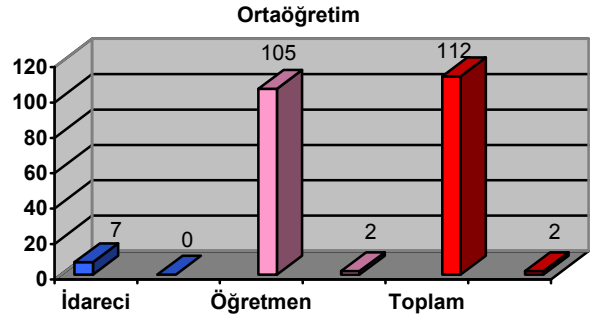
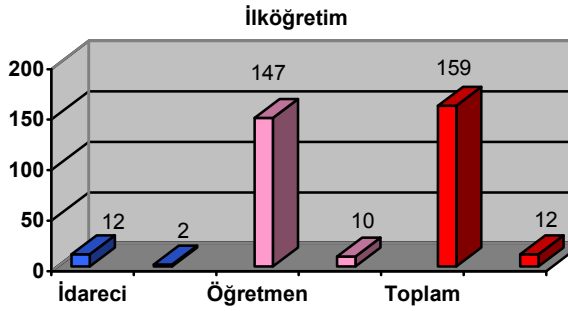
MADDE 9: “Ders araç-gereç ve laboratuvar yetersizliği” İlköğretimde 5 okul yöneticisi (% 42), 43 öğretmen (% 29) olmak üzere toplam 48 (% 30) eğitimci; ortaöğretimde 32 öğretmen (% 30) işaretlemiştir.

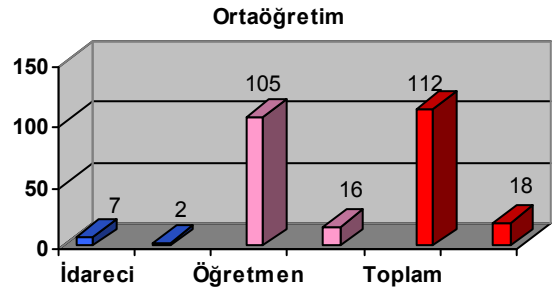
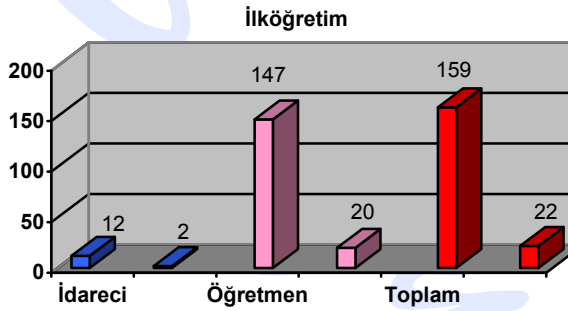
MADDE 13: “Öğretmenlerin sık sık değişmesi” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 23 öğretmen (% 16) olmak üzere toplam 25 eğitimci (% 16) ; ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 14) 5 öğretmen (% 5) olmak üzere toplam 6 eğitimci (% 5) işaretlemiştir.

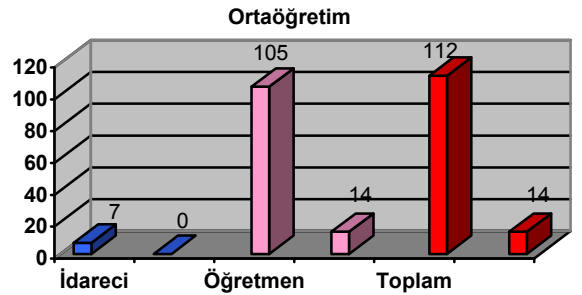
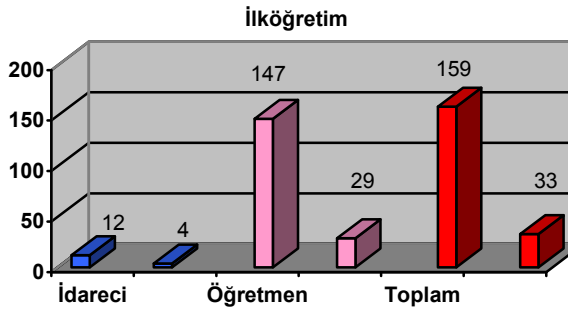
MADDE 16: “Okuldaki öğretmen kadrosunun azlığı” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 10 öğretmen (% 7) olmak üzere toplam 12 eğitimci (% 8);ortaöğretimde 2 öğretmen (% 2) işaretlemiştir.

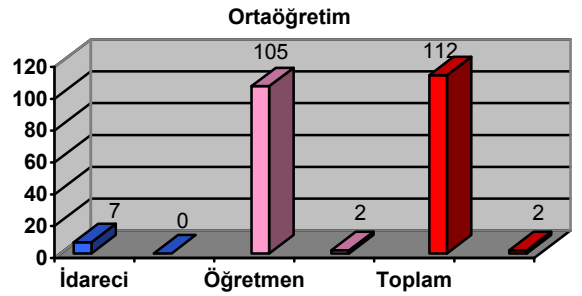
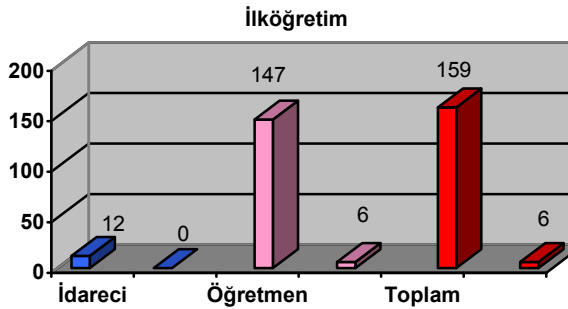
MADDE 18: “Öğrencinin sınıfa, okula ve çevreye uyum sağlayamaması.” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 20 öğretmen (% 14) olmak üzere toplam 22 eğitimci (% 14) ; ortaöğretimde 2 okul yöneticisi (% 29),16 öğretmen (% 16) olmak üzere toplam 18 eğitimci (% 16) işaretlemiştir.

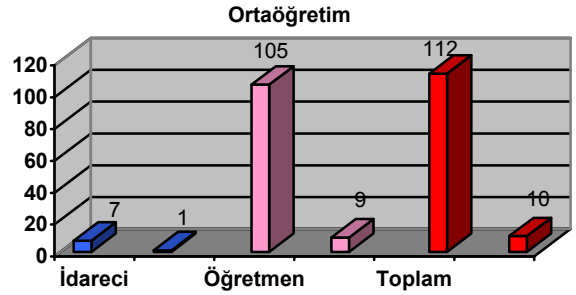
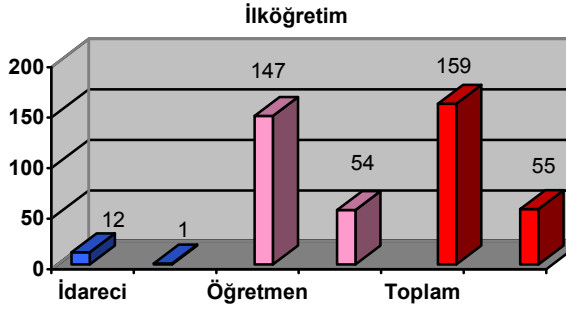
MADDE 20: “İkili eğitim öğretim yapılması.” İlköğretimde 4 okul yöneticisi (% 33), 29 öğretmen (% 20) olmak üzere toplam 33 eğitimci (% 21);ortaöğretimde 14 öğretmen (% 13) işaretlemiştir.

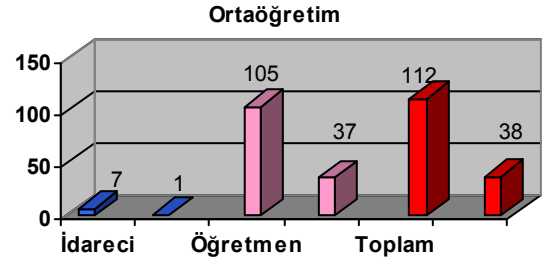
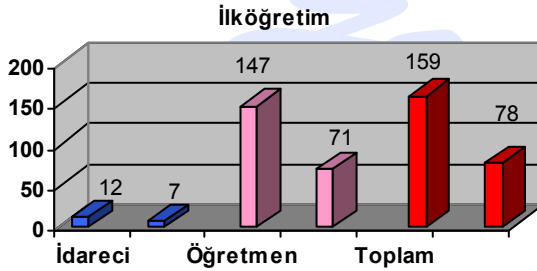
MADDE 25: “İdareci sayısının yetersiz olması.” İlköğretimde 6 öğretmen (% 4); ortaöğretimde 2 öğretmen (% 2) işaretlemiştir.

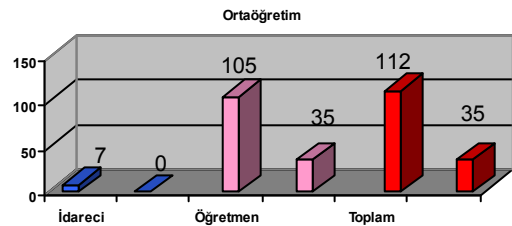
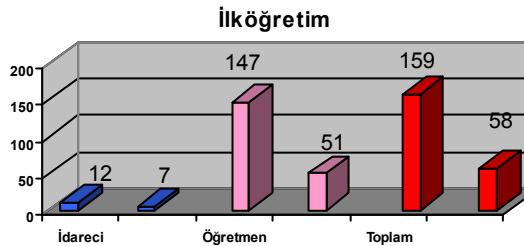
MADDE 26: “Başarılı öğrencilerin sınıflara dengeli dağılması.” İlköğretimde 1 okul yöneticisi (% 8), 54 öğretmen (% 37) olmak üzere toplam 55 eğitimci (%35); ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 14), 9 öğretmen (% 9) olmak üzere toplam 10 eğitimci (% 9) işaretlemiştir.

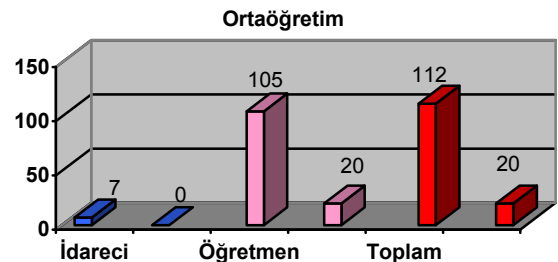
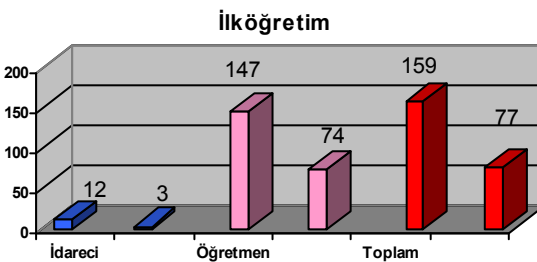
MADDE 30: “Öğrencilerin meslek seçimi, üst öğrenim kurumları vb. hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olmaması.” İlköğretimde 7 okul yöneticisi (% 58), 71 öğretmen (% 48) olmak üzere toplam 78 eğitimci (% 49) ; ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 14), 37 öğretmen (% 35) olmak üzere toplam 38 eğitimci (% 34) işaretlemiştir.

MADDE 32: “Okulda çocuğun gelişimine yardımcı olacak sosyal, kültürel etkinliklerin yetersiz olması.” İlköğretimde 7 okul yöneticisi (% 58), 51 öğretmen (% 35) olmak üzere toplam 58 eğitimci (% 36); ortaöğretimde 35 öğretmen (% 35) işaretlemiştir.

MADDE 34: “Rehberlik servisinin çalışmalarının istenen düzeyde olmaması.” İlköğretimde 3 okul yöneticisi (% 25), 74 öğretmen (% 50) olmak üzere toplam 77 eğitimci (% 48); ortaöğretimde 20 öğretmen (% 19) işaretlemiştir.

Veli Anketi

OKULORTAMI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN VELİLER TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
1	Okulun fiziksel koşullarının ve ders araç gereçlerinin eğitim için yetersiz olduğunu düşünüyorum.	367	% 57
2	Okulda çocuğumun gelişimine ilişkin sosyal aktivitelerin yetersiz olduğunu düşünüyorum.	332	% 51
8	Sınav sisteminin sürekli değişmesinin çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum.	325	% 50
4	Çocuğumun okulda üst öğretim kurumları sınavları için yeterince bilgilendirilmediğini düşünüyorum.	284	% 44
10	Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisinden yeterince yararlanamıyorum.	268	% 41
5	Sık öğretmen değiştirilmesi ve öğretmen sayısındaki yetersizlik, çocuğumun başarısını olumsuz etkiliyor.	239	% 37
6	Okul ve sınıf mevcudunun kalabalık olmasının çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum.	171	% 26

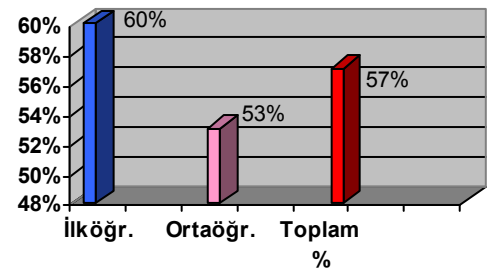
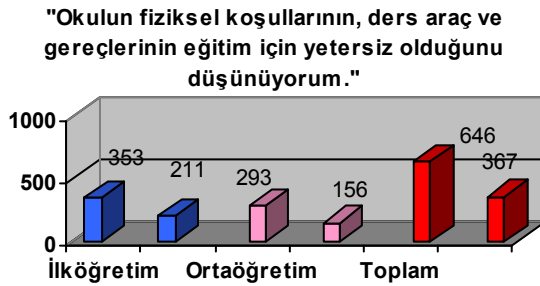
İLKÖĞRETİM

MADDE NO	f	%
1	211	% 60
4	177	% 50
2	176	% 50
5	156	% 44
10	156	% 44
8	136	% 39
6	97	% 27

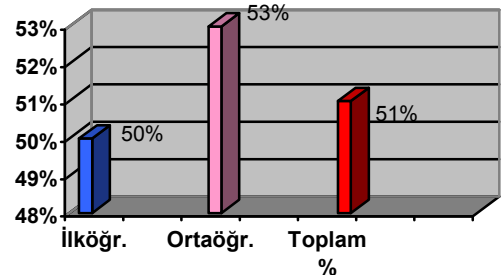
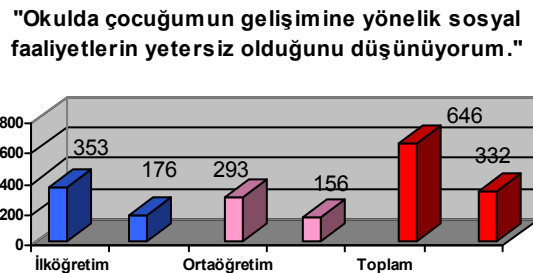
ORTAÖĞRETİM

MADDE NO	f	%
8	189	% 65
1	156	% 53
2	156	% 53
10	112	% 38
4	107	% 37
5	83	% 28
6	74	% 25

MADDE 1: “Okulun fiziksel koşullarının ve ders araç gereçlerinin eğitim için yetersiz olduğunu düşünüyorum” İlköğretimde 211 (% 60), ortaöğretimde 156 (% 53) olmak üzere toplam 367 veli (% 57) işaretlemiştir.

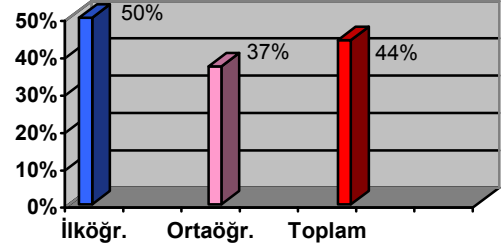
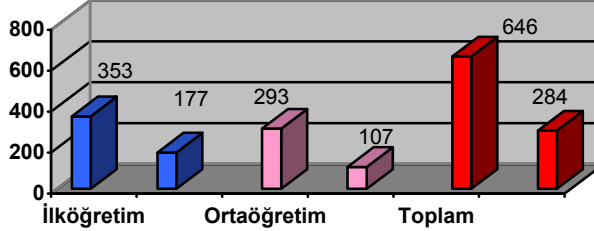

MADDE 2: “Okulda çocuğumun gelişimine yönelik sosyal faaliyetlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum.” İlköğretimde 176 (% 50), ortaöğretimde 156 (% 53) olmak üzere toplam 332 (% 51) veli işaretlemiştir.

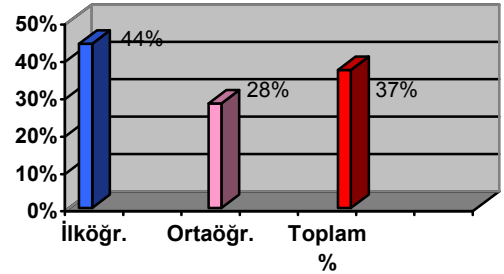
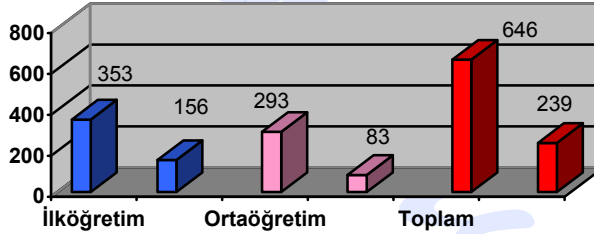
MADDE 4: “Çocuğumun okulda üst öğrenim kurumları sınavları hakkında yeterince bilgilendirilmediğini düşünüyorum.” İlköğretimde 177 (% 50),ortaöğretimde 107 (% 37) olmak üzere toplam 284 veli (% 44) işaretlemiştir.

"Çocuğumun okulda üst öğrenim kurumları sınavları hakkında yeterince bilgilendirilmediğini düşünüyorum.."

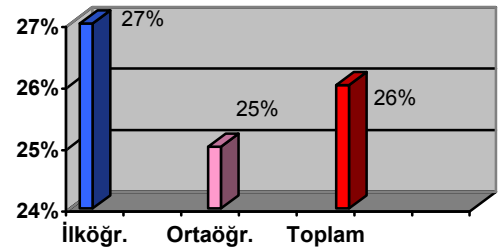
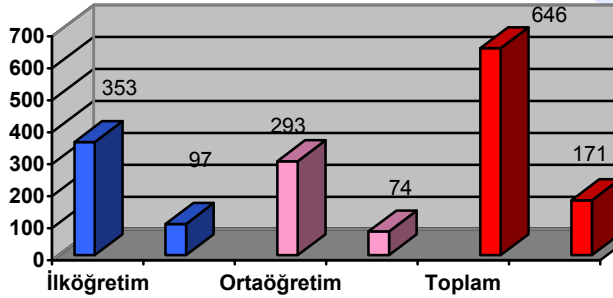
MADDE 5: “Sık öğretmen değiştirilmesi ve öğretmen sayısındaki yetersizlik, çocuğumun başarısını olumsuz etkiliyor.” İlköğretimde 156 (% 44), ortaöğretimde 83 (% 28) olmak üzere toplam 239 veli (% 37) işaretlemiştir.

"Sık öğretmen değiştirilmesi ve öğretmen sayısındaki yetersizlik."

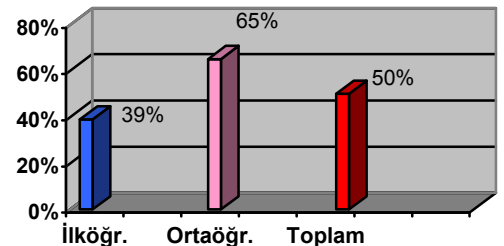
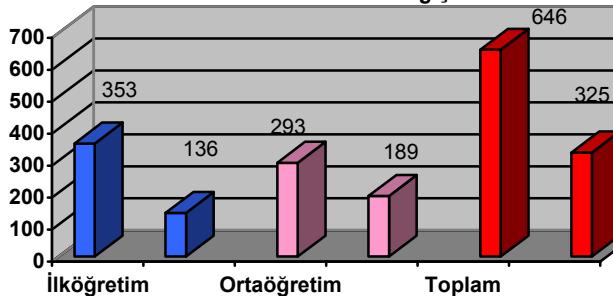
MADDE 6: “Okul ve sınıf mevcudunun kalabalık olması çocuğumun başarısını olumsuz etkiliyor.” İlköğretimde 97 (% 27), ortaöğretimde 74 (% 25) olmak üzere toplam 171 veli (% 26) işaretlemiştir.

"Okul ve sınıf mevcudunun kalabalık olması."

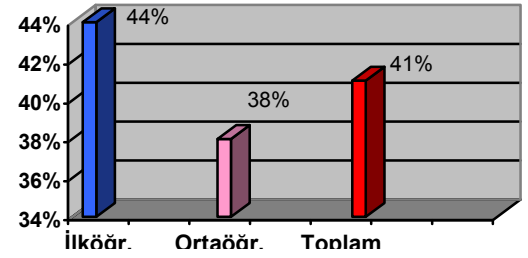
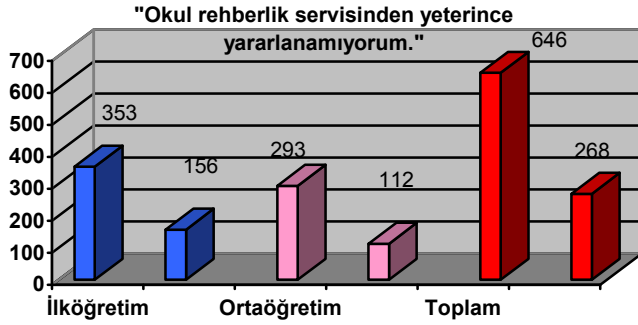

MADDE 8: “Sınav sisteminin sürekli değişmesinin çocuğumun başarısını olumsuz etkilediğini düşünüyorum.” İlköğretimde 136 (% 39), ortaöğretimde 189 (% 65) olmak üzere toplam 325 veli (% 50) işaretlemiştir.

"Sınav sisteminin sürekli değişmesi."

MADDE 10: “Okul rehberlik servisinden yeterince yararlanamıyorum.” İlköğretimde 156 (% 44), ortaöğretimde 112 (% 38) olmak üzere toplam 268 veli (% 41) işaretlemiştir.

III. a) EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ

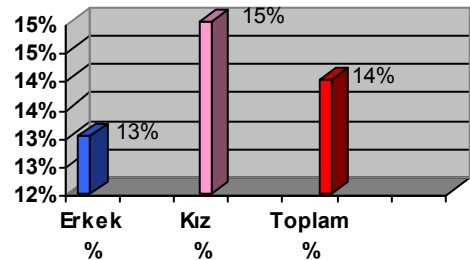
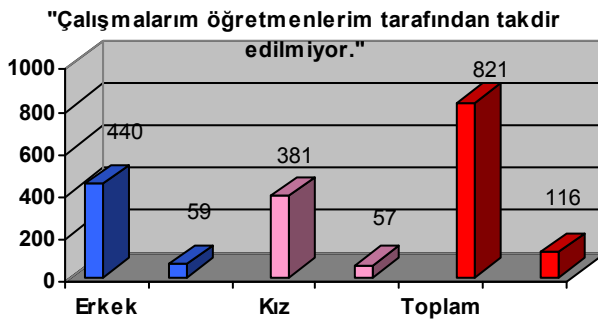
İlköğretim Öğrenci Anketi EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
24	Anlayamadığım konularda öğretmenime soru sormaya çekiniyorum.	409	% 50
16	Bazı öğretmenler dayak atıyorlar, bu beni dersten soğutuyor.	177	% 22
36	Bazı öğretmenlerimiz dersi işlerken konuyu ilgi çekici hale getirmiyorlar.	164	% 20
9	Çalışmalarım öğretmenlerim tarafından takdir edilmiyor.	116	% 14
27	Bazı öğretmenler haksız not veriyor.	113	% 14
19	Bir konuyla ilgili soru sorduğumda öğretmenlerim beni azarlıyor.	45	% 5

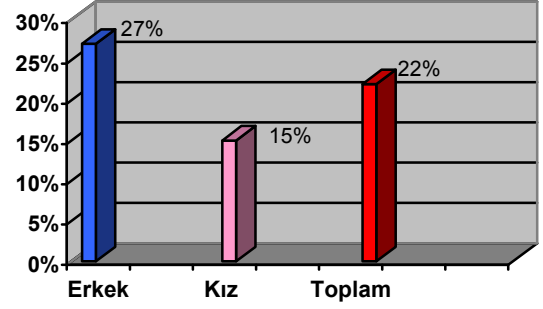
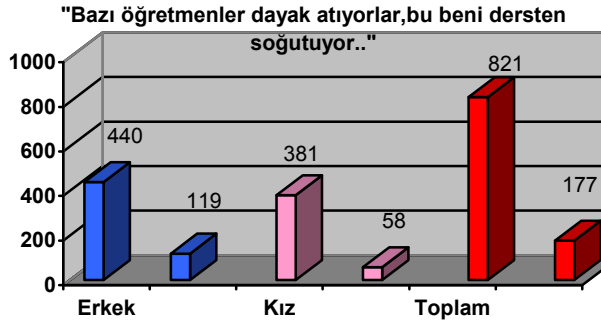
EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
24	197	% 52	24	212	% 48
36	82	% 22	16	119	% 27
16	58	% 15	36	82	% 19
9	57	% 15	27	61	% 14
27	52	% 14	9	59	% 13
19	30	% 8	19	15	% 3

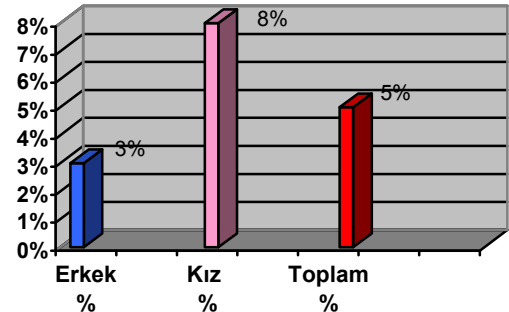
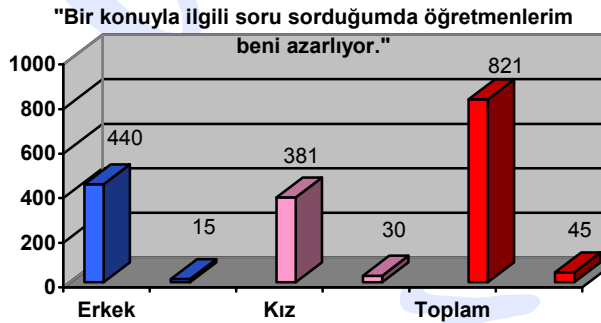
MADDE 9: “Çalışmalarım öğretmenlerim tarafından takdir edilmiyor.” 59 erkek (% 13), 57 kız (% 15) olmak üzere toplam 116 öğrenci (% 14) işaretlemiştir.

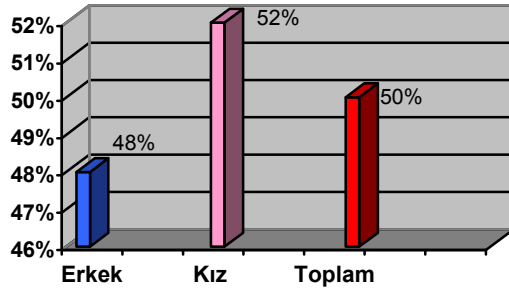
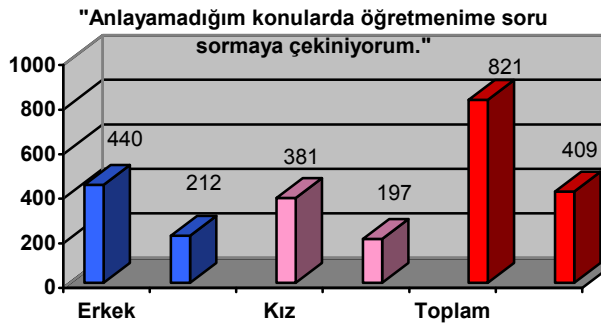
MADDE 16: “Bazı öğretmenler dayak atıyorlar, bu beni dersten soğutuyor.” 119 erkek (% 27), 58 kız (% 15) olmak üzere toplam 177 öğrenci (% 22) işaretlemiştir.

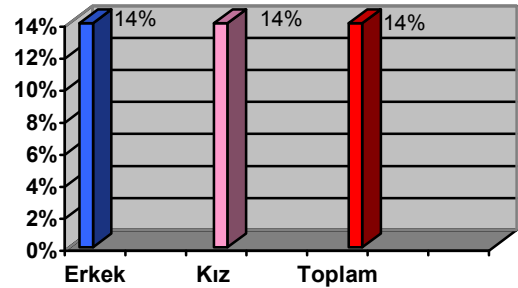
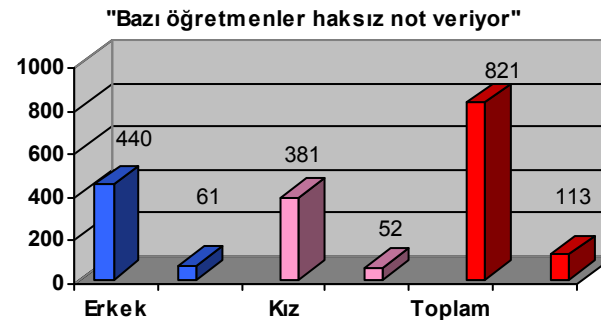
MADDE 19: “Bir konuyla ilgili soru sorduğumda öğretmenlerim beni azarlıyor.” 15 erkek (% 3) 30 kız (% 8) olmak üzere toplam 45 (% 5) öğrenci işaretlemiştir.

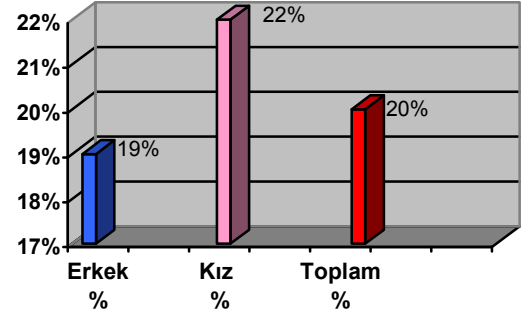
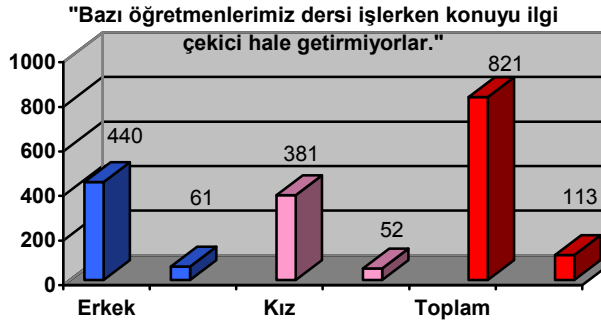
MADDE 24: “Anlayamadığım konularda öğretmenime soru sormaya çekiniyorum.” 212 erkek (% 48), 197 kız (% 52) olmak üzere toplam 409 öğrenci (% 50) işaretlemiştir.

MADDE 27: “Bazı öğretmenler haksız not veriyor.” 61 erkek (% 14), 52 kız (% 14) olmak üzere toplam 113 öğrenci (% 14) işaretlemiştir.

MADDE 36: “Bazı öğretmenlerimiz dersi işlerken konuyu ilgi çekici hale getirmiyorlar.” 82 erkek (% 19), 82 kız (% 22) olmak üzere toplam 164 öğrenci (% 20) işaretlemiştir.

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

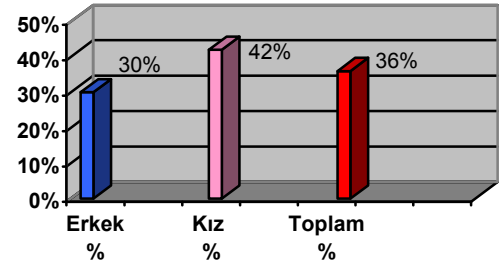
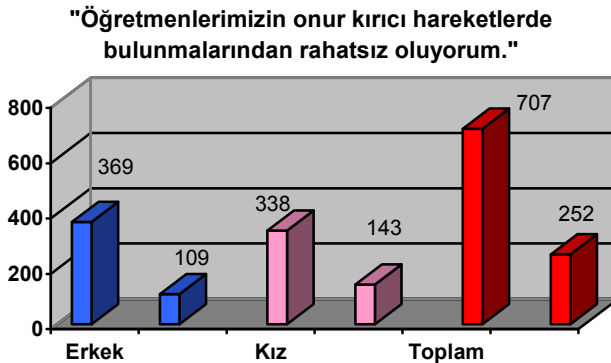
EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

NO	MADDE	f	%
14	Bazı öğretmenlerimiz konuyu anlatırken ilgi çekici hale getirmemesi	295	% 42
10	Öğretmenlerimizin onur kırıcı hareketlerde bulunması.	252	% 36
24	Bazı öğretmenlerin dersleri düzeyimize uygun anlatmaması	129	% 18
28	Öğretmenlerin derse sorunlarını yansıtması	52	% 7

EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

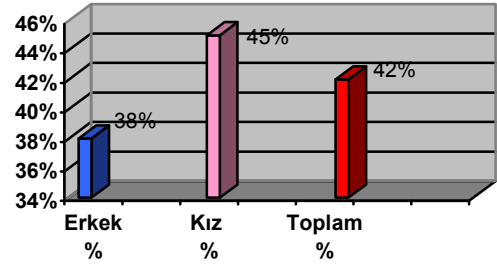
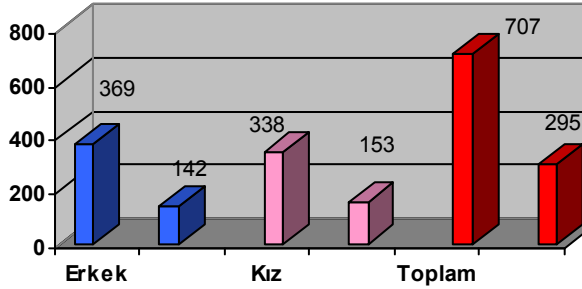
KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
14	153	% 45	14	142	% 38
10	143	% 42	10	109	% 30
24	54	% 16	24	75	% 20
28	25	% 7	28	27	% 7

MADDE 10: “Öğretmenlerimizin onur kırıcı hareketlerde bulunmalarından olumsuz etkileniyorum.” 109 erkek (% 30), 143 kız (% 42) olmak üzere toplam 252 öğrenci (% 36) işaretlemiştir.

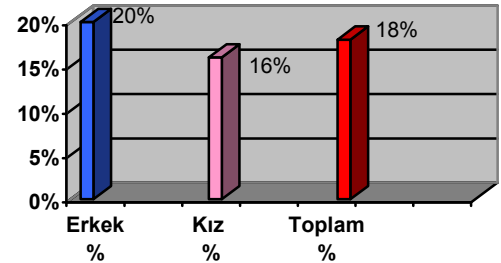
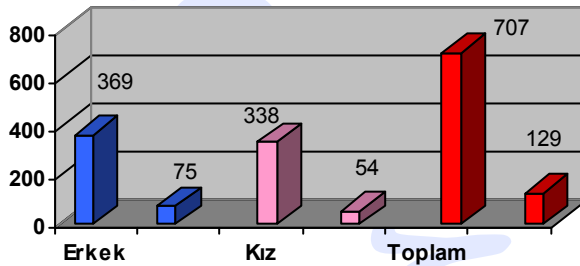
MADDE 14: “Bazı öğretmenlerimiz konuyu anlatırken ilgi çekici hale getirmiyorlar.” 142 erkek (% 38), 153 kız (% 45) olmak üzere toplam 295 öğrenci (% 42) işaretlemiştir.

"Bazı öğretmenlerimiz konuyu anlatırken ilgi çekici hale getirmiyorlar."

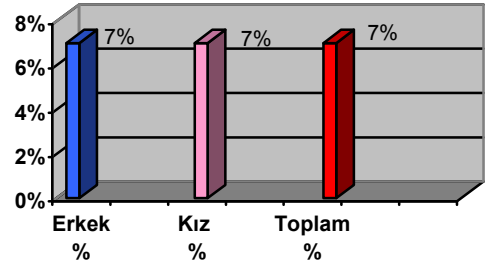
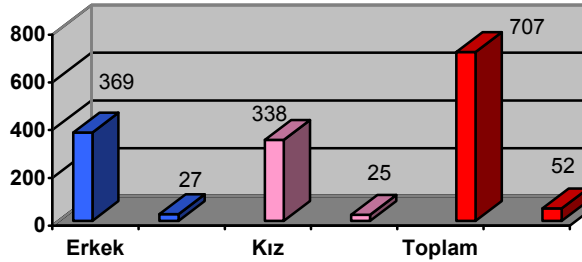
MADDE 24: “Bazı öğretmenlerin dersleri düzeyimize uygun anlatmamasından.” 75 erkek (% 20), 54 kız (% 16) olmak üzere toplam 129 öğrenci (% 18) işaretlemiştir.

"Bazı öğretmenlerin dersleri düzeyimize uygun anlatmamasından."

MADDE 28: “Öğretmenlerin sorunlarını derse yansıtma yüzünden.” 27 erkek (% 7), 25 kız (% 7) olmak üzere toplam 52 öğrenci (% 7) işaretlemiştir.

"Öğretmenlerin sorunlarını derse yansıtma yüzünden."

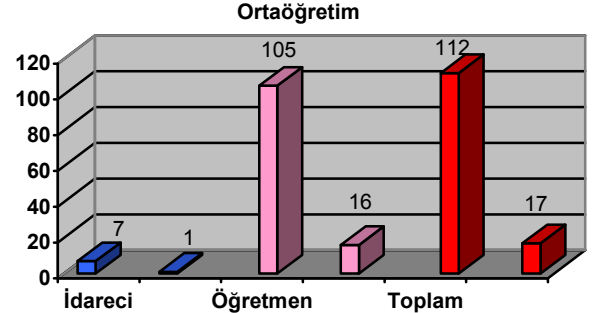
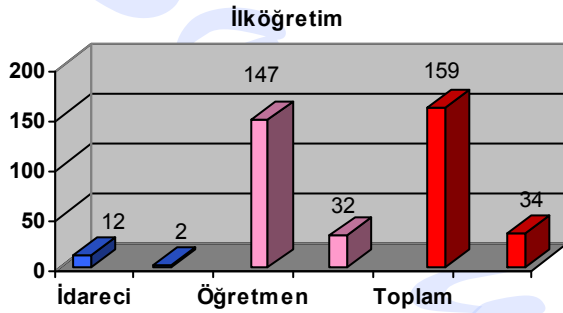
Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

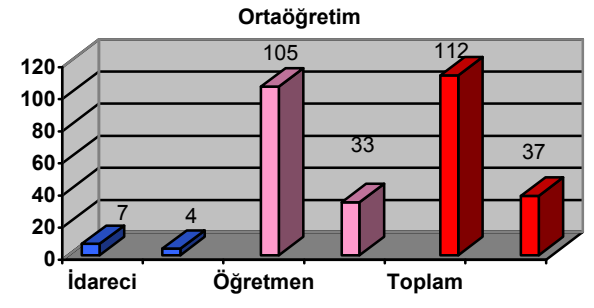
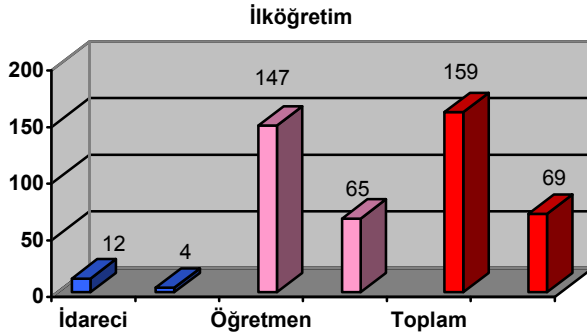
NO	MADDE	f	%
21	Öğretmenin anlatacağı konuya, derse hazırlıksız gelmesi	106	% 39
28	Verimli ders çalışma, planlı çalışmanın önemi konularında yeteri kadar bilgi verilmemesi	93	% 34
24	Öğretmenlerin öğrencileri oldukları gibi kabul etmemeleri	52	% 19
22	Öğretmenin maddi sıkıntıları nedeniyle yeterince verimli olamaması	52	% 19
17	Öğrenci başarısızlığına karşı öğretmenler arasında işbirliği olmaması	51	% 19
23	Öğretmenin konuları derste yeterince kavratamaması	41	% 15
33	Bazı öğretmenlerin katı ve sert disiplin anlayışını benimsemeleri	23	% 8

İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
21	69	% 43	21	37	% 33
28	67	% 42	28	26	% 23
22	42	% 26	17	17	% 15
24	38	% 24	24	14	% 13
17	34	% 21	23	13	% 12
23	28	% 18	22	10	% 9
33	14	% 9	33	9	% 8

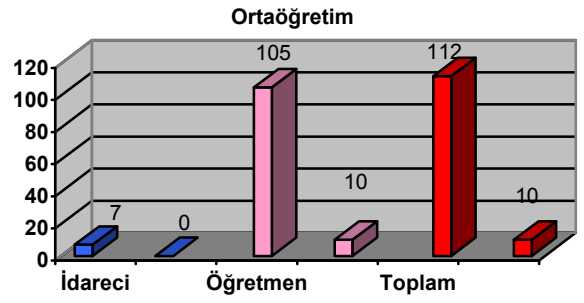
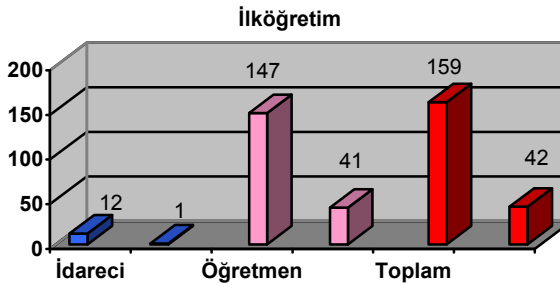
MADDE 17: “ Öğrenci başarısızlığına karşı öğretmenler arasında işbirliği olmaması.” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 32 öğretmen (% 22) olmak üzere toplam 34 eğitimci (% 21); ortaöğretimde 1 okul yöneticisi (% 14), 16 öğretmen (% 15) olmak üzere toplam 17 eğitimci (% 15) işaretlemiştir.

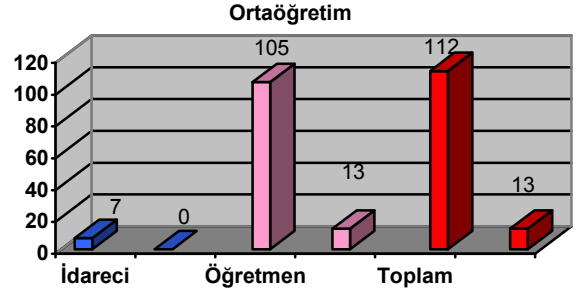
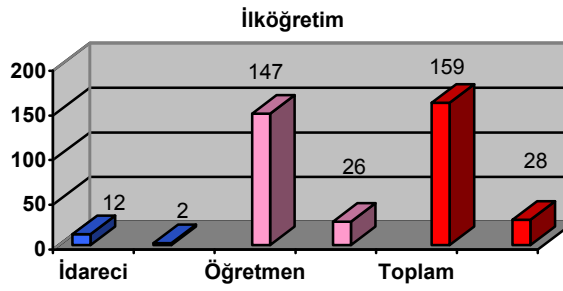
MADDE 21: “Öğretmenin derse hazırlıksız gelmesi.” İlköğretimde 4 okul yöneticisi (% 33), 65 öğretmen (% 44) olmak üzere toplam 69 eğitimci (% 43); ortaöğretimde 4 okul yöneticisi (% 57) 33 öğretmen (% 31) olmak üzere toplam 37 eğitimci (% 33) işaretlemiştir.

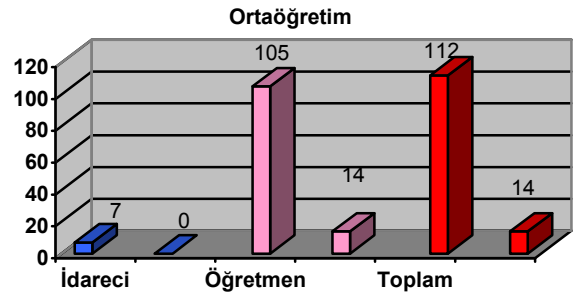
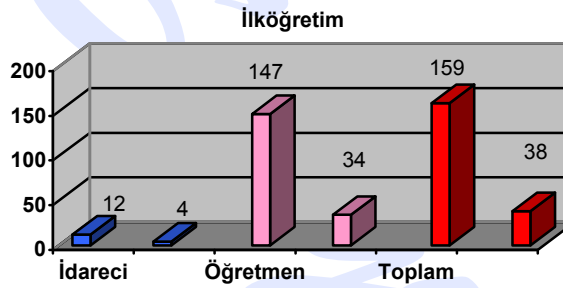
MADDE 22: “Öğretmenin maddi sıkıntı nedeniyle yeterince verimli olamaması.” İlköğretimde 1 okul yöneticisi (% 8), 41 öğretmen (% 28) olmak üzere toplam 42 eğitimci (% 26); ortaöğretimde 10 öğretmen (% 10) işaretlemiştir.

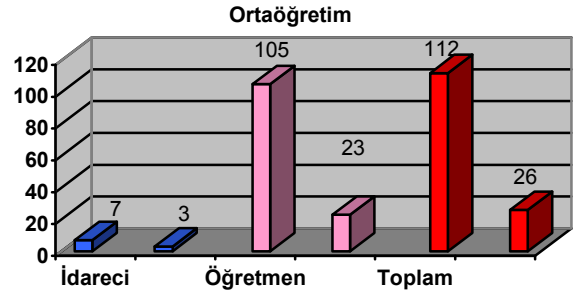
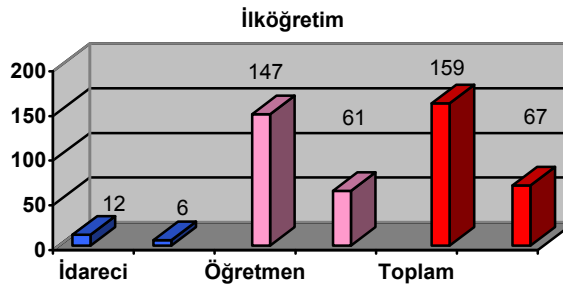
MADDE 23: “Öğretmenin konuları derste yeterince kavratamaması.” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 26 öğretmen (% 18) olmak üzere toplam 28 eğitimci (% 18); ortaöğretimde 13 öğretmen (% 12) işaretlemiştir.

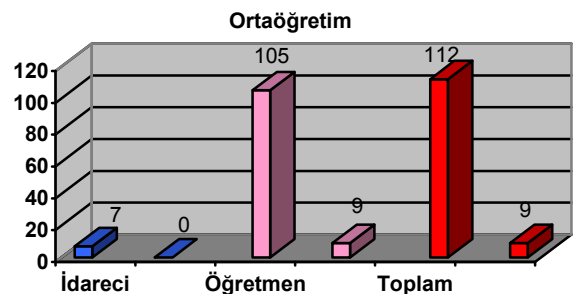
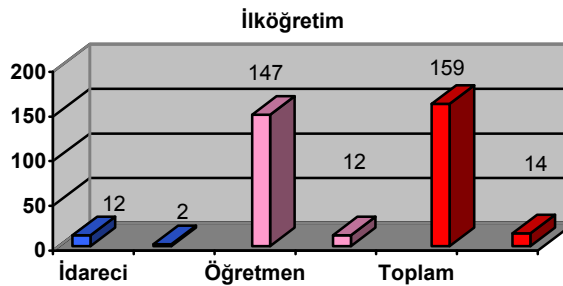
MADDE 24: “Öğretmenlerin öğrencileri olduğu gibi kabul etmemesi.” İlköğretimde 4 okul yöneticisi (% 33), 34 öğretmen (% 23) olmak üzere toplam 38 eğitimci (% 24); ortaöğretimde 14 öğretmen (% 13) işaretlemiştir.

MADDE 28: “Verimli ders çalışma konusunda yeterince bilgi verilmemesi.” İlköğretimde 6 okul yöneticisi (% 50), 61 öğretmen (% 41) olmak üzere toplam 67 eğitimci (% 42); ortaöğretimde 3 okul yöneticisi (% 43), 23 öğretmen (% 22) olmak üzere toplam 26 eğitimci (% 23) işaretlemiştir.

MADDE 33: “Bazı öğretmenlerin katı ve sert disiplin anlayışını benimsemeleri.” İlköğretimde 2 okul yöneticisi (% 17), 12 öğretmen (% 8) olmak üzere toplam 14 eğitimci (% 9); ortaöğretimde 9 öğretmen (% 9) işaretlemiştir.

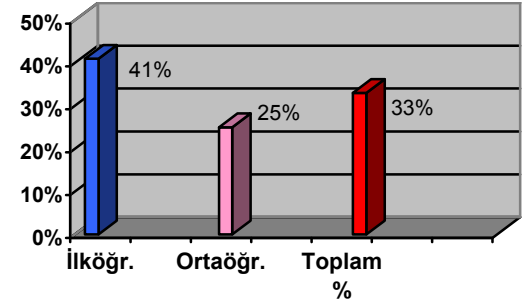
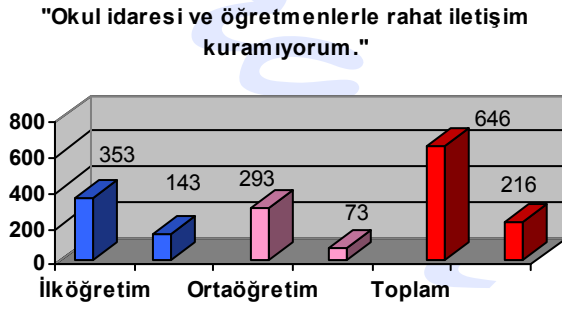
Veli Anketi

EĞİTİMCİ TUTUMLARI İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN VELİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

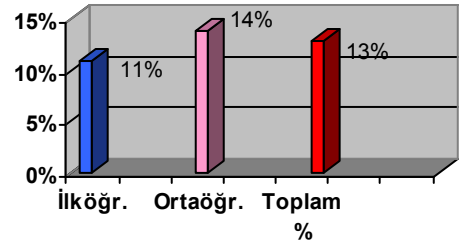
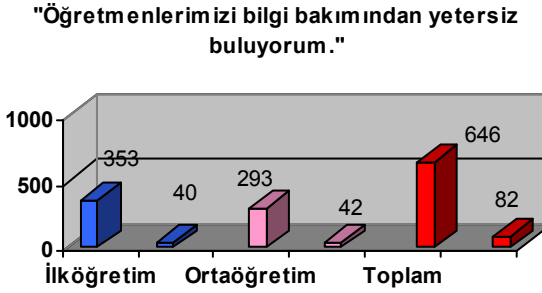
NO	MADDE	f	%
11	Öğretmenlerin öğrencilerle yeterince ilgilenmemesinin başarıyı olumsuz etkilediğini düşünüyorum.	330	% 51
7	Okul idaresi ve öğretmenlerle rahat iletişim kuramıyorum.	216	% 33
9	Öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz buluyorum.	82	% 13

İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
11	161	% 46	11	169	% 58
7	143	% 41	7	73	% 25
9	40	% 11	9	42	% 14

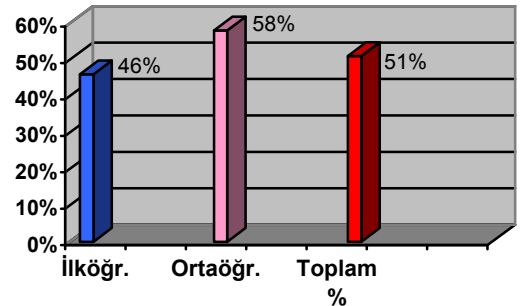
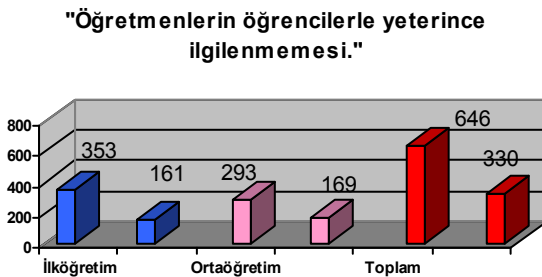
MADDE 7: “Okul idaresi ve öğretmenlerle rahat iletişim kuramıyorum.” İlköğretimde 143 (% 41),ortaöğretimde 73 (% 25) olmak üzere toplam 216 veli (% 33) işaretlemiştir.

MADDE 9: “Öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz buluyorum.” İlköğretimde 40 (% 11) ; ortaöğretimde 42 (% 14) olmak üzere toplam 82 veli (% 13) işaretlemiştir.

MADDE 11: “Öğretmenlerin öğrencilerle yeterince ilgilenmemesinin başarıyı olumsuz etkilediğini düşünüyorum.” İlköğretimde 161 (% 46);ortaöğretimde 169 (% 58) olmak üzere toplam 330 veli (% 51) işaretlemiştir.

IV. ÖĞRENCİNİN BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ NEDENLER

İlköğretim Öğrenci Anketi

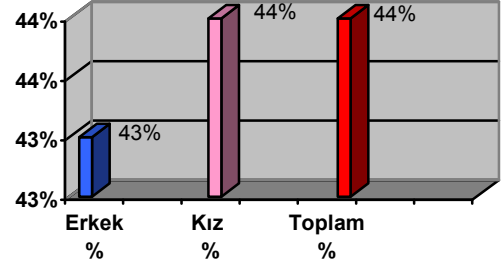
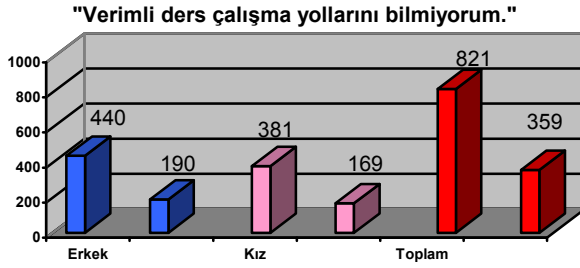
BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDE (%)

NO	MADDE	f	%
8	Bazı derslere karşı yeteneğim az.	551	% 67
17	Sınavlarda fazla heyecanlanıyorum.	450	% 55
24	Anlayamadığım konularda öğretmenime soru sormaya çekiniyorum.	409	% 50
7	Verimli ders çalışma yollarını bilmiyorum.	359	% 44
12	Çalışmak için dikkatimi toplayamıyorum.	347	% 42
14	Çalıştığım halde öğrenemiyorum.	326	% 40
31	Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme Sınavı'nı (OKS) kazanamamaktan korkuyorum.	317	% 39
10	Başaramayacağıma inandığım derslere çalışmak istemiyorum.	224	% 27
35	Derslerde arkadaşlarım alay eder düşüncesiyle soru soramıyorum.	218	% 27
28	Çok fazla TV izliyorum.	193	% 24
38	Arkadaşlarla fazla vakit geçirdiğimden ders çalışmıyorum.	166	% 20
15	Önceki sınıflarda iyi eğitim alamadığımı düşünüyorum.	141	% 17
18	Okulda bazı arkadaşların şiddetine maruz kalmam kendimi derse vermemi engelliyor.	119	% 14
37	İleriye dönük amaç ve hedef belirleyemediğimden,	92	% 11
20	Bu okulu sevmiyorum.	85	% 10
32	Bilgisayar oyunları çok zamanımı alıyor.	48	% 6

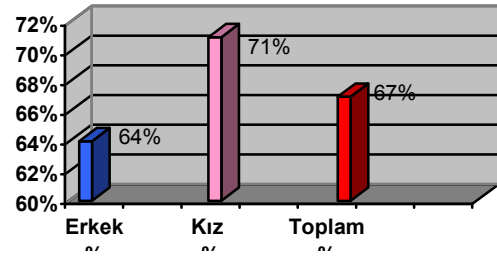
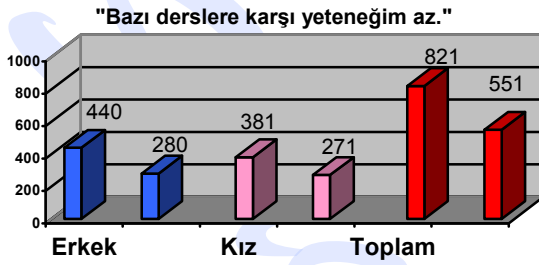
BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN İLKÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%
8	271	% 71	8	280	% 64
17	230	% 60	17	220	% 50
24	197	% 52	24	212	% 48
31	173	% 45	7	190	% 43
12	171	% 45	12	176	% 40
7	169	% 44	14	164	% 37
14	162	% 43	31	144	% 33
10	99	% 26	35	122	% 32
35	86	% 22	10	125	% 28
28	76	% 20	28	117	% 27
15	67	% 18	15	74	% 17
18	47	% 12	18	72	% 16
20	35	% 9	20	50	% 11
32	15	% 4	32	33	% 8

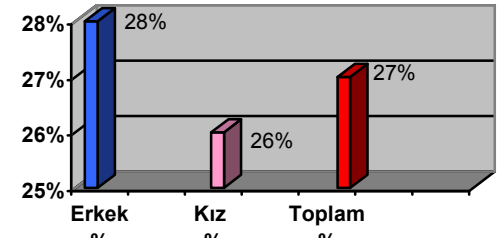
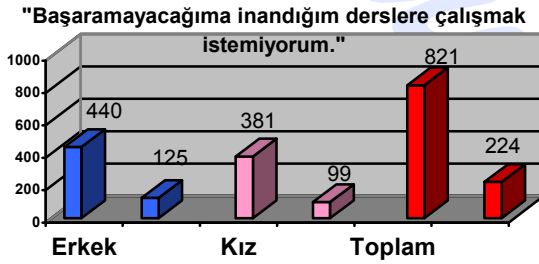
MADDE 7: “Verimli ders çalışma yollarını bilmiyorum.” 190 erkek (% 43), 169 kız (% 44) olmak üzere toplam 359 öğrenci (% 44) işaretlemiştir

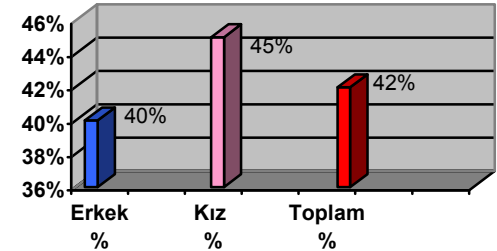
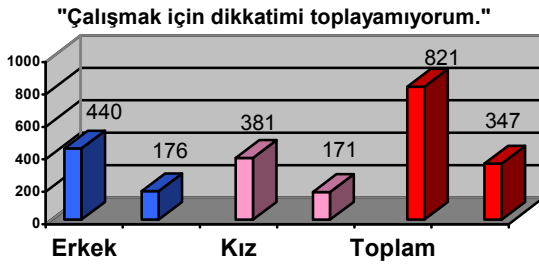
MADDE 8: “Bazı derslere karşı yeteneğim az.” 280 erkek (% 64), 271 kız (% 71) olmak üzere toplam 551 öğrenci işaretlemiştir.

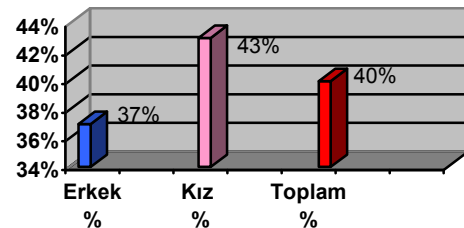
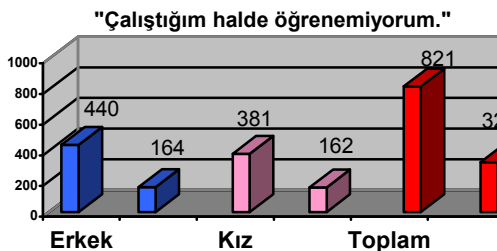
MADDE 10: “Başaramayacağıma inandığım derslere çalışmak istemiyorum.” 125 erkek (% 28) 99 kız (% 26) olmak üzere toplam 224 öğrenci (% 27) işaretlemiştir.

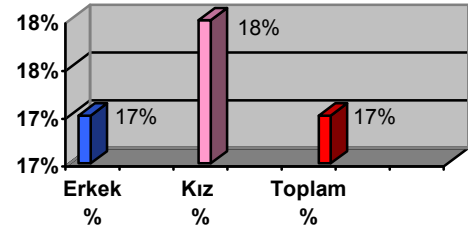
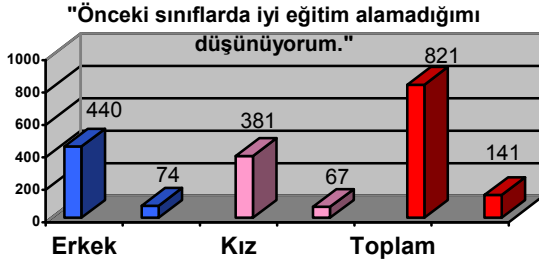
MADDE 12: “Çalışmak için dikkatimi toplayamıyorum.” 176 erkek (% 40), 171 kız (% 45) olmak üzere toplam 347 öğrenci (% 42) işaretlemiştir.

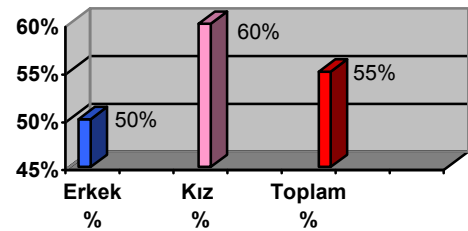
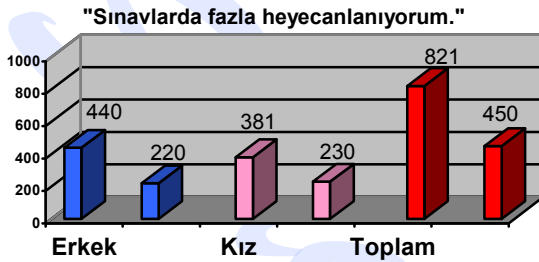
MADDE 14: “Çalıştığım halde öğrenemiyorum.” 164 erkek (% 37), 162 kız (% 43) olmak üzere toplam 326 öğrenci (% 40) işaretlemiştir.

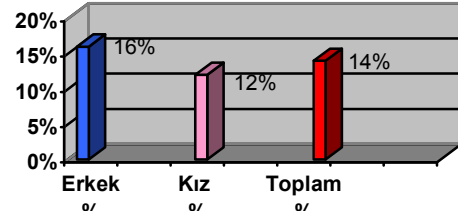
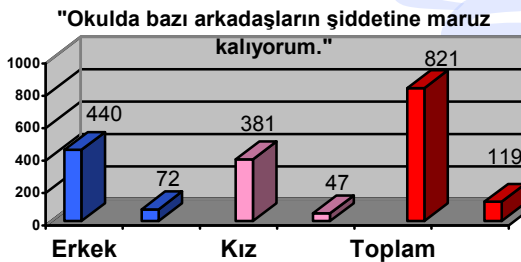
MADDE 15: “Önceki sınıflarda iyi eğitim alamadığımı düşünüyorum.” 74 erkek (% 17), 67 kız (% 18) olmak üzere toplam 141 öğrenci (% 17) işaretlemiştir.

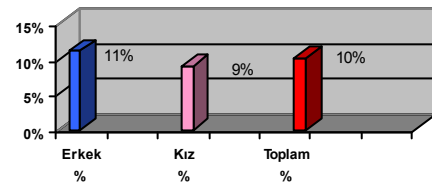
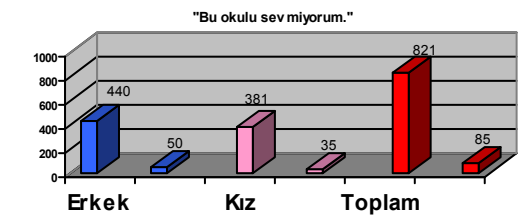
MADDE 17: “Sınavlarda fazla heyecanlanıyorum.” 220 erkek (% 50), 230 kız (% 60) olmak üzere toplam 450 öğrenci (% 55) işaretlemiştir.

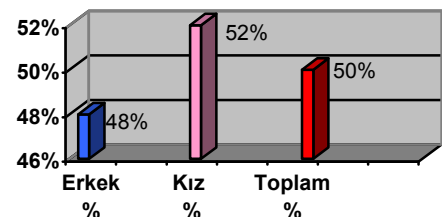
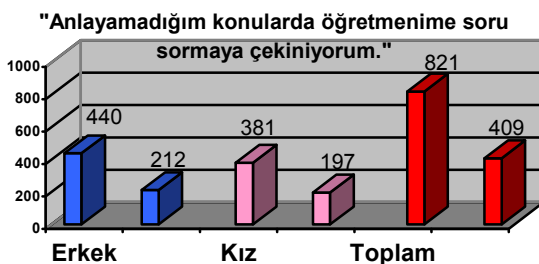
MADDE 18: “Okulda bazı arkadaşların şiddetine maruz kalmam kendimi derse vermemi engelliyor.” 72 erkek (% 16), 47 kız (% 12) olmak üzere toplam 119 öğrenci (% 14) işaretlemiştir.

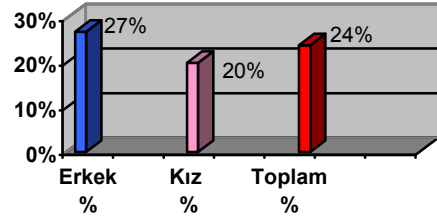
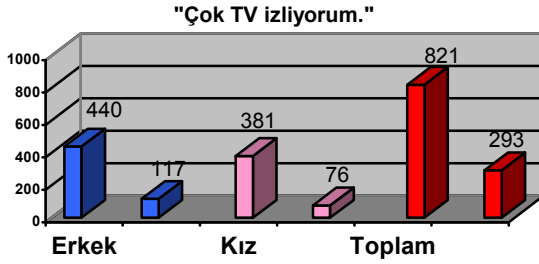
MADDE 20: “Bu okulu sevmiyorum.” 50 erkek (% 11), 35 kız (% 9) olmak üzere toplam 85 öğrenci (% 10) işaretlemiştir.

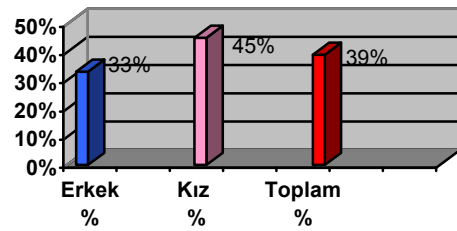
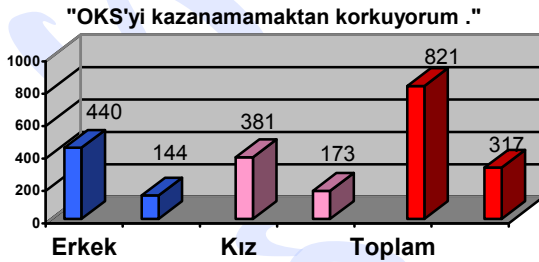
MADDE 24: “Anlayamadığım konularda öğretmenime soru sormaya çekiniyorum.” 212 erkek (% 48), 197 kız (% 52) olmak üzere toplam 409 öğrenci (% 50) işaretlemiştir.

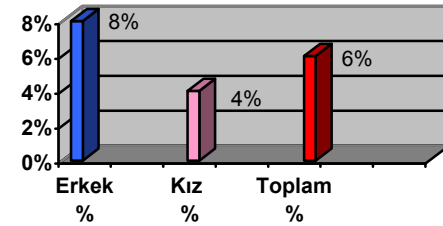
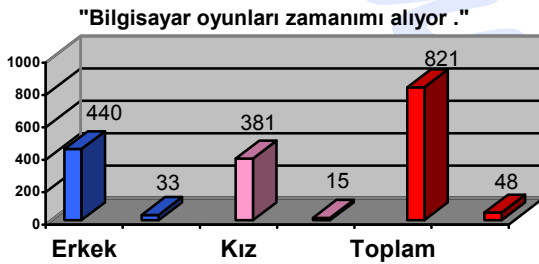
MADDE 28: “Çok TV izliyorum.” 117 erkek (% 27), 76 kız (% 20) olmak üzere toplam 193 öğrenci (% 24) işaretlemiştir.

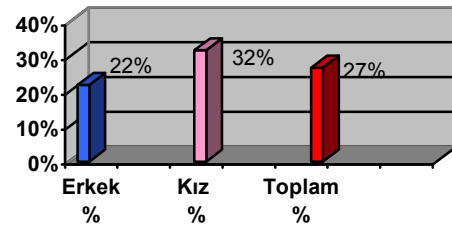
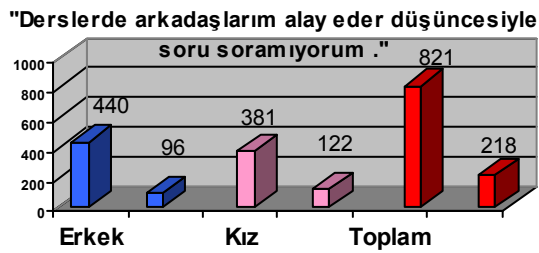
MADDE 31: “OKS’yi kazanamamaktan korkuyorum.” 144 erkek (% 33), 173 kız (% 45) olmak üzere toplam 317 öğrenci (% 39) işaretlemiştir.

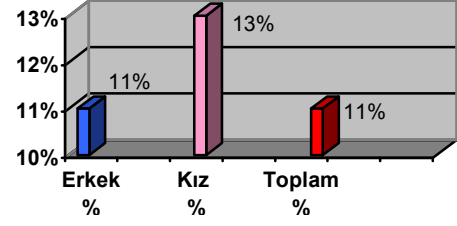
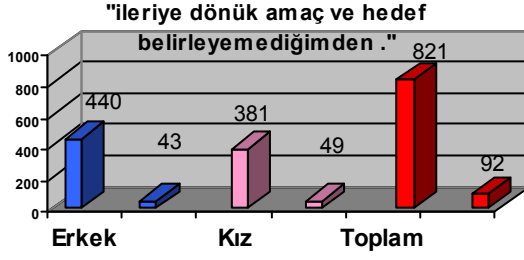
MADDE 32: “Bilgisayar oyunları zamanımı alıyor.” 33 erkek (% 8), 15 kız (% 4) olmak üzere toplam 48 öğrenci (% 6) işaretlemiştir.

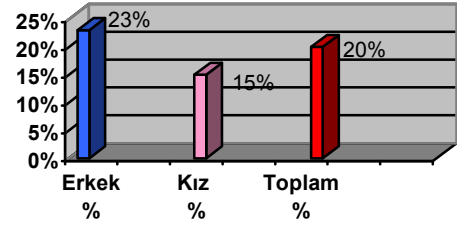
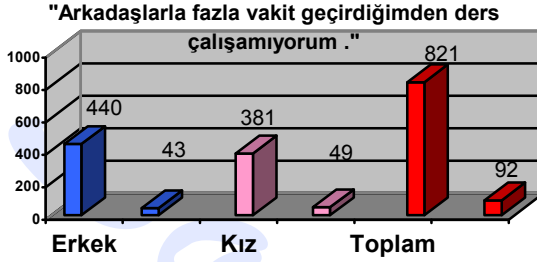
MADDE 35: “Derlerde arkadaşlarım alay eder düşüncesiyle soru soramıyorum.” 96 erkek (% 22), 122 kız (% 32) olmak üzere toplam 218 öğrenci (% 27) işaretlemiştir.

MADDE 37: “İleriye dönük amaç ve hedef belirleyemediğimden.” 43 erkek (% 11), 49 kız (% 13) olmak üzere toplam 92 öğrenci (% 11) işaretlemiştir.

MADDE 38: "Arkadaşlarla fazla vakit geçirdiğimden ders çalışmıyorum." 110 erkek (% 25), 56 kız (% 15) olmak üzere 166 öğrenci (% 20) işaretlemiştir.

Ortaöğretim Öğrenci Anketi

BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDE (%)

NO	MADDE	f	%
2	Zamanı planlı kullanma alışkanlığım olmadığından,	385	% 54
12	Bazı dersleri çalışsam da yapamıyorum.	375	% 53
36	Sınavlarda aşırı biçimde heyecanlanıyorum. Bildiklerimi yapamıyorum.	322	% 46
31	Bazı konularda kendimi yetersiz hissediyorum.	285	% 40
33	Üniversite giriş sınavını kazanamamak endişesi içindeyim.	280	% 40
1	Ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden,	257	% 36
32	Derslerde arkadaşlarım alay eder düşüncesiyle soru sormuyorum.	203	% 29
8	Derste soru sormaktan çekiniyorum	183	% 26
6	Bir önceki okul ya da sınıfta iyi yetişmemiş olduğumdan,	177	% 25
5	Arkadaşlarımla çok vakit geçiriyorum,	166	% 23
29	Bu okulu bir türlü sevedim.	146	% 21
4	Başaramayacağıma inandığım için çalışmaya gerek duymadığımdan,	145	% 21
3	Dersi derste öğrenmeyi, dersi dinlemeyi bir türlü beceremiyorum.	124	% 18
9	İleriye dönük amaç ve hedef belirleyemediğimden,	102	% 14
19	Arkadaş grubundan olumsuz etkileniyorum.	90	% 13
27	Okul dışında (bیلardo, internet, v.b.) çok zaman harcıyorum.	76	% 11
34	Öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz buluyorum.	80	% 11
35	Karşı cinsle ilgili problemler nedeniyle kendimi derse veremiyorum.	72	% 10
37	Okumanın bana ne kazandıracığı konusunda bir fikrim yok.	58	% 8
38	İş hayatına atılacağı için derslere gereken önemi vermiyorum.	32	% 5
39	Okulda bazı arkadaşların şiddetine maruz kalmam kendimi derse vermeme engelliyor.	29	% 4

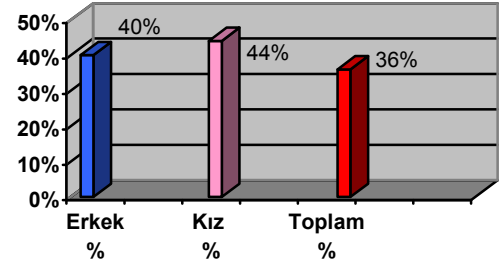
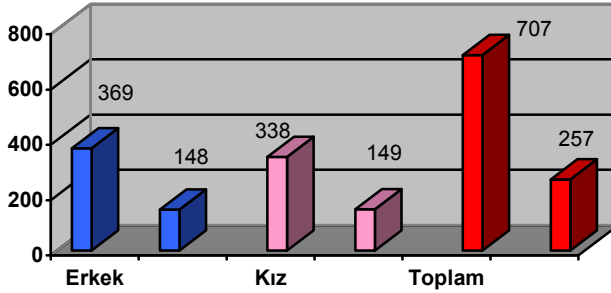
BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN ORTAÖĞRETİM KIZ ve ERKEK ÖĞRENCİLER TARAFINDAN İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDELERİ (%)

KIZ			ERKEK		
MADDE NO	f	%	MADDE NO	f	%

12	195	58		2	205	56
2	180	53		12	180	49
33	175	52		1	148	40
36	175	52		36	147	40
1	149	44		31	138	37
31	147	43		5	123	33
8	93	28		32	121	33
29	83	25		6	115	31
32	82	24		28	105	28
6	62	18		4	91	25
4	54	16		8	90	24
3	43	13		3	81	22
5	43	13		9	70	19
19	40	12		35	67	18
9	32	9		27	64	17
34	32	9		29	63	17
27	12	4		37	54	14
39	11	3		19	50	14
35	5	1		34	48	13
37	5	1		38	31	8
38	0	0		39	18	5

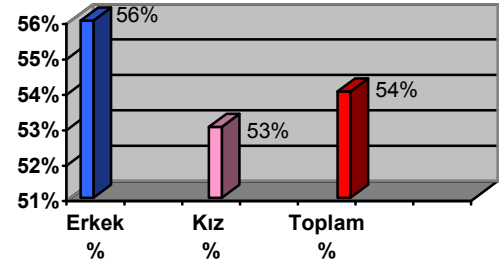
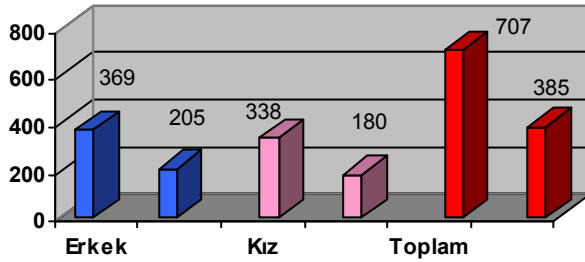
MADDE 1: “Ders çalışma yöntemlerini bilmediğimden.” 148 erkek (% 40), 149 kız (% 44) olmak üzere toplam 257 öğrenci (% 36) işaretlemiştir.

“Ders çalışma yöntemlerini bilmiyorum.”

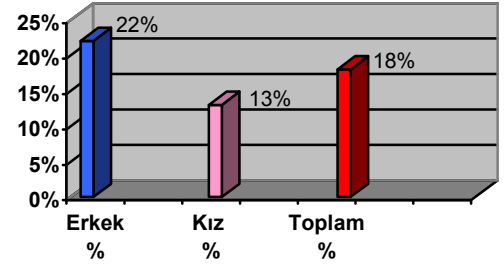
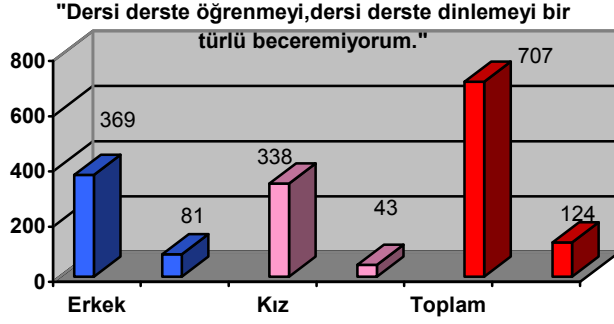

MADDE 2: “Zamanı planlı kullanma alışkanlığım olmadığımdan.” 205 erkek (% 56), 180 kız (% 53) olmak üzere toplam 385 öğrenci (% 54) işaretlemiştir.

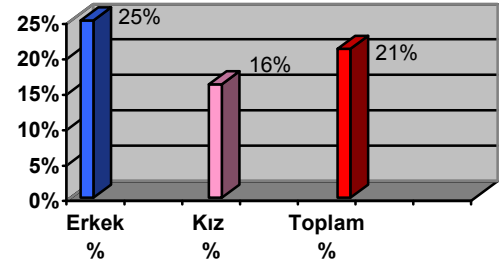
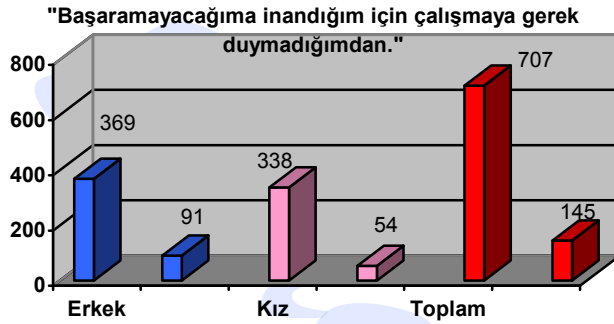
“Zamanı planlı kullanma alışkanlığım yok.”

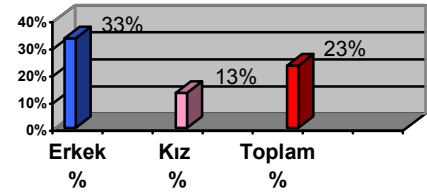
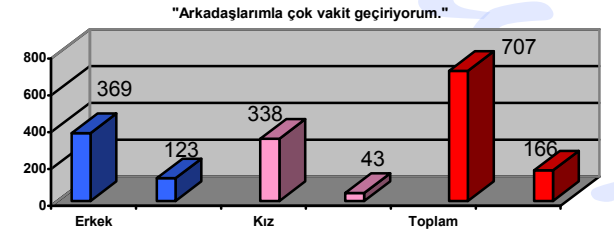
MADDE 3: “Dersi derste öğrenmeyi, dersi dinlemeyi bir türlü beceremiyorum.” 81 erkek (% 22) 43 kız (% 13) olmak üzere toplam 124 öğrenci (% 18) işaretlemiştir.

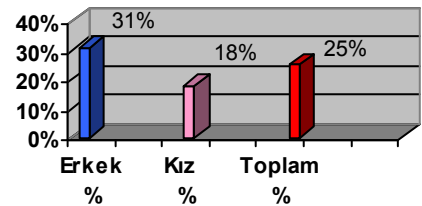
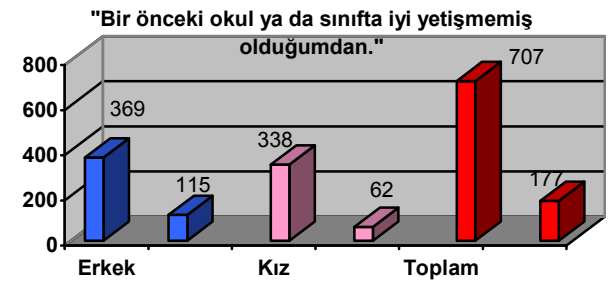
MADDE 4: "Başaramayacağıma inandığım için çalışmaya gerek duymadığımdan." 91 erkek (% 25), 54 kız (% 16) olmak üzere toplam 145 öğrenci (% 21) işaretlenmiştir.

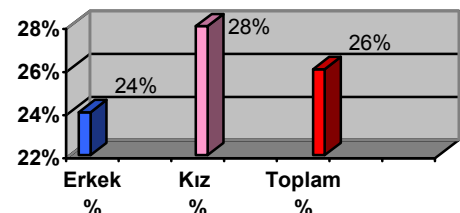
MADDE 5: "Arkadaşlarımla çok vakit geçiriyorum." 123 erkek (% 33), 43 kız (% 13) olmak üzere toplam 166 öğrenci (% 23) işaretlenmiştir.

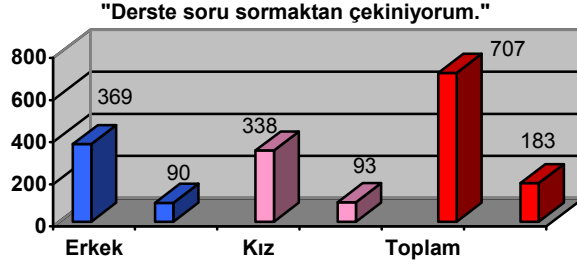

MADDE 6: "Bir önceki okul ya da sınıfta iyi yetişmemiş olduğumdan." 115 erkek (% 31), 62 kız (% 18) olmak üzere toplam 177 öğrenci (% 25) işaretlenmiştir.

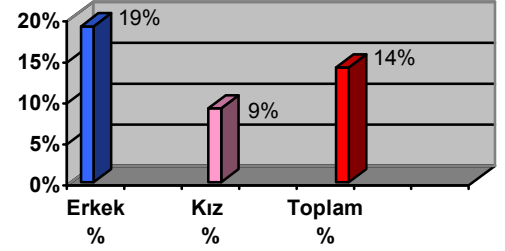
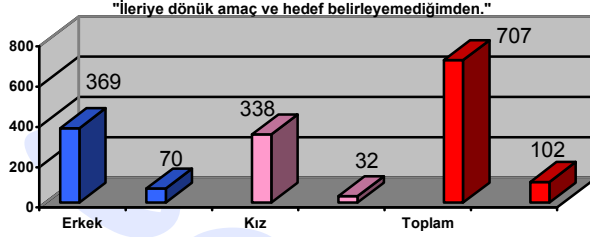

MADDE 8: "Derste soru sormaktan çekiniyorum." 90 erkek (% 24), 93 kız (% 28) olmak üzere toplam 183 öğrenci (% 26) işaretlenmiştir.

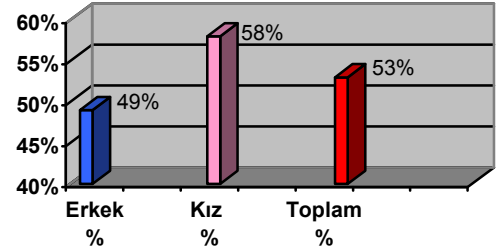
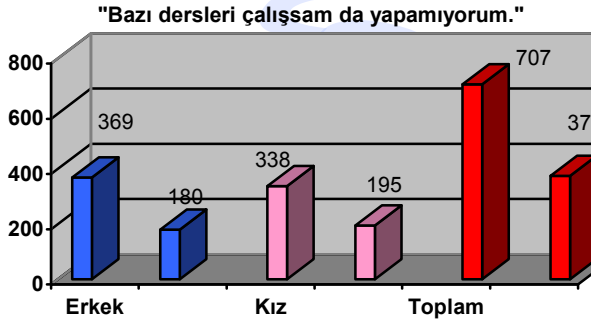

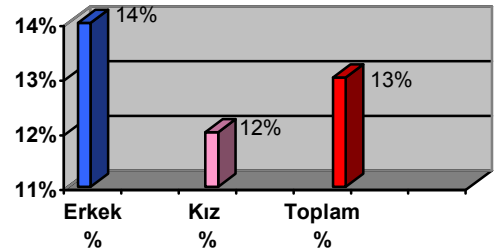
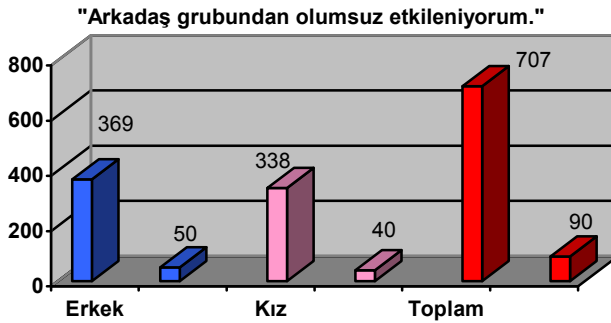
MADDE 9: "İleriye dönük amaç ve hedef belirleyemediğimden." 70 erkek (% 19), 32 kız (% 9) olmak üzere toplam 102 öğrenci (% 14) işaretlemiştir.

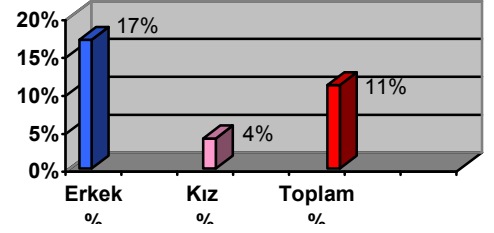
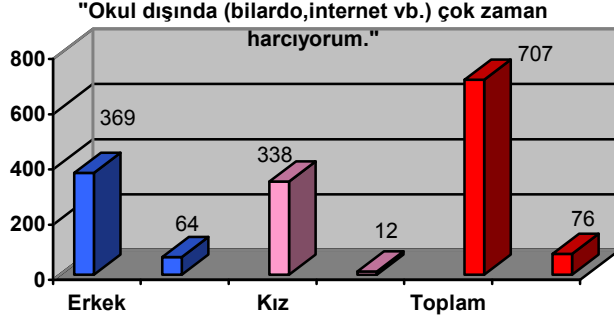
MADDE 12: "Bazı dersleri çalışsam da yapamıyorum üzere toplam 375 öğrenci (% 53) işaretlemiştir.

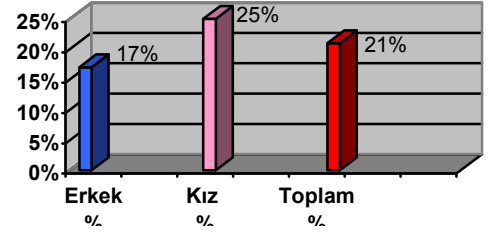
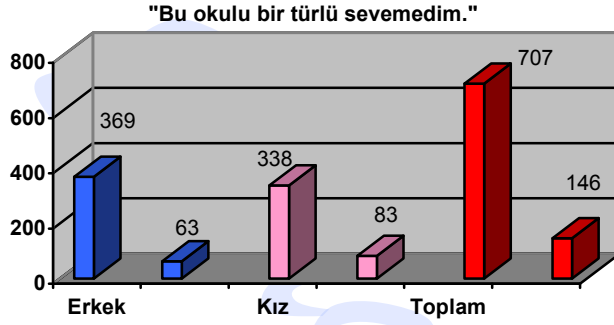
MADDE 19: "Arkadaş grubundan olumsuz etkileniyorum." 50 erkek (% 14), 40 kız (% 12) olmak üzere toplam 90 öğrenci (% 13) işaretlemiştir.

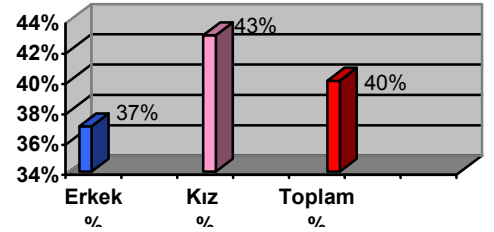
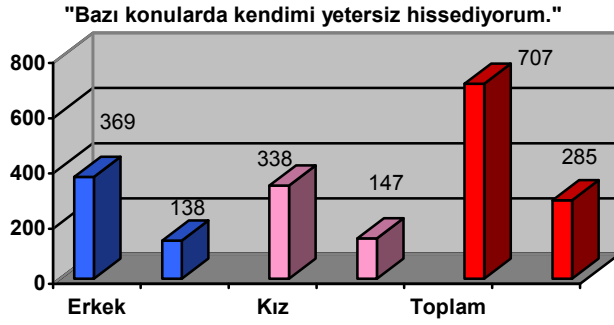
MADDE 27: "Okul dışında (bیلardo, internet vb.) çok zaman harcıyorum." 64 erkek (% 17), 12 kız (% 4) olmak üzere toplam 76 öğrenci (% 11) işaretlemiştir.

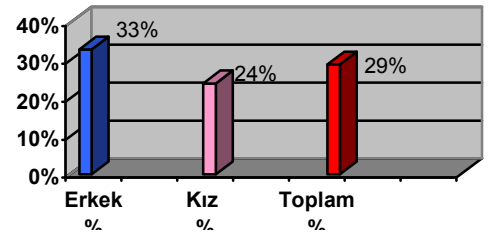
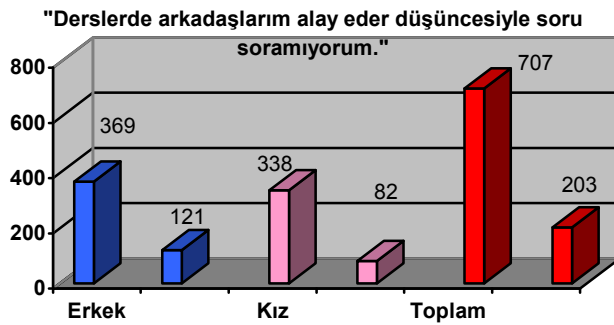
MADDE 29: "Bu okulu bir türlü sevemedim." 63 erkek (% 17), 83 kız (% 25) olmak üzere toplam 146 öğrenci (% 21) işaretlemiştir.

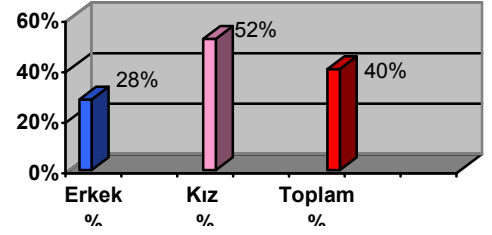
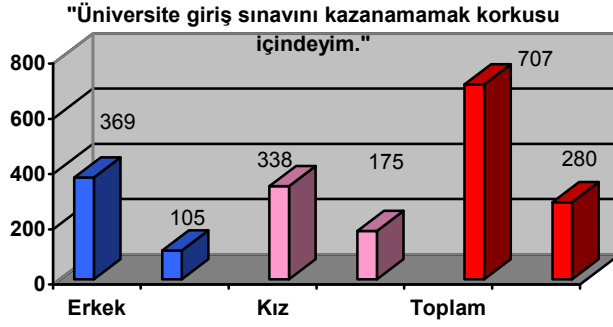
MADDE 31: "Bazı konularda kendimi yetersiz hissediyorum." 138 erkek (% 37), 147 kız (% 43) olmak üzere toplam 285 öğrenci (% 40) işaretlemiştir.

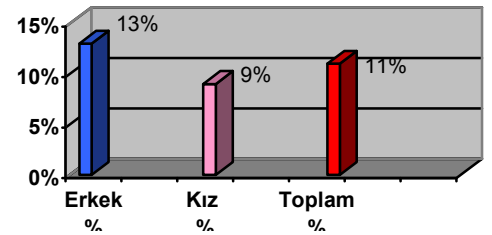
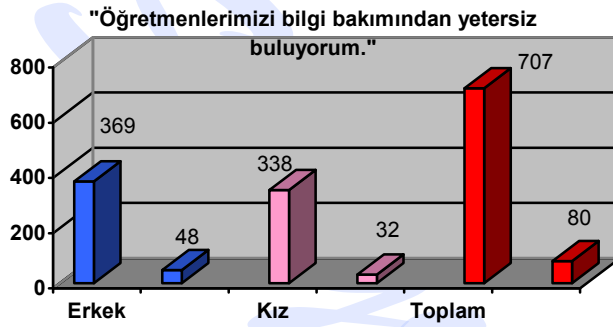
MADDE 32: "Derelerde arkadaşlarım alay eder düşüncesiyle soru soramıyorum." 121 erkek (% 33), 82 kız (% 24) olmak üzere toplam 203 öğrenci (% 29) işaretlemiştir.

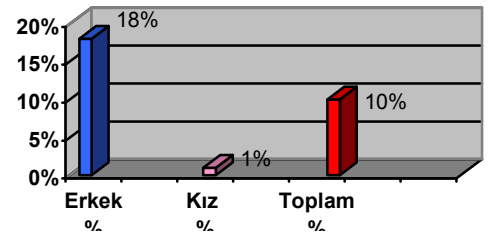
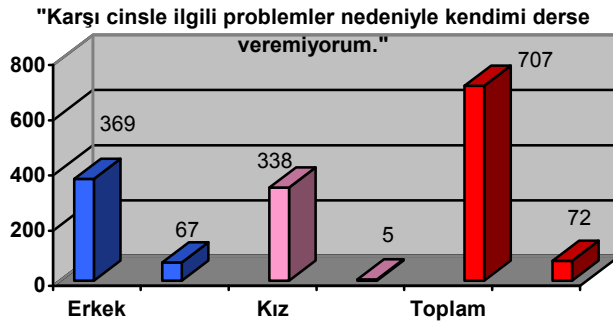
MADDE 33: "Üniversite giriş sınavını kazanamamak korkusu içindeyim." 105 erkek (% 28), 175 kız (% 52) olmak üzere toplam 280 öğrenci (% 40) işaretlemiştir.

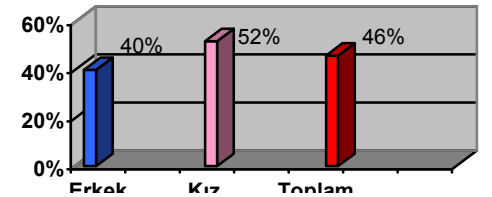
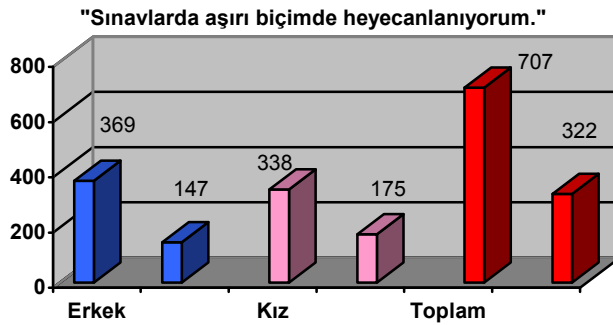
MADDE 34: "Öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz buluyorum." 48 erkek (% 13), 32 kız (% 9) olmak üzere toplam 80 öğrenci (% 11) işaretlemiştir.

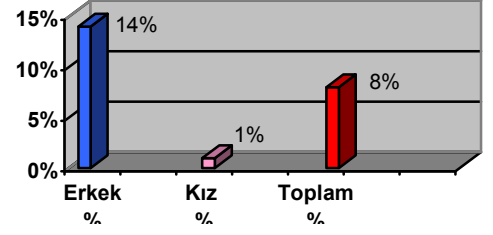
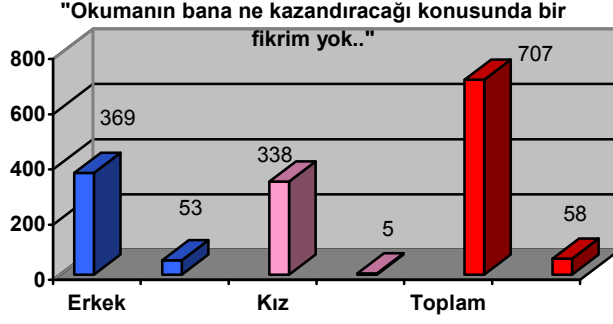
MADDE 35: "Karşı cinsle ilgili problemler nedeniyle kendimi derse veremiyorum." 67 erkek (% 18), 5 kız (% 1) olmak üzere toplam 72 öğrenci (% 10) işaretlemiştir.

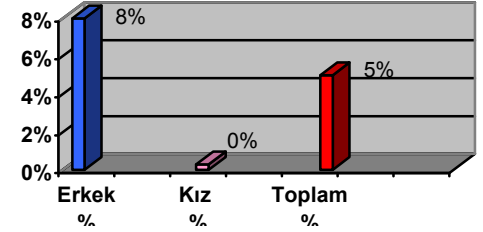
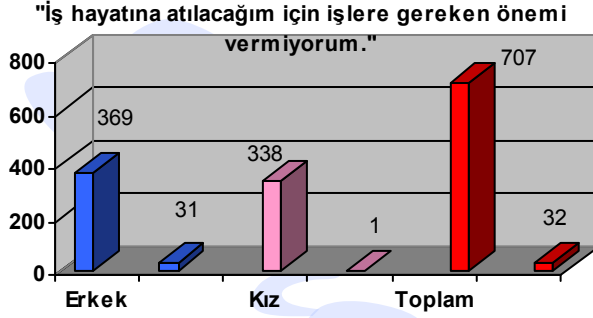
MADDE 36: "Sınavlarda aşırı biçimde heyecanlanıyorum. Bildiklerimi yapamıyorum." 147 erkek (% 40), 175 kız (% 52) olmak üzere toplam 322 öğrenci (% 46) işaretlemiştir.

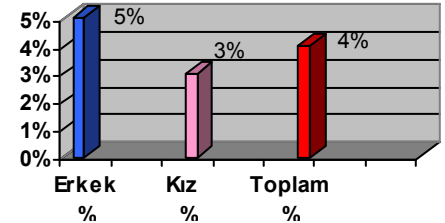
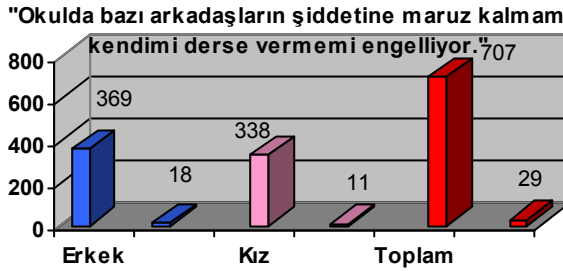
MADDE 37: "Okumanın bana ne kazandıracığı konusunda bir fikrim yok." 53 erkek (% 14), 5 kız (% 1) olmak üzere toplam 58 öğrenci (% 8) işaretlemiştir.

MADDE 38: "İş hayatına atılacağı için derslere gereken önemi vermiyorum." 31 erkek (% 8), 1 kız (% 0,3) olmak üzere toplam 32 öğrenci (% 5) işaretlemiştir.

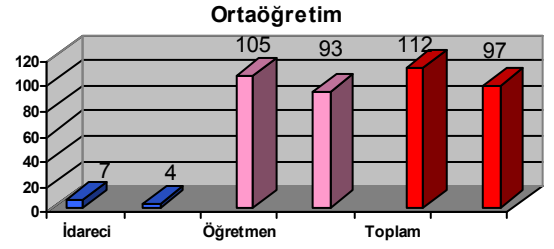
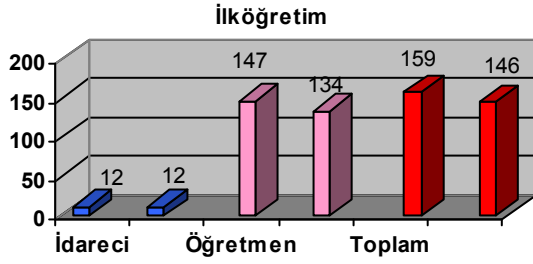
MADDE 39: "Okulda bazı arkadaşların şiddetine maruz kalmam kendimi derse vermeme engelliyor." 18 erkek (% 5), 11 kız (% 3) olmak üzere toplam 29 öğrenci (% 4) işaretlemiştir.

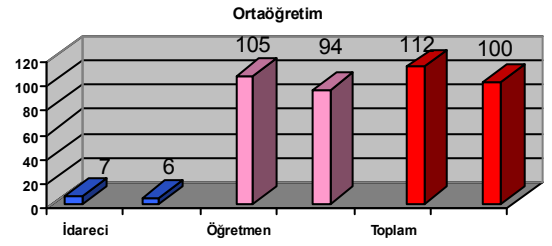
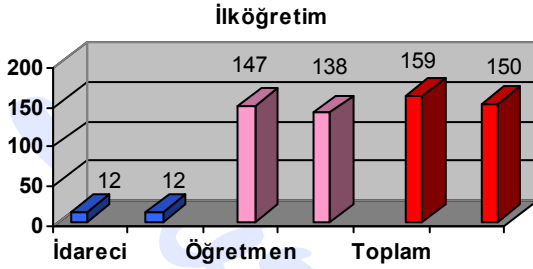
BENLİK ALGISI-YAŞAM BECERİLERİ İLE İLGİLİ BAŞARISIZLIK NEDENLERİ MADDELERİNİN OKUL YÖNETİCİLERİ VE ÖĞRETMENLERİ TARAFINDAN TOPLAM İŞARETLENME SAYILARI (f) ve YÜZDE (%)

Okul Yöneticisi, Öğretmen Anketi

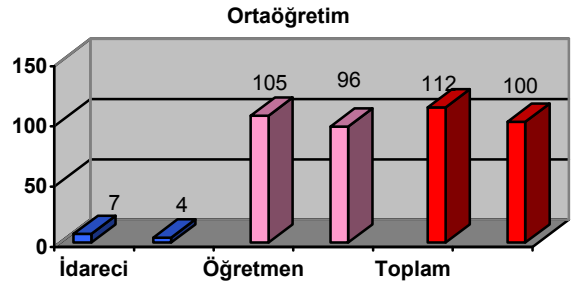
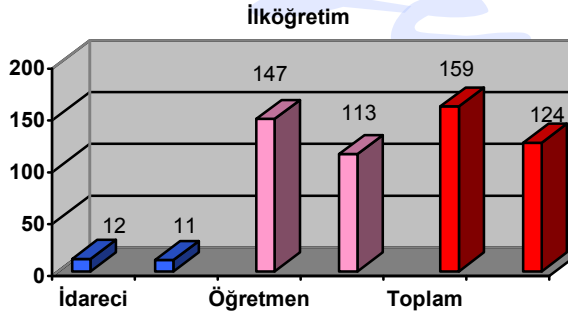
MADDE 2: "Öğrencinin derslere hazırlıksız gelmesi." İlköğretimde 12 okul yöneticisi (% 100), 134 öğretmen (% 91) olmak üzere toplam 146 eğitimci (% 92) ; ortaöğretimde 4 okul yöneticisi (% 57), 93 öğretmen (% 89) olmak üzere toplam 97 eğitimci (% 87) işaretlemiştir.

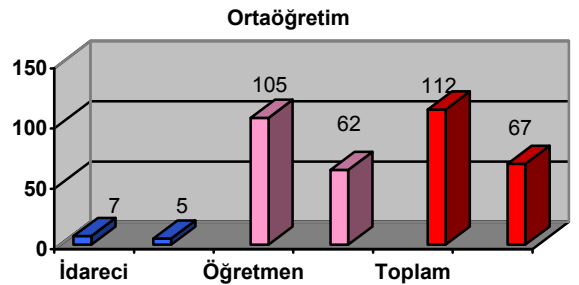
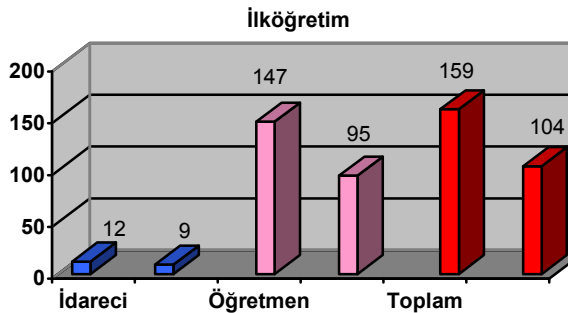
MADDE 3: “Öğrencinin disiplinli ve düzenli ders çalışmaması.” İlköğretimde 12 okul yöneticisi (% 100), 138 öğretmen (% 94) olmak üzere toplam 150 eğitimci (% 94); ortaöğretimde 6 okul yöneticisi (% 86), 94 öğretmen (% 90) olmak üzere toplam 100 eğitimci (% 89) işaretlemiştir.

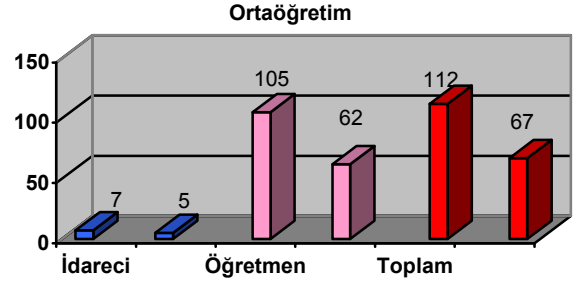
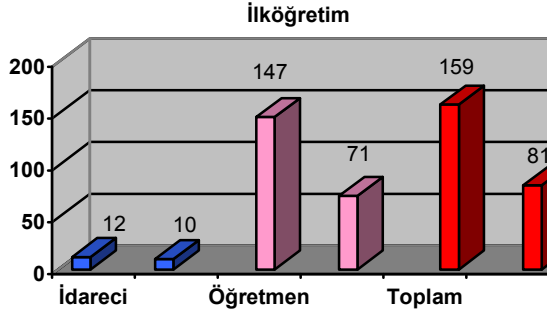
MADDE 6: “Öğrencinin kolay sınıf geçeceğine inanmış olması.” İlköğretimde 11 okul yöneticisi (% 92), 113 öğretmen (% 77) olmak üzere 124 eğitimci (% 78); ortaöğretimde 4 okul yöneticisi (% 57), 96 öğretmen (% 91) olmak üzere toplam 100 eğitimci (% 89) işaretlemiştir.

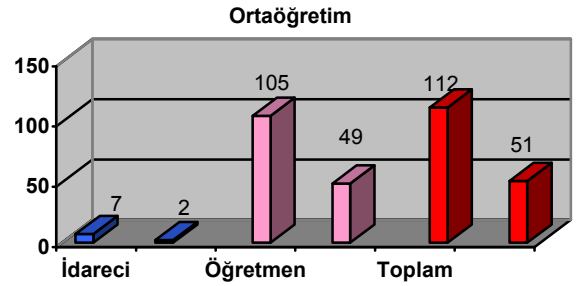
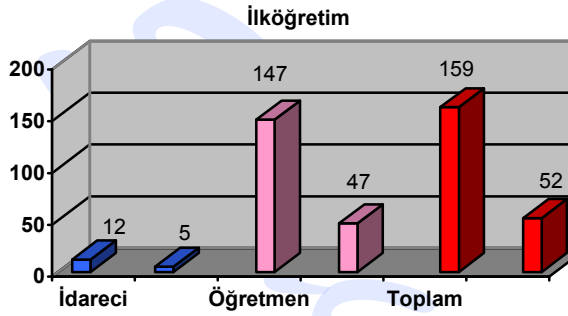
MADDE 11: “Öğrencinin dersi dinlememesi.” İlköğretimde 9 okul yöneticisi (% 75), 95 öğretmen (% 65) olmak üzere toplam 104 eğitimci (% 65); ortaöğretimde 5 okul yöneticisi (% 71), 62 öğretmen (% 59) olmak üzere toplam 67 eğitimci (% 60) işaretlemiştir.

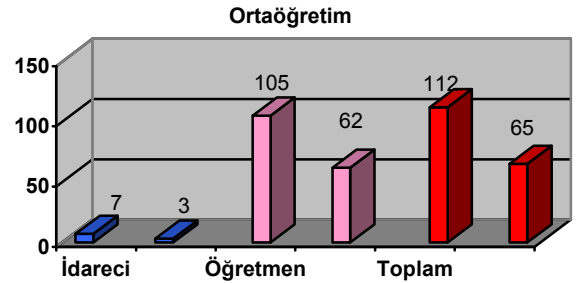
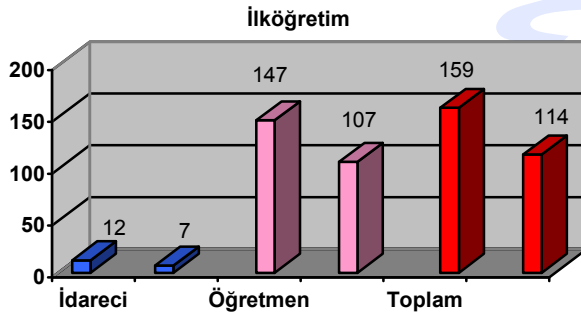
MADDE 12: “Öğrencinin arkadaş grubunu sağlıklı seçememesi.” İlköğretimde 10 okul yöneticisi (% 83), 71 öğretmen (% 48) olmak üzere toplam 81 eğitimci (% 51); ortaöğretimde 5 okul yöneticisi (% 71), 62 öğretmen (% 59) olmak üzere toplam 67 eğitimci (% 60) işaretlemiştir.

MADDE 14: “Öğrencinin bilgi seviyesinin sınıf seviyesinde olmaması.” İlköğretimde 5 okul yöneticisi (% 42), 47 öğretmen (% 32) olmak üzere toplam 52 eğitimci (% 33); ortaöğretimde 2 okul yöneticisi (% 29), 49 öğretmen (% 47) olmak üzere toplam 51 eğitimci (% 46) işaretlemiştir

MADDE 31: “Öğrencilerin amaç belirleme, karar verme, yönelme konularında yetersiz olması.” İlköğretimde 7 okul yöneticisi (% 58), 107 öğretmen (% 73) olmak üzere toplam 114 eğitimci (% 72); ortaöğretimde 3 okul yöneticisi (% 43), 62 öğretmen (% 59) olmak üzere toplam 65 eğitimci (% 58) işaretlemiştir.

SONUÇLAR

GENEL DEĞERLENDİRME

- “Başarısızlıkların” bir bölümünün sağlık ve beslenme ile ilgili problemlerden kaynaklandığı görülmektedir.
- Ev ortamının ve aile tutumlarının, davranışlarının başarısızlıkta belirleyici olmamasına rağmen önemli bir etken olduğu, “ailelerin ilgisizliğinin” yeteri kadar bilgi sahibi olmamaktan kaynaklandığı söylenebilir. Aileler çocuklarına yardımcı olmak konusunda yeteri kadar bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin okulu sadece “ders” alınan bir yer olarak görmeleri yerine “benim okulum” düşüncesini benimsemeleri önemli görülmektedir. Okulda geçen

zamanın öğrencilerin “enerjilerini boşaltmalarına” yardımcı olacak etkinlikleri içermesi okulları “çok sıkıcı olma”, “sevilmeme” durumundan çıkaracaktır.

- Okullarda sınıfların kalabalık olmaması, yeterli araç gereç olması veliler, öğretmenler ve öğrenciler tarafından önemsenmektedir.
- Okullarda çocuğun ve gencin gelişimine katkı sağlayacak sosyal, kültürel etkinlikler yapılması önemli görülmektedir.
- Oryantasyon programları ciddi biçimde ele alınmalıdır. Okul ve sınıf kuralları, disiplin ve sınıf geçme yönetmelikleri, okulun misyonu ve vizyonu öğrencilere, velilere aktarılmalıdır. Eğitime yönelik olumlu yönde düşünce değişikliği davranışa mutlaka yansımaktadır.
- Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin çalışmalarına teknik ve moral yönden destek sağlanmalı, her öğrencinin rehberlik hizmetlerinden azami düzeyde yararlanması çalışmalarına devam edilmelidir. Velilere bu servislerin tanıtılması (öğrencilere mesleki, kişisel-sosyal ve eğitsel alanlarda destek sağlayan birim olduğu, sadece “problemlili öğrencilere” yönelik hizmet vermediği, ailelerin işbirliğinin önemi)
- Öğretmenlerin sık sık değişmesi, öğretmen ve idareci sayılarındaki azalmalar başarısızlığa neden olabilmektedir.
- Sınav sistemlerinin sürekli değişmesi (özellikle ÖSS) mesleki ya da akademik kariyer açısından önemli bir karar aşamasında “öğrencileri seçme” işlevini sürdürmesi, yöneticiler, öğretmenler, veliler ve öğrenciler üzerinde psikolojik baskı oluşturmaktadır. Bu durum eğitime, başarısızlığa karşı duyarsız olmaya neden olabilmektedir.
- Öğrencilerde özgüven eksikliği başarısızlıkta çok önemli bir faktör olarak ele alınmalı, kendilerine güven ve saygı duymalarını sağlayıcı tutum ve davranışlar (ailede- okulda) gösterilmelidir.
- İnternet kafe, kahvehane, bilardo salonları vs. yerlerin öğrencileri olumsuz etkilemesini en aza indirecek tedbirler alınması.
- Sınıf içi iletişim, öğretmen-öğrenci iletişimi geliştirilmelidir. (saygı, sevgi, hoşgörü takdir, konuyu cazip hale getirme, notla korkutmama vs.)
- Okulların velilere “açılması”, velilerde “benim okulum” duygusunun oluşmasını sağlayacak faaliyetler yaparak, öğrenci-veli-okul üçgeninde olumlu bir iletişim ağı kurulması.

- Hayat boyu öğrenme, mesleki yeterliliklerini geliştirme, çağın gerektirdiği teknik ve mesleki donanıma sahip olma.
- Sınav kaygısı, (özellikle OKS,ÖSS gibi önemli sınavlar)
- Zamanı planlama, dinleme, verimli ders çalışma, motivasyon konularında öğrenciler sıkıntı yaşamaktadır.

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNDE BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

SAĞLIK VE BESLENMEYE BAĞLI NEDENLER :

Gözler ve kulaklar ile beslenme alışkanlıklarına yönelik sorularla nedenler bulunmaya çalışılmıştır.

31 kız 27erkek olmak üzere toplam 58 öğrenci gözlerinin iyi görmediğini, 13 kız 9 erkek olmak üzere toplam 22 öğrenci kulaklarından rahatsız olduğunu, 17 kız 35 erkek olmak üzere toplam 52 öğrenci yeterince beslenemediğini belirtmiştir.

ÖĞRENCİYE BAĞLI NEDENLER :

Benlik algısı (kendisini nasıl gördüğüne ilişkin düşünceleri, kendine güven ve kendine saygı) ve yaşam becerileri (amaç belirleme, karar verme, problem çözme, stresle başa çıkma, öfke kontrolü, yönelme gibi beceriler) başlığı altında ele alınmıştır. Buna yönelik sorulara öğrenci anketlerinde ve okul yöneticisi, öğretmen anketinde yer verilmiştir.

- Öğrencilerin önemli bir kısmında “kendine güven (özgüven)”in düşük olduğu, kız ve erkek öğrenciler arasında belirgin bir fark olmadığı görülmektedir.
- Erkek öğrencilerin daha fazla televizyon seyrettikleri, arkadaşlarıyla daha çok vakit geçirdikleri ve daha çok arkadaşlarının düşüncelerini önemsedikleri görülmektedir.
- OKS konusunda kız öğrenciler erkek öğrencilere göre daha fazla kaygılanmaktadır. Sınav kaygısı kız ve erkeklerde yüksek olmakla beraber kız öğrencilerin oranı daha fazladır.
- Kız ve erkek öğrencilerin büyük bir kısmı verimli ders çalışma yollarını bilmemektedir.
- Okullarda azda olsa arkadaşlarının şiddetine maruz kalan ve bundan etkilenen kız ve erkek öğrenciler vardır.

Öğretmen ve okul yöneticilerine göre;

- Öğrenciler derse hazırlıksız katılmakta, disiplinli ve düzenli ders çalışmamaktadır.
- Öğrenciler amaç koyma, karar verme, yönelme konularında yetersizdir.
- Öğrenciler kolay sınıf geçeceklerine inanmaktadır.
- Arkadaş grubunu sağlıklı biçimde seçmemektedir.

AİLE ORTAMI ve ÇEVREYE BAĞLI NEDENLER:

- Kız ve erkek öğrenciler çalışacakları mekândan etkilendiklerini aynı oranda belirtmişlerdir.
- Ev işlerine yardım etmek kardeşlerinin sorumluluğunu üstlenmek başarısızlığa neden olmaktadır.
- Öğretmenlerin %94' ü verimli ders çalışma için uygun ortam sağlanmamasını başarısızlık nedenleri olarak göstermektedir.
- Aile içindeki geçimsizlik çocukları olumsuz yönde etkilemektedir.
- Veliler yüksek oranda çocuklarına nasıl yardımcı olacaklarını bilemediklerini belirtmişlerdir.
- Velilerin %71'i internet kafe kahvehane gibi mekânların çocuğun başarısını olumsuz etkilediğini belirtmektedir.
- Veliler çocuğun / gencin fiziksel ve sosyal gelişimi ile ilgili konularda yeterli bilgi sahibi değildir.
- Veliler arkadaş ortamında çocuklarını yeterince takip etmemektedir.
- Kuşak çatışması
- Velilerin önemli bir bölümü çocuğunun eğitim sonucunda bir meslek elde edeceğine inanmamaktadır.

AİLE TUTUMLARINA BAĞLI NEDENLER

- Ailelerin sürekli 'Ders Çalış' demesi öğrencilerde bıkkınlığa neden olmaktadır.
- Ailenin eğitime karşı olumsuz tutum ve bakışı öğrencileri olumsuz etkilemektedir.
- Ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemeleri
- Okul yöneticileri ve öğretmenler %97 oranında ailelerin ilgisizliğini belirtmektedir.
- Aileler öğrencinin başarı durumunu takip etmemektedir.
- Aileler çocuk eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip değildir.

OKULA ORTAMINA BAĞLI NEDENLER

- Öğrencilerin %19'u problemleriyle ilgilenilmediğini düşünüyor.
- %10 u okulunu sevmiyor.
- Okul Yöneticileri ve öğretmenlerin %48 i rehberlik servisinin çalışmalarının yeterli düzeyde olmadığını düşünüyor.
- Okullarda çocuğun gelişimine yardımcı olacak sosyal ve kültürel etkinliklerin yetersizliği çocukların akademik başarısını düşürmektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenler ders araç gereç ve laboratuvar yetersizliğini başarılı öğrencilerin sınıflara dengeli dağılmamasını başarıyı düşüren bir neden olarak görmektedir.

EĞİTİMCİ TUTUMLARINA BAĞLI NEDENLER

- Öğrencilerin %50 i öğretmenine soru sormaya çekinmektedir.
- Sınıf ortamında şiddet başarısızlığa neden olmaktadır.
- Konunun ilgi çekici hale getirilmesi başarıyı olumlu yönde etkilemektedir.
- Öğrencilerin %14 ü bazı öğretmenlerin haksız not verdiğini düşünmektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin %43 ü öğretmenin derse hazırlıksız geldiğini belirtmektedir. Öğretmenin konuya hazırlanmaması başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin %42 si verimli ders çalışma konusunda yeteri kadar bilgi verilmediğini belirtmektedir.
- Öğretmen ve idareciler öğretmenlerin öğrencileri oldukları gibi kabul etmemelerini, öğretmenler arasında işbirliği olmamasını, öğretmenin konuları derste yeterince kavratamamasını belli oranda belli oranda başarısızlık nedeni olarak görmektedir.
- Velilerin % 46'sı öğretmenlerin öğrencilerle yeterince ilgilenmemesini başarıyı olumsuz etkilediğini düşünümektedir.
- Velilerin % 41'i okul idaresi ve öğretmenlerle rahat iletişim kuramadığını belirtmektedir.
- Velilerin % 11'i öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz bulmaktadır.

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNDE BAŞARISIZLIK NEDENLERİ

SAĞLIK VE BESLENMEYE BAĞLI NEDENLER :

58 kız 51 erkek öğrenci olmak üzere toplam 109 öğrenci gözlerinden rahatsız olduğunu belirtmiştir.

21 erkek 13 kız öğrenci olmak üzere toplam 34 öğrenci sağlıklı beslenemediğini ifade etmiştir.

ÖĞRENCİYE BAĞLI NEDENLER:

Benlik algısı (kendisini nasıl gördüğüne ilişkin düşünceleri, kendine güven ve kendine saygı) ve yaşam becerileri (amaç belirleme, karar verme, problem çözme, stresle başa çıkma, öfke kontrolü, yönelme gibi beceriler) başlığı altında ele alınmıştır. Buna yönelik sorulara öğrenci anketlerinde ve okul yöneticisi, öğretmen anketinde yer verilmiştir.

- Öğrencilerin önemli bir kısmında “kendine güven (özgüven)”in düşük olduğu, kız öğrencilerde erkek öğrencilere göre kendine güven duygusunun daha düşük olduğu görülmüştür.
 - Erkek öğrencilerin ev dışında daha çok vakit geçirdikleri daha fazla internet kafe bilardo salonları gibi mekânlarda zaman geçirdikleri görülmektedir.
 - Kız öğrenciler ÖSS konusunda erkek öğrencilere karşın belirgin oranda endişe duymaktadır.
 - Kız ve erkek öğrencilerin büyük bir kısmı zamanı planlama, verimli ders çalışma yollarını bilmemektedir.
 - Erkek öğrencilerin %18'i karşı cinsle ilgili problemler nedeniyle kendini derse veremediğini ifade etmektedir.
- Öğretmen ve okul yöneticilerine göre;
- Öğrenciler derse hazırlıksız katılmakta, disiplinli ve düzenli ders çalışmamaktadır.
 - Öğrenciler amaç koyma, karar verme, yönelme konularında yetersizdir.
 - Öğrenciler kolay sınıf geçeceklerine inanmaktadır.
 - Arkadaş grubunu sağlıklı biçimde seçememektedir.

AİLE ORTAMI ve ÇEVREYE BAĞLI NEDENLER:

- Öğretmenlerin % 69'u verimli ders çalışma için uygun ortam sağlanmamasını başarısızlık nedenleri olarak göstermektedir.
- Öğrencilerin % 6'sı ailelerinde geçimsizlik ve huzursuzluk ortamından etkilendiklerini ifade ederken, öğretmen ve idareciler % 49, veliler ise % 24 oranında ailedeki problemlerden gençlerin etkilendiklerini belirtmektedir.

- Veliler yüksek oranda çocuklarına nasıl yardımcı olacaklarını bilemediklerini belirtmişlerdir.
- Velilerin %70'i internet kafe kahvehane gibi mekânların çocuğun başarısını olumsuz etkilediğini belirtmektedir.
- Veliler çocuğun / gencin fiziksel ve sosyal gelişimi ile ilgili konularda yeterli bilgi sahibi değildir.
- Veliler arkadaş ortamında çocuklarını yeterince takip etmemektedir.
- Kuşak çatışması

AİLE TUTUMLARINA BAĞLI NEDENLER

- Ailelerin sürekli 'Ders Çalış' demesi öğrencilerde bıkkınlığa neden olmaktadır.
- Ailenin eğitime karşı olumsuz tutum ve bakışı öğrencileri olumsuz etkilemektedir.
- Ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemeleri
- Okul yöneticileri ve öğretmenler %99 oranında ailelerin ilgisizliğini belirtmektedir.
- Aileler öğrencinin başarı durumunu takip etmemektedir.
- Aileler çocuk eğitimi konusunda yeterli bilgiye sahip değildir.
- Velilerin %41'i eğitim sonucunda çocuğunun bir meslek edinebileceğine inanmıyor.

OKULA ORTAMINA BAĞLI NEDENLER

- Öğrencilerin %19'u problemleriyle ilgilenilmediğini düşünüyor, % 20'si okulda problemlerini anlatacak kimse olmadığını belirtiyor.
- Okulu sevmeyenlerin oranı ilköğretime göre daha yüksek.
- Okul Yöneticileri ve öğretmenlerin % 19'u rehberlik servisinin çalışmalarının yeterli düzeyde olmadığını düşünüyor.
- Okullarda çocuğun gelişimine yardımcı olacak sosyal ve kültürel etkinliklerin yetersizliği çocukların akademik başarısını düşürmektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenler ders araç gereç ve laboratuvar yetersizliğini başarıyı düşüren bir neden olarak görmektedir.
- Velilerin % 50'si sınav sisteminin sürekli değişmesini problem olarak görüyor.

EĞİTİMCİ TUTUMLARINA BAĞLI NEDENLER

- Sınıf ortamında onur kırıcı hareketler başarısızlığa neden olmaktadır.
- Konunun ilgi çekici hale getirilmesi başarıyı olumlu yönde etkilemektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin %33'ü öğretmenin derse hazırlıksız geldiğini belirtmektedir. Öğretmenin konuya hazırlanmaması başarıyı olumsuz yönde etkilemektedir.
- Okul yöneticisi ve öğretmenlerin % 23'ü verimli ders çalışma konusunda yeteri kadar bilgi verilmediğini belirtmektedir.
- Öğretmen ve idareciler öğretmenlerin öğrencileri oldukları gibi kabul etmemelerini, öğretmenler arasında işbirliği olmamasını, öğretmenin konuları derste yeterince kavratamamasını belli oranda belli oranda başarısızlık nedeni olarak görmektedir.
- Velilerin %58 i öğretmenlerin öğrencilerle yeterince ilgilenmemesini başarıyı olumsuz etkilediğini düşünmektedir.
- Velilerin %25'i okul idaresi ve öğretmenlerle rahat iletişim kuramadığını belirtmektedir.
- Velilerin %13'ü öğretmenlerimizi bilgi bakımından yetersiz bulmaktadır.

ÖNERİLER

SAĞLIK-BESLENME İLE İLGİLİ

Görme, işitme kaybı, bulaşıcı hastalıklar gibi nedenler ders çalışmayı engellediği ve dikkat dağılmasına neden olduğu için başarısızlığa zemin oluşturur.

İlköğretimde toplam 80 öğrenci ortaöğretimde ise 109 öğrenci görme ve işitme kaybı olduğunu ifade etmiştir. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin koordinasyonunda eğitim öğretim yılı başında Snellen Göz Kusurları Tarama çalışması yapılmasının ve sonuçların sağlık kuruluşlarıyla işbirliği içinde değerlendirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Velilerin sürece aktif katılımları sağlanmak suretiyle sağlık kuruluşlarıyla işbirliği sağlanmalı ve sağlık taramaları yapılmalıdır. Öğrencilerin sosyo-ekonomik düzeyleri göz önünde bulundurulmalı sağlık konusunda gereken destek sağlanmalıdır. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yürütülen faaliyetler içinde "bireyi tanıma" önemli yer tutmaktadır. Bireyi tanımak bilindiği üzere bireyi tüm yönleriyle ele almakla mümkündür.

Beslenme özellikle kahvaltı öğrenme açısından son derece önemlidir. İyi bir kahvaltının çocukların ve gençlerin okul başarısına katkı sağladığı söylenmektedir. Kahvaltı günün en önemli öğünü olmasına rağmen maalesef ihmal edilmektedir. Akşam yemeği ile kahvaltı arasında yaklaşık 11-12 saatlik bir aralık bulunuyor. Bu nedenle kahvaltı zamanı öğrenci açlık düzeyindedir. Yapılan çalışmalar kan şekerinin yeterli düzeyde olmasının öğrenme ve hatırlamayı içine alan bir çok beyin ve davranış işlevini düzenlediğini göstermektedir. Açlık durumunda beyne enerji sağlayan kan şekeri en alt düzeydedir.

Beyin enerji ihtiyacını glikozdan sağlamaktadır, eğer bu sağlanamazsa beynin enerji kaynağı sınırlanır. Bu durumda derse başladığı takdirde öğrencinin anlatılan bilgileri öğrenerek daha sonra hatırlaması güçleşir.

Beslenme konusunda okullarımızda konunun uzmanları tarafından gerekli bilgilendirmeler yapılmalıdır. Sağlıklı ve iyi beslenme olmadan öğrenmenin istenilen düzeyde olması zordur.

Okullarda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri “önleyici, koruyucu gelişimsel rehberlik” anlayışı ile yürütülmelidir. Burada temel olan öğrencileri bir bütünlük içinde tanımak ve risklerden korunması için gerekli önlemleri alarak her yönden sağlıklı gelişimine yardımcı olmaktır. Bu bakımdan bireyi bütün yönleriyle (sağlık durumu, psikolojik durumu, sosyo-ekonomik düzeyi, ilgileri, yetenekleri, değerleri, kişilik özellikleri vb.) tanımak çok önemlidir. Öğrenci gelişim dosyalarının sistemli ve planlı olarak tutulmasının, uygulanan bireyi tanıma tekniklerinin sonuçlarının değerlendirilmesinin öğrencinin tanınmasında önemli bir rolü vardır.

Sağlık konusu ön plana alınarak, çocuğun kendi sağlık durumu hakkında bilinçli bilgi edinmesine yardım etmek, çoğun sağlığını geliştirecek yardımlarda bulunmak, bu konularda aile, sağlık personeli ve sınıf öğretmenleri ile işbirliği yapmak.

1. Çocuğun kişisel dosyasındaki bilgiler izlenerek sınıf öğretmeni ile işbirliği halinde, sağlık durumu ile ilgilenmek, çocuğun ailesi ve okul doktoru ile işbirliği yapmak,
2. Çocuğa ve ailesine sağlık kurumlarını tanıtmak, başvuru ve işlem yollarını ve bunlardan faydalanmalarını sağlamak.
3. Ortaya çıkan salgın hastalıklar hakkında, velilere bilgi vermek, doktorlarla işbirliği yaparak çocukları hastalıklardan koruyucu ve önleyici önlemler almak.
4. Sağlık personelinin okulda çocuklara ilk yardım bilgileri vermesini sağlamak, ilk yardım işlerinde aktif rol alma alışkanlığı kazandırmak.

AİLE İLE İLGİLİ

Ailedeki bireyler arasında özellikle anne-baba arasında sağlıklı iletişimin, huzursuzluk ve kaygı verici bir ortamın başarı üzerinde olumsuz etkileri vardır. Çocukların okul başarıları huzurlu aile ortamlarında artmaktadır. Büyük anlaşmazlıkların yaşandığı huzursuz aile ortamlarında yetişen çocukların hem kişilik gelişimlerinde hem de sosyal uyumlarında sorun olduğu görülmektedir. Anne baba geçimsizliğinin olduğu ailelerde çocuk ihmali yüksek olmaktadır. Bu okul başarısını doğrudan etkiler.

Çocuğun ya da gencin elbette ders çalışmaktan başka sorumlulukları da vardır. Ev işlerine, kardeşlerine anne ve babasına zaman ayırması, oyun oynaması, sportif faaliyetlere katılması, müzik dinlemesi vb. gereksiz görüldüğünde yüksek kaygıya yol açmaktadır. Aileler ders çalışmak dışındaki faaliyetlere de izin vermelidirler. Fakat

burada zamanın iyi ayarlanması, düzenlenmesi önemlidir. Bazı aileler eğitime karşı olumsuz tutumları nedeniyle ya da farkında olmadan ev işlerini ve kardeş bakımını çocuklarının ders çalışmasına tercih etmektedirler. Bu tutum öğrencilerin eğitime karşı olumsuz tutum ve yargı geliştirmelerine yol açmaktadır.

Anne babalar tarafından çocukların yanında okula ve öğretmene yapılan olumsuz eleştiriler, çocukların okula ve öğretmene karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olabilmektedir.

Öğrencinin verimli ders çalışabilmesi için uygun ortamın sağlanması önemlidir. Ailelerin imkânlar ölçüsünde çocuklarının da görüşlerini alarak ev ortamında gerekli düzenlemeleri yapmaları yararlı olacaktır. Ayrı oda olmasa da, aile üyelerinin de zaman programları yapılarak bu konudaki güçlük aşılabılır. Örneğin TV izleme saatleri, yemek saatleri, sohbet saatleri vb. aile üyelerinin katılımlarıyla belirlendiğinde ders çalışma için uygun ortam sağlanabilir. Çocuk ders çalışırken aile üyeleri TV izliyorsa ya da çocuktan kitap okuması istenirken ana-baba kitap okumuyorsa verimli bir çalışma beklemek imkânsızdır.

“Sağlıklı ortam, sağlıklı insan”

Aileleri tarafından kabul gören ve desteklenen öğrenciler, kabul görmeyen ve desteklenmeyen öğrencilere oranla daha yüksek başarı motivasyonuna sahiptir. Aile içi ilişkilerin dengeli ve düzenli olması öğrencinin başarısını da olumlu etkiler.

Çocuğun öğrenmeye dönük tutumunu belirlemede ailenin tutumu ve değerleri son derece önemlidir. Ebeveynlerden birinin veya her ikisinin, okula ve öğrenmeye karşı olumsuz tutumunun olması, çocuğunda okula karşı negatif duygular geliştirmesine yol açmaktadır.

Aile içi ilişkilerin kaliteli olması, çocukla kurulan iletişim dilinin doğru olması, çocuğun gelişim dönemlerinde zengin uyaran verilmesi, öğrenme ile ilgili çevresel faktörlerin zengin ve doğru verilmesi, anne-babanın sağlıklı model olması kültürel seviyenin iyi olması, ders çalışma ortamının sağlanması, başarıyı olumlu etkileyen faktörlerdir.

Sorgun ilçe merkezinde uygulanan anketimiz sonuçları da önceki paragraftaki tespitimizi desteklemektedir. Başarısızlık Nedenleri Veli Anketinden (19. Madde) çıkan sonuçta da velilerin çoğu (ilköğretimde %50, ortaöğretimde %61) Çocuklarının fiziksel ve sosyal gelişimi ilgili konularda yeterli bilgi sahibi olmadıkları görülmektedir.

Ailelerin başka çocuklarla kendi çocuklarını kıyaslamaları, başarısızlığı sonucu yargılamaları, eleştirmeleri yerine çözüm yolları aramaları en doğru yaklaşımdır.

Bir diğer nedeni de ev ortamı kitap okumanın önemsenmediği bir ortam olabilir. Televizyon, abartılı spor tutkunluğu...vs zihinsel uyaran azlığı demektir. Öğrenme konusunda sevinç ve coşku duyacağı atmosferi olmayan çocuk ders çalışmayı sevemez.

Kardeşler arası başarı düzeyi farklı ise olumsuz duygular gelir hatta başarısız olan kardeş saldırgan davranabilir. Bu olumsuzluğu azaltmak için ana babalara büyük görevler düşmektedir. Bu olumsuzluğun azalması için kardeşleri kıyaslamaktan uzak durulmalıdır.

Aile eğitimi programlarının, okul-aile işbirliğini sağlayacak projelerin hayata geçirilmesi önemlidir.

NE YAPILABİLİR?

a) Özgüveni artırın: Ders başarısızlığı olan çocukların yaşlıları ile kıyaslanmadan ve özgüvenleri zedelenmeden, ders başarısı için yönlendirilmeleri önemlidir. Öğrenmeden keyif alıp haz duymak büyük ölçüde çocuğun özgüvenine

bağlıdır. Yakın çevresi çocuğun ihtiyaçlarını fark ederek, karşılamaya çalıştığında özgüven için önemli adımdır.

Çocuk sıcak, sevecen ve tutarlı bir aile ortamında sevgiyi bulur. Kendi kendine yetmeyi, kendinden hoşnut olmayı, kendine saygı duymayı öğrenir. Çünkü kabul görmekte ve kişiliğine saygı duyulmaktadır. Özgüvenli olmak, çocuğun başkalarına güven duymasını sağlar.

Ev ortamında küçük başarıları tatma fırsatı bulan öğrencilerin kendilerine özgüveni yüksektir. Haklı olduğuna inanan kişinin özgüveni yüksektir. Haklılık öylesine itici bir güç oluşturur ki pek çok engel bu güçle aşılır. Elbette bu duygunun oluşması içinde başarıyı hak etme çabasının varlığı gerekir.

Ders başarısızlığının en önemli nedenlerinden biride, çocukların belli bir sorumluluk içerisinde kendilerini hissedip, okul sonrası gerekli ders çalışma saatlerini düzenlemeleri ile kendini gösteren durumdur. Bu durumda öğretmen ve aileye çok büyük bir iş düşmekte uygun ve dengeli yaklaşımlar ile çocukların bu yöndeki eksikliklerini işbirliği içinde kapatmaları gerekir. Yanlış tutumlar çocukların bu sıkıntısını pekiştirir. Bu durumda öğretmen aile işbirliğinin olumlu etkisi büyüktür.

b) Otonomi (kendi kendini yönetme) **sağlayın:** Anne baba çocuğun dış dünyayı keşfetme ve tanımak için yaptığı girişimleri desteklediği, bağımsız olması konusunda çocuğu teşvik ettiğinde, çocuk kendi kendine yetmenin hazzını yaşar. Okulöncesi döneminde kendi başına giyinir, soyunur, yemeğini yer, oyuncaklarını toplar. Aşırı korunan, özerklik girişimleri kısıtlanarak büyütülen çocuklar güvensiz ve bağımlı yetişkinler olurlar.

Kendi kendine yönetmeyi öğrenen kişi okul döneminde tahtadan ödevini çeker ve evde tek başına yapar. Yapamadığı zaman da davranışının sorumluluğunu üstlenerek sorununu öğretmeniyle kendi başına çözmeye çalışır. Öğrencinin okulda sosyal faaliyetlere katılmaya istekli olması özerk olma ihtiyacının bir sonucudur. Aileler bu konuda çocuklarını teşvik etmeli hatta okul dışında da bu tür faaliyetlerine katılmaya cesaretlendirmelidir. Oysa pek çok aile okul ve okul dışındaki sosyal faaliyetleri akademik başarıyı engelleyici bir faktör olarak görür.

c) Motivasyon: Genellikle başarısız çocuk, motivasyonu eksik olan çocuktur. Motivasyonu geliştirmek için, çocuğun kendine olan güvenini kazandırmak, ailenin en önemli görevi olmalıdır. Küçük yaştan itibaren fırsatlar oluşturulup ve bu fırsatları değerlendirmesi için çocuk cesaretlendirilirse, teşvik edici tutum, çocuğu araştırmaya ve yeni şeyler öğrenmeye yöneltilir.

Sorgun ilçe merkezinde uygulanan Başarısızlık Nedenleri Veli Anketinden (12. Madde) çıkan sonuçta da velilerin çoğu (ilköğretimde %51, ortaöğretimde %56) çocuklarına yeterli zamanı ayıramadıkları görülmektedir. Bu durum öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkilemektedir.

Olumsuz durumlarla karşı karşıya gelen çocuğun, yeni bir durum karşısında tekrar harekete geçmesinde yardımcı olmalıyız. Onun şevkini kıracak davranışlardan kaçınmalıyız. Bir annenin, “Bak gördün mü? Rezil ettin pastayı. Ben yapamazsın demiştim. Bir daha elini bu işlere sürme.” yerine “İlk deneme için gayet başarılıydın. Ama bir sonra ki sefer yağını biraz daha az koyalım mı?” tarzında bir yaklaşım çocuğu motive eder. Başarıya ulaşması için yeni adımlar atmasına yardımcı olur.

Anne- babalar motivasyonu artırabilmek için dengeli ve çocuğun yaş ve akademik düzeyine uygun bir ödül sistemi geliştirilmelidir. Bazen küçük başarılar da ödüllendirilmeli ve teşvik edilmelidir. Bu ödüllendirmeler sadece maddi değeri olan eşyalarla değil duygusal yakınlık (ilgi, sevgi...vs) ifade tutum ve davranışlarla da kendini gösterebilir. Öğrenci ailesinin kendine güvendiğini hissederse okula ve hayata karşı olumlu bir tutum içine girer.

d) Başarı konusunda anne-babanın tutumu ve desteği: Anne ve baba, çocuğun bireysel kapasitesinin elverdiği oranda yapabileceğinin en iyisini yapmasını bekler. Bu arada önemli olan, çocuğun başarılarının saygı ile karşılanması, buna karşılık hazır ve yeterli olmadığı bir takım şeyleri başarıp, tamamlaması konusunda baskı yapılmamalıdır. Anne ve baba, çocuğun zorlanması halinde, çözüme yardımcı olmak ve onun kaygılarını paylaşmak üzere gerekli olan desteği göstermektedir.

Bir çocuk kardeşinden daha az yetenekli olabilir. Önemli olan da, çocuğun başkalarından farklı olan yetenek ve özelliklerinin belirlenerek su yüzüne çıkarılması ve buna olarak, ondaki güven duygusunun pekiştirilmesidir.

Aile, okula önem vermemiş, karşı bir tutum takınmış veya öğretmeni küçümsemişse, çocuk bunların etkisinde kalarak başarısız olabilir. Çocuğun okul faaliyetlerine ailenin ilgi göstermemesi, onu köreltir. Bunun sonucu çocuk başarısız olabilir.

Ders başarısızlığı olan çocukların yaşlıları ile kıyaslanmadan ve özgüvenleri zedelenmeden, ders başarısı için yönlendirilmeleri önemlidir. Çocukların bu türlü sıkıntıları varken anne babanın aşırı ilgisiz ve aşırı kontrol durumları, çocukların bu durumlarının devam etmesine neden olur. Önemli olan anne babaların çocuklarına vakit ayırarak, onların durumlarından haberdar olmaları ve bu türlü problemler, tamamen çocuğun yaşamında pekişmeden gerekli önlemler alınmalıdır.

Ailelerce okullara yapılan sık ziyaretler çocuklarının okuldaki durumlarına ilgi düzeyinin objektif ölçütüdür. Eğer aileler öğretmenlerle diyalog içindeyse çocukların daha başarılı oldukları görülmektedir. Ebeveynlerin ilgisi çocukların yetenek sınırlarının öğrenilmesini kolaylaştırır. Ailelerin okula devamlı gelebilmeleri sağlamak için çeşitli etkinlikler yapılabilir. Genel veli toplantısı dışına küçük gruplarla ya da birebir okul idaresi ya da öğretmen görüşebilir. Okula gelmeyen velilerin evlerine ya da müsait işyerlerine gidilip öğrenci ve okul hakkında bilgi verilebilir. Meslek grupları oluşturulup okula gelmeleri sağlanabilir, okula çok ya da az katkıda bulunan herkese çalışmalarından dolayı onure edici ödüller(plaket, teşekkür yazıları...vs) verilebilir. Özel günler fırsat bilinip (milli bayramlar, doğum günleri...vs) veli ile işbirliği yapılabilir.

Çocuğu okulda başarısız olan anne babalar özellikle kendilerini sorgulamalıdır. İyi bir model olup olmadıklarının farkına varan büyükler hatalarını hemen düzeltebileceklerdir.

Yapılan başka araştırmalarda başarısız çocuklarının yarıdan çoğunun babalarının kendilerine zaman ayıramayacak kadar meşgul oldukları, yarıya yakının ailesinde anne baba ilişkisinin iyi olmadığı görülmektedir. Ailedeki bu ilgisiz ve sorunlu ortam sadece çocuğun okul başarısını etkilememekte, duygusal gelişiminde de sorunlar yaratmaktadır. Başarısız çocukların yarıya yakınında dikkatsizlik ve dalgınlık, üçte birinde arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar, otoriteyle çatışma, yalan söyleme ve tırnak yeme gibi belli davranış problemleri gözlenmektedir. Okul başarısızlığıyla birlikte çocukta davranış problemi de görülüyorsa başarısızlığın kaynağının anne babanın hatalı tutumu olduğu inancı güçlenmektedir.

Okul başarısızlığının bir nedeni de gerçek dışı aşırı istekleri olan anne babadır. Çocuk büyüklerin beklentisine cevap veremeyince ümitsizliğe kapılır. Başarıya şartlandırılmak yerine "elinden gelenin en iyisini yapmaya" şartlandırılmış çocuklar, başarı korkusu, sınav stresi, kolay pes etme gibi hayal kırıklıkları yaşamazlar.

Yine son yıllarda yaygınlık kazanan internet kafe alışkanlığı ve bilgisayar oyunlarına karşı aşırı düşkünlük öğrencilerin çoğu zamanını bilgisayar karşısında geçirmelerine sebep olmakla birlikte okulda istenilen başarıyı yakalamalarını engellemektedir. Ailelerin bu konuda çocuklarını gözetip kollaması gerekmektedir. Sağlıksız ortamların denetlenmesinde asıl görev kolluk kuvvetlerine düşmekle birlikte

ailelerde kolluk kuvvetlerine yardımcı olmalı ve çocuklarının bu tür ortamlara girip çıkmalarını kontrol etmelidir. (yetişkin çocuklar için bu pek mümkün olmayabilir.) Okullarda ise öğretmenler gözetiminde bilgi teknolojisi sınıfları açık tutularak sağlıklı ortamlardan uzaklaşmaları sağlanmalıdır.

Evde bilgisayar varsa aileler öğrencilerin ders çalışmalarından sonra ya da dinlenme saatlerinde bilgisayarı açmalarına izin vermelidir. Yani önce az sevilen davranış ardından ödül (oyun) olarak bilgisayarla ilgilenmesi sağlanabilir. Kısaca ev içinde bir ders çalışma planı hazırlanması ve ailenin diğer bireylerinin de bu plana katkısı sağlanırsa benzer problemler sık görülmecektir.

Yine sık görülen diğer bir yanlış ise ailelerin ödül verme yöntemini doğru kullanmayarak, çocuğun başarıyı başlı başına bir ödül olarak görmesinin engellenmesi de başarısızlığa zemin hazırlar.

Çocuklarına emir veren değil fikir veren, konferans, nasihat çeken değil dinleyen kanun kural koymak yerine örnekler sunan anne baba olmak gerekir. Çocuğa zaman ayıran akıllı ve hoş görülü ebeveyn olma çok zordur.

Ailenin en temel görevi çocuklara sevginin hâkim olduğu bir aile ortamı hazırlamak ve çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır.

Ders başarısı düşük öğrencilerin ailelerinin başarısız öğrenciye bakışıyla, ders başarısı yüksek öğrencilerin ailelerinin öğrenciye karşı bakış açıları aşağıda verilmiştir. Bu tablodan başarısız öğrencilerin ailelerine karşı tutumlarını çıkarabildiğimiz gibi ailenin de tutumuyla öğrencinin başarısını etkilediğini görebiliriz.

Aileye göre Başarılı öğrenci	Aileye göre Başarısız öğrenci	Başarılı öğrenciye göre aile	Başarısız öğrenciye göre aile
Neşeli	Durgun	Neşeli	Huysuz
Kolay uyar	Uysal	Sosyal	Sosyal olmayan
Hırçın	Öfkeli	Koruyucu	Koruyucu
Sosyal, girişken	Uyumsuz, çekingen	Arkadaşça	Arkadaşça olmayan
Mantıklı	Duygusal	İyimser	Kötümser
İyimser	Kötümser	İşbirlikçi	Anlayışsız

Tablo 1: Ailelerle başarılı ve başarısız öğrencilerin mizaç özellikleri
(Okul Başarısından Hayat Başarısına, Doç. Dr. İlhan Kasatura)

Bilişsel, fiziksel ve duygusal olgunluk açısından yetersizlik başarısızlıkta önemli bir etkidir.

Anlayamadığı konularda soru sormaktan çekinen, kendine güveni düşük ve sınavlarda çok heyecanlandığı için bildiği soruları dahi yapamayan güvensiz kişilik yapısı düşük başarıyla ilişkili bulunmuştur. Güven eksikliğinin temel sebepleri arasında bebektikten gelen olumsuz aile ve çevre tutumları etkilidir. Öğrencilerin kendine güven duygularını artırmak için öğretmen – öğrenci – aile işbirliği içinde olmalıdır. Gerek sınıf içinde gerekse sınıf dışındaki etkinlikler öğrencinin kendine olan güven duygusunu artırmak yönünde olmalıdır.

Öğrencinin başarısızlığını etkileyen bir faktörde sorumluluk alma gücünü kazanmamış olmasıdır. Bunun diğer bir anlamı çalışma alışkanlığının olmamasıdır. Ders çalışma alışkanlıkları ile akademik başarı karşılaştırıldığında, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının (zamanı iyi planlama ve kullanma, öğrenme motivasyonu vb.) akademik başarıyı olumlu etkilediği görülmektedir. Ders çalışma süresi uzun olan öğrenciler diğerine oranla daha başarılı olmaktadır.

Sadece ders başında geçirilen süre değil ders başında geçirilen sürenin niteliği de çok önemlidir. Bu durumda 1. dönem başlangıcında her ders için çalışma stratejileri öğretmen tarafından anlatılmalı, her öğrencinin bir çalışma programı olmalıdır.

AİLE İLE İLGİLİ

Okuldaki eğitim ve öğretim programının çocukların gelişim seviyelerine uygun zenginleştirilmiş programlar olması, öğretmenin bilgi aktarımı, disiplini sağlayabilen, araştırmacı etkili öğretmenlik yetilerine sahip olması gerekmektedir.

Genellikle ders programlarının kısa zamanda çok fazla ünite sığdırılacak şekilde planlanması, ders sürelerini zaman bakımından öğrenci ilgilerine cevap veremeyecek hale getirmiştir. İlgilerin gerisinde çoğunlukla geliştirmeye elverişli bir yetenek bulunmaktadır. Bu yeteneklere işlerlik kazandırmak için öğretmenin öğrencinin kendi çabasına dayalı çözüm yolları göstermede yapacağı rehberlik, konuların hepsini etkisiz olarak sınıfta tek tek sunmaktan daha az yorucu olduğu gibi, daha verimli sonuçlar da ortaya koymaktadır.

Öğretmenler sınıflarda daha çok başarılı öğrencilerle ilgilenme eğilimindedirler. Öğretmenin beklentisinin düşük olması, öğrenciye daha az övgü ve dikkatle yaklaşarak öğrencinin başarı konusundaki beklentisini düşürmesine ve daha az çaba harcayarak kötü notlar almasına neden olur. Bu durum öğrenciyi giderek başarısız kılan bir kısır döngü olarak ortaya çıkar.

Sorgun genelinde yaptığımız başarısızlık nedenleri anketi sonuçlarına göre başarısızlık nedenlerinden biri de öğretmenlerin öğrencilere karşı aşağılama, onur kırıcı davranış ve dayak gibi olumsuz tutumlarıdır. Oysa okulda dayak ve aşağılama gibi davranışlara maruz kalmış çocuklarda uyum problemlerinin yanı sıra akademik başarısızlık da yüksek oranda görülebilmektedir.

Yine **benlik algılamasının** düşük çıktığı görülmektedir. Öğretmenler çoğu zaman öğrencilerin yeteneklerini ortaya çıkarmak için ders ve ders dışı etkinliklere zaman ayıramamakta ya da sadece akademik çalışmalarla ilgilenmektedir. Okullarda çoğu zaman öğrencilerin ders dışı faaliyetlere katılmaları ihmal edilmekte ya da yeteri kadar önemsenmemektedir. Diğer taraftan öğrencinin kendisini tanımasına engel bir durumda okulun katı ve kuralcı olan, yaratıcı ve özgür düşünceye imkân tanımayan disiplin anlayışı diyebiliriz. Okulda sessiz ve edilgen bir sınıf topluluğu, aktif ve gürültülü bir sınıfa yeğlenmektedir.

Okullarımızda, maalesef bazı öğrenciler okuldaki diğer öğrencilerin şiddetine maruz kalmaktadır. Bu durum, öğrencilerin devamsızlığını artırdığı gibi okula ve derslere karşı ilgisini de azaltıcı bir rol oynamaktadır.

Öğretmenlerin anlatacağı derse hazırlıklı gelmemesi. (Bkz. Öğretmen- Okul Yöneticisi Anketinin 17. Maddesi) Öğretmen programın belli bir yapısal doku içinde ve açıklayıcı bazı ders araçlarından yararlanarak, belli metotlar kullanarak ve bunları öğrencilere belli sıra ile sunarak görevini yerine getirdiği inancı içindedir. Oysa aktarılan dersin yaşantımıza katkıları ve değişiklikleri üzerinde pek durulmadığından öğrenciler derse karşı ilgisiz kalabilmektedir.

Başarısızlığının her çocuk için ayrı bir nedeni vardır. Çocuğun başarısızlığının nedenini iyi analiz etmek gerekir. Çocuk veya genç belki öğretmenlerden öğ almak için çalışmıyordur. Yahut anne babanın kendisini azarlamasından aşağılanmasından aşırı eleştirmesinden bilinç dışı bir tepki ile ders çalışmayarak tepki vermekte böylece intikam almaktadır. Yahut evde gerilim vardır, ders çalışmaya yoğunlaşmamaktadır.

Aile geçimsizlikleri, yoksulluk, kardeş, arkadaş ilişkileri ve geçimsizlikleri, gibi kişisel ve duygusal problemler karşısında çocuğa rehberlik ve psikolojik danışma yardımı sağlamak ve gerekirse ailesi ile işbirliği yapmak öğrencilerin hem okula olan ilgisini artıracak hem de başarısızlığını azaltacaktır.

Yavaş öğrenen bir çocukta sadece psikolojik nedenleri aramamak gerekir. Zihinsel nedenlerde olabilir. İnsan beyninde okuma, yazma, hesaplama ayrı ayrı çalışmaktadır. Bazı özel öğrenme güçlüklerinde çocuk zeki olduğu halde bilgileri beynine işleyemez. Böyle durumlarda uzmanlardan profesyonel yardım isteyerek sorunun üzerine gidilmelidir. Tek sorun erken yaşlarda fark edilmesidir. Dikkat eksikliği ve Hiperaktivitesi olan çocukların bazıları zeki olduğu halde ders çalışamaz kitap başında oturamaz, kafa yoran işlerden çabuk sıkılır, aceleci ve sabırsızdır, sınıfta kıpır kıpırdır dersi kaynatır. İlköğretime başladığında fark edilip yardım alınırsa zekâsına uygun başarı elde edilebilir.

Öğrencilerimizin Okul Başarısızlığını Gidermek için Neler Yapılabilir?

Öğretmen, öğrencinin ilerleyebileceğine ve yeteneklerini kullanabileceğine inanırsa, çocuk kendine olan güvenini kazanır ve sonuçta başarılı olabilir. Bu nedenle okul başarısızlığı gösteren çocuklar, sorumluluk almaya yönlendirilmeli, teşvik edilmeli ve çabaları takdir edilmelidir.” (Yavuzer 2001: 167)

Nasıl daha iyi öğrendiğini bilmek, en iyi öğrenme zamanının ve ortamının farkında olmak, ihtiyaçlarına uygun gelecek değişik öğrenme faaliyetlerini uygulamak, öğrenmede uygun materyallerden yararlanmak, öğrenirken tüm duylardan yararlanmak, öğrenme tarzını her yeni duruma uygulamak öğretmenin sahip olması gereken beceridir.

Yukarıda yazılanlar ışığında, öğrencilerimizin potansiyelini harekete geçirmek için, önlerine benimseyecekleri pozitif beklentiler (hedefler) koymak zorundayız. Pozitif beklentiler öğrencilerimizin ufkunun genişlemesine, büyümelerine ve gelişmelerine neden olur. Zaman içinde her öğrencinin kendi beklentilerini oluşturmalarını sağlamak için destekleyin.

Bir öğretmen olarak, bu beklentileri sadece kelimeler aracılığıyla değil daha nazik bir şekilde ifade edin. Ses tonu, yüz ve vücut ifadesi beklenti oluşturmayı kolaylaştırır ve cesaretlendirir. Öğrencilerimizi tek tek ve olabildiğince bütün yönleriyle tanıyabilmek, onların beklenti oluşturmalarına yardım edebilmenin ön koşuludur. Bu tanımanın asıl amacı, öğrencimizin kendini tanımasına yardımcı olmaktır.

Lise düzeyinde başarılı ve başarısız öğrencilerin karşılaştırıldığında, başarılı öğrencilerin başarısız olanlara göre kendilerini daha iyi kontrol edebilen, kısa süreli başarılarla karşı ilgi göstermeyen, daha çok gelecekle ilgili planlar yapan gençler olduklarını göstermektedir.

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki: Öğrencilerin başarı nedenleri ile başarı beklentileri arasında yakın ilişkiler vardır. Öğrencilerin başarı beklentileri ile başarı düzeyleri arasında ki ilişki şu şekildedir.

Öğrencilerin %30 nun, başarı beklentisi ve erişim düzeylerinin aynı yerde. %57'sinin başarı beklentisinin erişim düzeyinin üstünde, % 13'nün ise başarı beklentisinin erişim düzeyinin altında olduğu görülmüştür.

Beklentilerin olumlu anlamda geliştirilebilmesi için, öğrenilenlerin yaşamlarında şu anda yada daha sonra nasıl kullanılabileceğini gösterilmesidir. Öğretmen, bunu yapabilen öğrencilerin gerçekten bir şeyler öğrendiğini bilecektir.

Öğrencinin Sağlıklı Bir Başarı Beklentisi Geliştirmesini Sağlayıcı Öneriler.

- ✓ **Öğrenciler, ulaşmak istedikleri amaca erişilerinin, yaptıkları çalışma planının gerçekçiliğine bağlı olduğunu anlamalı:** Öğrencilerin ulaşacakları bir amacı vardır; standardı belirlenmiş olmayabilir. Amaca ulaşma beklentileri de gerçekçi olabilir yada olmayabilir. Öğretmenin öğrencinin başarı yada başarısızlığın, çalışma planının ve uygulamasının, ulaşılmak istenen amacın standardına uygunluğu ile ilgili olduğuna dikkat çekebilir. Öğretmen daha sonra öğrencini amacını ve içinde bulunduğu çalışma koşullarını analiz ederek gerçekçi bir çalışma planı hazırlamasına olanak sağlarsa öğrencinin başarı beklentisi ile erişim düzeyi arasındaki fark en aza inebilir.
- ✓ **Öğretmen öğrencinin başarı yada başarısızlıkları konusunda önyargılı olmamalı:** Mümkün olduğunca öğrencilerin zeki görünüşlerine bakarak başarılı yada başarısız olacakları konusunda önceden karar vermemeli. Öğrenci zeka testlerinden yüksek puan alabilir. Unutulmamalı ki zeka, başarıyı etkileyen tek faktör değildir. Öğretmenin öğrencileri tüm yönleriyle tanıyarak, onları birbirinden ayırt etmeksizin başarılı olabilmeleri için gerekli olanakları sağlaması yararlı olabilir.
- ✓ **Öğrenci başarı yada başarısızlığını değerlendirirken kendini merkeze almalı:** Öğretmen, kendi başarısına kendisinin karar vermesine ve başarı yada başarısızlığın kendi çabalarıyla ilgili olduğunu anlamasına olanak sağlayarak, öğrencinin öğrenme çabasını artırabilir.
- ✓ **Öğretmen öğrencinin olduğu gibi kabul edildiğini anlamasına e kendi kendine saygı göstermesine olanak sağlamalı:** Öğretmen, öğrenciye başarısızda olsa onu kabul ettiğini hissettirmeli, ona saygılı olmalı. Onun başarılı olmasını sağlamalıdır. Eğer öğretmen öğrencilerin bilme ve öğrenme biçimlerini anlamaya çalışır, ödevleri ve öğrenme faaliyetlerini onlara uygun biçimde planlarsa, başarılı olma olasılığını artırır. Bu da onların kendi kendilerine saygı duymalarını sağlayabilir.

Gerçekçi hedef ve beklenti belirlemek için öğrenciye yardımcı olunmalıdır. Ulaşılabilecek hedefler yakın-orta-uzak hedefler olarak belirlenmelidir. Öğrenci için gerçekçi hedefler belirlendikten sonra ödüllerde belirlenebilir. Hedef belirlenirken öğretmen, öğrenci, aile işbirliği içinde olmaya özen gösterilmelidir.

Öğrencilerimizin başarılı olabilmeleri için etkili ve verimli ders çalışma yöntem ve tekniklerini bilmeleri gerekmektedir. Bu sebeple öğrencinin zamanı iyi kullanma becerisine sahip olabilmesi için öğretmen yardımına ihtiyacı vardır. Ders başarısını artırmak için akla yatkın ders çalışma programlar yapmak gerçekçi olacaktır. Bunun için uygun bir zaman dilimi tasarlanmalı, öğrencinin bahaneleri ortadan kaldırılmalı, zaman tasarruf etmek için öncelikler dikkatle belirlenmeli, günlük yapılacaklar listesi hazırlanmalı çalışma zamanının niceliğine değil niteliğine önem verilmeli bilgiler gözden geçirilmelidir.

Okullarda başarıyı artırmak için diğer önemli etken ise teknoloji kullanımı olabilir. Monoton ders anlatımları öğrencilerin dikkati çekmekten çok uzaktır. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki öğrenme ortamına öğrenmeyle ilgili ne kadar çok ve etkili uyarıcı girerse dersi anlama ve ders başarısı o kadar artmaktadır.

Çocukların Yetenek ve Başarılarını Geliştirmelerine Yardım Etmek

Öğrencilerin bireysel ve genel gelişimlerine yardım etmek bu amaçla,

1. Herhangi bir dersi yetiştiremeyen ve geri kalan çocuğa özel hazırlık, destek tamamlama yardımı sağlamak.
2. Çocukları gözlemek, incelemek, özel yetenekleri olan çocuklara bu yeteneklerini sezdirmek, ailesine tanıtmak ve olanaklar yaratarak bu yeteneklerinin gelişimine yardım etmek.
3. Çocuğun yeteneğini görmek ve çocuğun kendine olan güvenini arttırmak için kendisine taşıyabileceği oranda sorumluluk vermek ve bu amaçla uygun eğitici kol (sosyal kulüp) ve okul faaliyetlerinde çalışmasını sağlamak, ders dışı ve okul dışı faaliyetlerine katılmalarına yardım etmek. Öğretmen ve aileye düşen görev ise bu tür faaliyetlere öğrencilerin pek çoğunun katılımı sağlamaktır.
4. Öğretmenler, öğrencileri ayrı ayrı tanımaya çalışmalıdır. Onları farklı sosyo-ekonomik ve kültürel dünyalardan gelen, farklı potansiyele sahip bağımsız bireyler olarak kabul etmeleri ve değerlendirmeleri bu ölçülere göre yapmaları "kıyaslama" yanılgılarına düşmelerini engellediği için öğrencilerin yetenek ve başarılarını artırmada önemli rol oynar.
5. Maddi durumu yeterli olmayıp okul dışı, ders dışı sosyal faaliyetlere katılma güçlüğü olan öğrencilere okul aile birliği, ilgili kurum ve kuruluşlar...vs yardım sağlama da yardımcı olmak.

Öğrencileri Sosyal, Kültürel Ve Ekonomik Yaşama Alıştırmak

Çocukların toplumsal yaşama uyumlarına ve insan ilişkilerini geliştirmelerine yardım etmek, onları sosyal hayata hazırladığı gibi başarısızlık nedenlerinin azalmasına da katkıda bulunur. Bu amaçla:

1. Milli ve dini bayramlara hazırlık yapmak
2. Hastaları, büyükleri, düşkünleri ziyaret etmek
3. İnsan ilişkilerini yöneten sosyal kuralları benimsemelerine ve uygulamalarına yardım etmek.
4. Boş zamanları faydalı şekilde geçirmelerine yardım etmek bu amaçla çocukları oyun yerlerine ve kültür kurumlarına yönlendirmek. Toplu oyun kurallarını öğretmek. Kitaplıklardan ve sinemalardan faydalanmalarına rehberlik etmek, iyi kitaplar okumak sanatlı ve güzel filmler, temsiller seyretmek, spor müzik resim ve toplu oyunlarla meşgul olmalarını sağlamak, konferanslar dinlemek özel ilgi ve yeteneklerinin gelişmesine rehberlik etmek.
5. Sınıf içi oyunlar, tiyatro temsilleri düzenlemek, sınıf gezileri ailelerle toplantılar ve geziler tertip etmek.
6. Okul içi ve okul dışı olanaklardan yararlanarak ekonomik yaşam ve alışveriş becerileri kazandırmak ve tutumlu olmaya alıştırmak.
7. Düşkünlere, yoksullara, Kızılay ve sosyal yardım kurumlarına aktif olarak katılarak yardıma alıştırmak.

KAYNAKLAR

- ÖZGÜVEN, İbrahim Ethem Çağdaş Eğitimde Psikolojik Danışma ve Rehberlik Ankara PDREM Yayınları 2001
YAVUZER, Haluk. Çocuk Eğitimi El Kitabı.İstanbul, Remzi Kitabevi, 2001 Ekim
KASATURA, İlhan. Okul Başarisından Hayat Başarisına.
KUZUCU Yaşar, ÖZDEMİR Elif, Küçükler İçin Büyüklere Ankara MAMAK RAM Yayınları 2003 Mayıs
YILMAZ, Hasan. Öğretmenim Lütfen Bu Kitabı Okur musun? Konya Çizgi Kitapevi 2003 Nisan
ÜLGEN, Gülten. Eğitim Psikolojisi Ankara 1994

Sorgun
Rehberlik